© 2000 Institute for Bible Translation, Moscow - www.ibt.org.ru - All rights reserved. - For personal use only.

МЬЗГИНИЙА ЛЬ ГОРА ЛУQА

Пешготьна институте

Луqа йәки йунани дохтор (һ'әким) у дироквзан (т'арихзан) бу. Әви т'әви Паwлос гәләки р'еwити кьрийә (Фьлимон 24; Колоси 4:14; 2 Тимот'ейо 4:11) у нава шьхӧле шандитийа^Ф Паwлосда жи гәләки алик'арийа wи кьрийә.

Бь фькьра гәләк зана әва Мьзгинийа^Ф незики сала 80-и һатийә ньвисаре, щики нәә'йан жь Фьльстине дәр.

Дәстпебуна к'ьтебеда дәрһәqа буйина Йуһ'әннайе^Ф ньхӧмдар^Ф, мьзгинийа буйина Иса^Ф у шькьрдайина чәнд мәрьвада^Ф ньвисар ә, к'ижана һатьна Исайә жь Хwәдеда дьданә к'ьфше. Ве Мьзгинийеда бона ә'мьре Иса һе гәләки дьбежә, жь буйина Йуһ'әннайе ньхӧмдар гьрти һ'әта жь нав мьрийа р'абуна Иса. Луqа хwәстийә дәрһәqа ә'мьре Исада бь һур-гьли бьньвисә. Пәй мьрьн-р'абуна wир'а Луqа дәрһәqа бәлабуна Мьзгинийеда к'ьтеба «К'аред Шандийа» ньвисийә.

«Мьзгинийа ль гора Луqа» ә'йан дькә кӧ Иса чаwа Хьлазкьре^Ф создайи бона Исраеле^Ф жь Хwәдеда шанди йә у ӧса жи Хьлазкьре һ'әму мәрьва йә. Әва Мьзгинийа бь тьһәрәки башqә һ'ьзкьрьна Хwәде дьдә к'ьфше, илаһи^Ф һьндава мәрьвед шкәстида. Гәләка наве ве мьзгинийе данийә: «Мьзгинийа бона гӧнәк'ара^Ф, шкәстийа, бәләнгаза, бехwәйа, жьнәбийа у хәриба».

Ве Мьзгинийеда фькьра «шабун у шькьрдайине» жи һәйә, илаһи сәрийед пешьнда, кӧ ль сәр ә'ламкьрьна һатьна Иса дьньвисә. Чәнд к'ӧламед шькьрдайине

жи вьра һәнә у хwәденаса гәләк qӧр'нада бь ван к'ӧлама һ'әбандьна хwә дәрбаз кьрьнә. Мәсәлә, к'ӧлама мьлйак'әта[ф] (2:14), йа Мәрйәме[ф] (1:46-55), йа Зәкәрийа (1:68-79) у йа Шьмһ'ун (2:29-32). Хьлазийа к'ьтебеда жи нета шабуне к'ьфш дьбә, ль к'ӧ Иса дьчә ә'змен у йед ль пәй Иса п'арьстгәһеда[ф] дьщьвьн, шькрийа хwә дьдьнә Хwәде (24:52-53).

Һьнәк п'аред бәрбьч'ә'в жи әw ьн, кӧ чәнд сәрһати у мәсәлә т'әне ве мьзгинийеда һәнә. Аwа мәсәлә: К'ӧлама мьлйак'әта, дәма буйина Иса, һазьрийа шьвана, Исайе донздәһ сали п'арьстгәһеда, мәсәла «кӧр'е ӧндабуйи у бьре wи», т'обәкьрьна[ф] qачахәки сәр хаче[ф] у тьштед майин.

Сәрәщәма фькра к'ьтебе

Пешготьна Луqа (1:1-4)

Буйина Йуһ'әннайе ньхӧмдар, буйина Иса у зар'отийа wан (1:5-2:52)

Qӧльхе Йуһ'әннайе ньхӧмдар (3:1-20)

Ньхӧмандьн[ф] у щер'ьбандьна[ф] Иса (3:21-4:13)

Даннасини у шьхӧлед Исайә ль Щәлиледа[ф] (4:14-9:50)

Р'ийа Исайә жь Щәлиле һ'әта Оршәлиме[ф] (9:51-19:27)

Һ'әфтийа Исайә хьлазийе ль Оршәлиме у дорбәред wеда (19:28-23:56)

Р'абуна Исайә жь мьрьне, хӧйабуна wи шагьртава[ф] у жорһьлатьна wи (24:1-53)

Пешготьна Луqа Т'ейофилор'а

1 1 Т'ейофилойе хwәйиqәдьр, ньһа гәләка дәстпекьрийә
сәрһатийа wан тьштед нава мәда буйи ӧса р'ез кьн,
2 чаwа әwед кӧ пешийе бь ч'ә'ве хwә дитьбун у әв
Мьзгини[Ф] бәла дькьрьн, мәр'а готьн. 3 Әз жи чаwа йәки һе
зува р'аст пәй wан һ'әму тьшта дьчум, мьн р'е тер'а дит
кӧ бь һур-гьли тәр'а бьньвисьм, 4 wәки тӧ р'астийа wан
тьштед кӧ һин буйи, бьзаньби.

Мьзгинийа мьлйак'әт[Ф] бона буйина Йуһ'әннайе[Ф] ньхӧмдар[Ф]

5 Чахе Һеродәс п'адшайе Щьһустане[Ф] бу, к'аһинәк[Ф] жь
бәрәка Әбийа һәбу, наве wи Зәкәрийа бу. Жьна wи жи жь
ә'сьле Һарун[Ф] бу, наве wе Елизабет. 6 Әвана һәр дӧ жи ль
бәр Хwәде р'аст бун у нав һ'әму т'әми у һәqийа Хӧданда[Ф]
беqӧсур дьчун. 7 Ле зар'ед wан т'ӧнәбун, чьмки Елизабете
зар' нәданин у һәр дӧйа жи ә'мьре хwә дәрбаз кьрьбун.
8 Аwа чахе Зәкәрийа дора бәрәка хwәда хьзмәтк'арийа
к'аһинтийе ль бәр Хwәде дькьр, 9 бь ә'дәте к'аһинтийеда
п'әшк wир'а к'әт, кӧ һәр'ә п'арьстгәһа[Ф] Хӧдан, бьхуре[Ф]
бьшәwьтинә. 10 У дәма шәwьтандьна бьхуре, т'әмамийа
щьмә'те дәрва дӧа дькьр. 11 Һьнге мьлйак'әте[Ф] Хӧдан
wива хӧйа бу у алийе р'астева к'еләка[Ф] горигәһа[Ф] бьхуре
сәкьни. 12 Чахе Зәкәрийа дит, т'әвиһәв бу у саw к'әтә сәр
wи. 13 Ле мьлйак'әт wир'а гот: «Зәкәрийа, нәтьрсә! Дӧа тә
һатә бьһистьне, к'ӧлфәта[Ф] тә Елизабете тәр'а кӧр'әки бинә
у те наве wи Йуһ'әнна[Ф] дайни.

14 Әwе тәр'а бьбә әшq у шайи
у гәләке бь буйина wи ша бьн.
15 Чьмки әwе ль бәр Хӧдан мәзьн бә,

we шәрав-араqе т'ö щар вәнәхwә*
у he зьке дийа хwәда, we бь Р'öh'еФ Пироз т'ьжи бә.
16 We жь зар'ед ИсраелеФ гәләка бәрбь Хöдан Хwәдейе wан вәгәр'инә.
17 Әwe бь р'öh' у qәwата ЕлйасФ п'ехәмбәрФ пешийа Хöданва hәр'ә,
we дьле бава сәр зар'ада у нәельма бәрбь фә'мдарийа р'аста вәгәр'инә,
wәки щьмә'тәке бона Хöдан hазьр кә».
18 Зәкәрийа мьлйак'әтр'а гот: «Әзе ве йәке чаwа
бьзаньбьм? Әз кал ьм у к'öлфәта мьн жи ә'мьре хwә иди
дәрбаз кьрийә».
19 Мьлйак'әтФ ле вәгәр'анд у готе:
«Әз Щьбрайил ьм, кö ль бәр Хwәде дьсәкьньм.
У әз hатьмә шандьне,
кö тәр'а бежьм у ве мьзгиникйе бьдьмә тә.
20 Ньhа те лал би у нькарьби хәбәр ди,
h'әта we р'ожа кö әв тьшт бенә сери,
чьмки тә баwәрийа хwә wан готьнед мьн нәани,
кö we wәхте хwәда бенә сери».
21 H'әта hьнге щьмә'т hивийа Зәкәрийа бу у ә'щебмайи
дьман, кö әw п'арьстгәhеда дәрәнги дьк'әт. 22 У чахе әw
дәрк'әтә дәрва, иди нькарьбу wанар'а хәбәр да. Wана
шьк бьр, кö п'арьстгәhеда тьшт hатийә ль бәр ч'ә'ва. У
әwи бь нишана wанар'а хәбәр дьда у лал ма. 23 Гава
р'ожед хьзмәткьрьна wи хьлаз бун, чу мала хwә. 24 Пәй
wан р'ожар'а, к'öлфәта wи, Елизабет h'әмлә дәрк'әт, пенщ
мәhа әwe хwә вәдьшарт у дьгот: 25 «Әв чь йәк бу ван

* 1:15 Әва зар'а, аwа готи Йуh'әннайеФ ньхöмдарФ йәки «нәзирФ» дьhатә h'әсабе. Бона щур'ә-щур'ә qәйдә-qанунед нәзир Жьмар 6:1-21-да бьхуньн.

р'ожада Хӧдан бона мьн кьр, ḣ'але мьнда ньḣер'и у qара
мьн жь нав мәрьва[Ф] да ḣьлдане».

Мьзгиниййа мьлйак'әт бона буйина Иса[Ф]

26 Мәḣа шәшада Хwәде мьлйак'әт[Ф] Щьбрайил шандә
бажарәки Щәлиле[Ф] кӧ наве wи Ньсрәт бу, 27 щәм qизәкә
бьк'ьр[Ф], йа кӧ мәрьвәки бь наве Усьве[Ф] мала[Ф] Даwьдр'а[Ф]
нишанкьри бу. Наве qизьке Мәрйәм[Ф] бу. 28 Мьлйак'әт
wева хӧйа бу у готе: «Сьлав ль тә qизька к'әрәм[Ф] ле
буйийе, Хӧдан т'әви тә йә[*]». 29 Әwа сәр готьна wи т'әвиḣәв
бу у фькьри: «Гәло әв чь сьлав ә?» 30 У мьлйак'әт жер'а
гот: «Мәрйәм, нәтьрсә! Чьмки тә к'әрәм жь Хwәде станд.
31 Ньḣа те ḣ'әмлә дәрейи кӧр'әки бини у наве wи Иса[Ф]
дайни.

32 Әwе мәзьн бә у Кӧр'е Йе Ḣәри Жорьн wе бе готьне.
У Хӧдан Хwәде wе т'әхте баве wи Даwьд бьдә wи.
33 Әwе ḣ'әта-ḣ'әтайе п'адшатийе сәр мала[Ф] Аqуб[Ф] бькә
у хьлазийа П'адшатийа wи wе т'ӧнәбә».

34 Мәрйәме мьлйак'әтр'а гот: «Әв йәке чаwа бьбә, чьмки
әз ḣәла ḣе qиз ьм?» 35 Мьлйак'әт ле вәгәр'анд у гот: «Р'ӧḣ'е
Пироз wе бе сәр тә у qәwата Йе Ḣәри Жорьн wе сәр тә
бькә си. Бона ве йәке әw Пирозе кӧ wе жь тә бьбә, әw
Кӧр'е[Ф] Хwәде wе бе готьне. 36 Ва йә омьда тә Елизабет жи,
йа кӧ безӧр'әт дьḣатә готьне, wе мәзьнайийа хwәда әва
мәḣа шәша йә кӧр'әкида ḣ'әмлә йә. 37 Чьмки щәм Хwәде
тьштәки нәбуйине т'ӧнә». 38 Wи чахи Мәрйәме гот: «Әз
щарийа Хӧдан ьм. Бьра анәгори готьна тә бона мьн бьбә».
У мьлйак'әт жь щәм wе чу.

[*] **1:28** Нав дәстньвисаред ḣьнәкада аḣа йә: «Тӧ нав к'ӧлфәтада бьмбарәк и».

Мәрйәм сәрики Елизабете дьхә

39 Wан р'ожада Мәрйәм р'абу ләз чу алийе ч'ийа,
бажарәки Щьһудаᶲ. 40 Әw к'әтә мала Зәкәрийа у сьлав
да Елизабете. 41 Гава Елизабете сьлава Мәрйәме бьһист,
зар'ок зьке wеда львийа. Елизабет Р'öһ'е Пирозва т'ьжи бу
42 у бь дәнгәки бьльнд кьрә гази гот: «Тö нав к'öлфәтада
бьмбарәк и у бәре зьке тәда жи бьмбарәк ә. 43 Әв чь
бәхтәwарик ә кö дийа Хöдане мьн сәр мьнда һат? 44 Гава
дәнге сьлава тә к'әтә гöһе мьн, зар'ок зьке мьнда жь
шабуна лист. 45 Хwәзи ль wе, кö баwәрийаᶲ хwә готьна
Хöдан тинә, кö чь жер'а һатийә готьне, wе бе сери».
46 Мәрйәме гот:

«Нәфса мьн пәсьне Хöдан дьдә
47 у р'öһ'е мьн бь Хwәде Хьлазкьреᶲ мьн ша дьбә,
48 чьмки әwи бәре хwә мьлуктийа щарийа хwәда кьр.
Жь вьр шунда һ'әму ньсьлеᶲ хwәзийа хwә ль мьн биньн,
49 чьмки Хwәдейе Зор бона мьн тьштед п'ьр' мәзьн кьрьн.
Наве wи пироз ә.
50 Р'ә'ма wи qьр'нә-qьр'нә ль сәр wан ә,
йед кö жь wи дьтьрсьн.
51 Qәwата дәсте хwә әwи да к'ьфше
у йед кö дьлеᶲ хwәда к'öбар-бабах ьн бәла-бәлайи кьрьн.
52 Йед qәwат жь к'öрсийа анин хwаре
у йед мьлук бьльнд кьрьн.
53 Йед бьр'чи бь тьштед qәнщ т'ер кьрьн
у йед дәwләти дәствала вәр'екьрьн.
54 Р'ә'ма хwә ани бира хwә,

али хöламе xwə, Исраел кьр,
55 чаwа кал-бавед мə, Бьраhим[ф] у зöр'əта wир'а бона
h'əта-h'əтайе созе xwə дабу».
56 Мəрйəм wəкə се мəhа щəм Елизабете ма, паше
вəгəр'ийа мала xwə.

Буйина Йуh'əннайе ньхöмдар

57 Аwа дəма wəльдандьна Елизабете пер'а гьhишт,
кöр'əк жер'а бу. 58 həвал-hогьред wе бьhистьн кö Хöдан
р'ə'ма xwəйə мəзьн бона wе кьрийə, т'əви wе ша дьбун.
59 Р'ожа h'əйштада hатьн кö кöр'ьк сьнəт[ф] кьн у наве
баве wи Зəкəрийа ле кьн. 60 Ле дийа wи гот: «На, наве
wи гəрəке Йуh'əнна бə». 61 Wер'а готьн: «Нава мəрьвед
тəда бь wи нави кəсəк т'öнə». 62 hьнге wана бь нишана
жь баве wи пьрсин кö чь нави дьxwазə wи кə. 63 Əwи
жи т'əхтəк xwəст у ль сəр ньвиси: «Наве wи Йуh'əнна
йə». h'əму ə'щебмайи ман. 64 Дəстxwəда зар-зьмане[ф] wи
вəбу, хəбəр да, шькьри да Xwəде. 65 Тьрсе h'əму щинаред
wан гьрт у т'əмамийа ч'ийайед Щьhустанеда бона ве йəке
дьhатə готьне. 66 h'əмуйед кö дьбьhистьн, бира xwəда
xwəй дькьрьн, дьготьн: «Гəло əв кöр'ьке бьбə чь?» Чьмки
дəсте Хöдан пер'а бу.

П'ехəмбəртийа[ф] Зəкəрийа

67 Баве wи Зəкəрийа бь Р'öh'е Пироз т'ьжи бу,
п'ехəмбəрти кьр у гот:
68 «Шькьр жь Хöдан Xwəдейе Исраелер'а
кö сəрик да щьмə'та xwə у азайи жер'а ани.
69 Жь мала хöламе xwə Даwьд

бона мә Хьлазкьрәки[ф] зор[*] р'акьр,
70 чаwа әwи ḣе бәреда бь дәве п'ехәмбәред хwәйә пироз[ф] готийә,
71 кӧ әм жь дьжмьнед хwә
у дәсте ḣ'әму хернәхwаза[ф] хьлаз бьн,
72 р'ә'ме кал-бавед мә бькә,
пәймана[ф] хwәйә пироз
73 у wе сонда кӧ баве мә Бьраḣимр'а хwар бир бинә,
74 wәки жь дәсте дьжмьна азабуйи,
әм бькарьбьн бе тьрс у хоф,
75 ḣ'әму р'ожед ә'мьре хwәда,
р'аст у ḣ'әлал wи бьḣ'әбиньн.
76 Тӧ, ло кӧр'ько, те п'ехәмбәре Йе Ḣәри Жорьн бейи готьне,
те пешийа Хӧданва ḣәр'и, wәки р'ийа wи ḣазьр ки
77 у занәбуна азайийе бьди щьмә'та wи,
бь бахшандьна гӧнед wан.
78 Жь р'ә'м у ḣ'ӧба Хwәдейе мә
чаwа жорда р'о кӧ дәрте, ӧса wе сәрики бьдә мә,
79 wәки йед кӧ тә'ристанийе у бьн сийа мьрьнеда дьминьн р'онайи кә
у ньгед мә дайнә сәр р'ийа ә'дьлайийе».
80 Кӧр'ьк мәзьн дьбу у бь р'ӧḣ' qәwат дьгьрт у ḣ'әта р'ожа Исраелева хӧйа бу жи ль бәр'ийе[ф] дьма.

* **1:69** Бь йунани хәбәр бь хәбәр аḣа йә: «Стьруки хьлазкьрьне». Стьру гәләк щара чаwа нишана qәwате йә.

Буйина Иса

(Мәтта 1:18-25)

2 1 Wан р'ожада жь Аwгустойе Qәйсәр[Ф] ә'мьр дәрк'әт,
кö һ'әму мәрьвед Императорийа Р'омайе бенә
навньвисаре. 2 Әв навньвисара пешьн һена Куренйойе
wәлийе[Ф] Сурйайеда һатә кьрьне. 3 Һ'әму дьчунә бажаре
хwә, кö һәр кәс наве хwә бьдә ньвисаре. 4 Усьв жи жь
бажаре Ньсрәта Щәлиле р'абу һәвраз чу Щьһустане,
бажаре[Ф] буйина Даwьд, кö жер'а Бәйтләһ'м[Ф] дьготьн,
чьмки әw жь мал у qәбила Даwьд бу. 5 Әw чу, кö
т'әви Мәрйәма дәргистийа хwә бьк'әвә навньвисаре.
Мәрйәм жи һ'әмлә бу. 6 Чахе әwана ль Бәйтләһ'ме бун,
р'ожа wәльдандьна wе пер'а гьһишт 7 у кöр'е хwәйи
ньхöри ани, әw п'еч'әкеда п'еч'а у афьр'да дани, чьмки
меванханеда бона wан щи т'öнәбу.

Мьлйак'әт у шьван

8 Ль wьр чоле шьван һәбун, кö wе шәве хwәйитийа
кәрийе пәзед хwә дькьрьн. 9 Мьлйак'әте Хöдан wанва
хöйа бу у р'умәта Хöдан дора wан шәwq да, әw
гәләки тьрсийан. 10 Ле мьлйак'әт wанар'а гот: «Нәтьрсьн!
Әз һатьм Мьзгинийа шабунәкә мәзьн бьдьмә wә, кö
wе бона т'әмамийа мьләт бә. 11 Иро wәр'а бажаре[Ф]
Даwьдда Хьлазкьрәк[Ф] бу, әw Мәсиһ[Ф] Хöдан ә. 12 Әва wәр'а
бьбә нишан: Һуне зар'окәке п'еч'әкеда п'еч'айи афьр'да
бьбиньн». 13 Ньшкева т'әви wи ордикә мьлйак'әтед
ә'зманайә мәзьн к'ьфш бу, пәсьне Хwәде дьдан у дьготьн:

14 «Шькьр Хwәдейе һәри Жорьнр'а,
ә'дьлайи сәр дьне wан мәрьвар'а,

жь к'ижана Хwәде р'ази йә[*]».
15 Гава мьлйак'әт жь wан дур к'әтьн һьлатьнә ә'змен,
шьвана һәвр'а гот: «Wәрьн әм һ'әта Бәйтләһ'ме һәр'ьн, әв
тьште буйи, кӧ Хӧдан әм пе һ'әсандьн, бьбиньн».
16 У бь ләз һатьн, Мәрйәм, Усьв у зар'а афьр'да р'азайи
дитьн. 17 Гава әw дитьн, чь кӧ бона кӧр'ьк wанр'а һатьбу
ә'ламкьрьне, готьн. 18 Һәр кәсе кӧ жь шьвана әв тьшт
дьбьһистьн, зәндәгьрти[Ф] дьман. 19 Ле Мәрйәме әв һ'әму
тьшт дьле хwәда хwәй дькьрьн у ль сәр wан дьфькьри.
20 Шьван вәгәр'ийан, чаwа wанар'а һатьбу готьне, бона
тьштед бьһисти у дити пәсьн у шькьри дьданә Хwәде.

Навданина Иса

21 Р'ожа һ'әйшта гава кӧр'ьк сьнәт кьрьн, наве wи Иса[Ф]
данин, чаwа кӧ һе бәри һ'әмләбуна де, мьлйак'әт бона ве
йәке готьбу.

Иса дьбьнә п'арьстгәһе, кӧ п'ешк'еши[Ф] Хwәде кьн

22 Чахе анәгори Qануна[Ф] Муса[Ф] чьле wан т'әмам бу,
кӧр'ьк бьрьнә Оршәлиме[Ф], кӧ wи п'ешк'еши Хӧдан кьн,
23 чаwа кӧ Qануна Хӧданда ньвисар ә: «Һәр ньхӧрики
нерин кӧ бәт'ьне вәдькә, нәдьре[Ф] Хӧдан бә»[*] 24 у ль
гора готьна Qануна Хӧдан: «Щотәк фатьмок[Ф] йан жи дӧ
щущукед кәвотка»[*] һ'әди[Ф] бе дайине.

---

* **2:14** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Ль сәр дьне ә'дьлайи, жь мәрьва р'азибун».

* **2:23** Дәрк'әтьн 13:2, 12, 15.

* **2:24** Qануна К'аһинтийе 12:8.

[25] Wи чахи мәрьвәк Оршәлимеда һәбу, наве wи Шьмһ'ун
бу. Әw мәрьвәки р'аст, хwәдехоф у ль һивийа бәрдьлийа[Ф*]
Исраеле бу. Р'öһ'е Пироз жи ль сәр wи бу [26] у wир'а готьбу:
«Һ'әта кö тö Мәсиһе Хöдан нәбини, намьри». [27] Һьнге әw
бь р'ебәрийа Р'öһ' һатә п'арьстгәһе. Чахе де у бавева Исайе
бьч'ук анин кö ль гора ә'дәте Qануне бона wи бькьн,
[28] Шьмһ'ун кöр'ьк һьлда да һ'әмеза хwә, шькьри да Хwәде
у гот:

[29] «Йа Хwәйи, ньһа ль гора созе хwә
бь хер у сьламәт бәрдәстийе хwә бәр'дә.
[30] Чьмки ч'ә'ве мьн азакьрьна тә дит,
[31] йа кö тә бәр ч'ә'ве һ'әму мьләта һазьр кьрийә,
[32] кö бьбә р'онайийа бәр ч'ә'ве нәщьһуйа[Ф]
у qәдьр-һöрмәт[Ф] щьмә'та тә Исраелр'а».

[33] Де у баве wи сәр тьштед кö Шьмһ'ун бона wи дьготьн,
зәндәгьрти мабун. [34] Шьмһ'ун дöа wан кьр у дийа wи
Мәрйәмер'а гот: «Әва әwи к'ьфшкьри йә, йе кö wе
Исраеледа бьбә сәбәбе к'әтьн-р'абуна гәләка, öса жи бьбә
нишанәк, кö гәләке мьqабьли wи р'абьн [35] у бь ви аwайи
фькьред гәләк дьла wе ә'йан бьн. У дьле тәр'а жи мина
тирәке wе дәрбаз бә».

[36] Ль wьр жь р'ьк'ьнйата Ашер, qизәкә Фаноwелә
п'ехәмбәр һәбу, наве wе Һана. Әwе гәләк ә'мьр дәрбаз
кьрьбу, пәй qизтийа хwәр'а һ'әфт сала щәм мере
хwә мабу. [37] Әw жьнәбикә һ'әйште чар сали бу[*] у жь
п'арьстгәһе дур нәдьк'әт, шәв у р'ож бь дöа у р'ожийа[Ф]

[*] **2:25** Бь готьнәкә дьн: «Барьстанийа Исраеле, бона хьлазкьрьн[Ф] йан азабуна Исраеле».

[*] **2:37** Аһа те фә'мкьрьне, йан: «Ә'мьре wе һ'әйште чар сали бу» йан жи: «Һ'әйштечар сала жьнәби мабу».

Xwəде дьһ'əбанд. 38 Əва жи we дəме һат, шькьри да Xwəде
у т'əви əwед кӧ ч'ə'вньһер'ийа азабуна Оршəлиме бун,
дəрһəqа кӧр'ькда хəбəр да.

Мəрйəм, Усьв у Исайе бьч'ук вəдьгəр'ьнə Ньсрəте

39 Гава Усьв у Мəрйəме һəр тьшт ль гора Qануна Хӧдан
кьрьн, вəгəр'ийанə Щəлиле, бажаре xwə Ньсрəте 40 Кӧр'ьк
мəзьн у qəwат дьбу, бь сəрwахтийеᶲ т'ьжи дьбу, к'əрəма
Xwəде жи бь wир'а бу.

Исайе донздəһ сали п'арьстгəһеда

41 Де у баве wи һəр сал Щəжьнаᶲ Дəрбазбунеда дьчунə
Оршəлиме. 42 Чахе əw бу донздəһ сали, ль гора ə'дəт
əwана һəвраз чунə щəжьне. 43 Гава р'ожед щəжьне хьлаз
бун у пашда вəдьгəр'ийанə мала xwə, Исайе хьшим ль
Оршəлиме ма. Ле де у баве wи һаш жь wи т'ӧнəбун,
44 wана т'ьреᶲ т'əви р'еwийа йə. Р'ийа р'ожəке һатьн, нав
һəвал-һогьред xwəда ль wи гəр'ийан. 45 Гава əw нəдитьн,
пашда вəгəр'ийанə Оршəлиме, ль wи гəр'ийан. 46 Р'ожа
сьсийа wана əw п'арьстгəһеда дит. Əw т'əви дəрсдара
р'уньштьбу, гӧһдарийа wан дькьр у пьрс дьданə wан.
47 һ'əмуйед кӧ хəбəрдана wи дьбьһистьн, сəр занəбун у
щабед wи зəндəгьрти дьман. 48 Гава де у баве wи əw
дитьн, һ'əйирин у дийа wи жер'а гот: «Лаwо! Тə чьма
ӧса сəре мə кьр? Əз у баве тə к'əл-бин ль тə дьгəр'ийан».
49 Əwи wанр'а гот: «һун чьма ль мьн дьгəр'ийан? Wə
ньзаньбу гəрəке əз мала Бавеᶲ xwəда бьм?» 50 Ле wана
фə'м нəкьр əwи чь гот. 51 Əw т'əви wан вəгəр'ийа һатə
Ньсрəте у гӧр'аᶲ wанда бу. Ле дийа wи əв һ'əму тьшт дьле
xwəда xwəй дькьрьн. 52 У Иса бь сəрwахти у бəжьне пешда

дьчу у бь мә'рифәти ль бәр Хwәде у ль бәр мәрьва мәзьн
дьбу.

Даннасинийа Йуḣ'әннайе ньхӧмдар

(Мәтта 3:1-12; Марqос 1:1-8; Йуḣ'әнна 1:19-28)

3 1 Панздәḣ салийа п'адшатийа Тибәрйойе Qәйсәрда,
Пилатойе[Ф] Понтийо wәлийе Щьḣустане бу, Һеродәс
сәрwере Щәлиле бу, Филипойе бьре wи сәрwере
qәза Итурйайе у Трахонидайе бу у Лусанйас сәрwере
Авелинйайе бу, 2 Һәнан у Qәйафа жи сәрәкк'аḣин
бун. Һьнге хәбәра Хwәде бәр'ийеда Йуḣ'әннайе кӧр'е
Зәкәрийар'а ḣат 3 у Йуḣ'әнна ḣатә ḣ'әму дор-бәред ч'әме
Урдӧне даннасин дькьр, кӧ щьмә'т жь гӧнәкьрьне вәгәр'ә[Ф]
у бь аве бе ньхӧмандьне[Ф], wәки Хwәде wан бьбахшинә.
4 Чаwа к'ьтеба Ишайа[Ф] п'ехәмбәрда ньвисар ә кӧ дьбежә:

«Дәнге бәр'ийеда дькә гази:
‹Р'ийа Хӧдан ḣазьр бькьн
у шьвәр'ийед[Ф] wи р'аст бькьн.
5 Һ'әму гәли бьра т'ьжи бьн,
ч'ийа-бани ньмьз бьн,
р'ийед харо-маро р'аст бьн
у ч'ә'л-ч'ул дуз бьн.
6 У ḣәр кәсе азайийа Хwәде бьбинә›»[*].

7 Гәләк дьḣатьнә щәм Йуḣ'әнна, кӧ жь wи бенә
ньхӧмандьне. Әwи wанр'а дьгот: «Ч'ежькед[Ф] мә'ра! К'е
wәр'а гот, кӧ ḣун жь хәзәба те бьр'әвьн? 8 Дә бь кьред
qәнщ бьдьнә к'ьфше, кӧ ḣун жь гӧнәкьрьне вәгәр'ийанә.
У р'анәбьн нәбежьн: ‹Бьраḣим баве мә йә›. Әз wәр'а
дьбежьм, кӧ Хwәде жь ван кәвьра жи дькарә зар'а

[*] 3:6 Ишайа 40:3-5.

Бьраһимр'а дәрхә. 9 Ва йә балт'ә[ф] ль сәр р'аwе[ф] даре йә.
Һәр дара кӧ бәре qәнщ нәйнә, wе бе бьр'ине у авитьне
нава егьр». 10 Ә'лаләте жь wи пьрси у гот: «Ле әм чь
бькьн?» 11 Әwи ль wан вәгәр'анд у гот: «Дӧ дәст к'ьнще
к'е һәнә, бьра йәки бьдә wи, йе к'е кӧ т'ӧнә у хӧрәке к'е
һәйә, бьра диса ӧса бькә». 12 Хәрщгьр[ф] жи һатьн кӧ бенә
ньхӧмандьне у wир'а готьн: «Дәрсдар[ф], әм чь бькьн?»
13 Әwи wанр'а гот: «Чьqас жь wә те хwәстьне жь wи
зедәтьр нәстиньн». 14 Әскәра жи жь wи пьрси: «Ле әм чь
бькьн?» Әwи wанр'а гот: «Кәсәки нәшелиньн, бебәхтийе
ль хәлqе нәкьн у бь һәqе хwә р'ази бьн».

15 Һ'әму һивийе бун у бона Йуһ'әнна дьле хwәда
дьготьн: «Гәло әв ә Мәсиһ?» 16 Йуһ'әнна ль һ'әмуйа
вәгәр'анд у гот: «Әз wә бь аве дьньхӧминьм, ле йәки жь
мьн qәwаттьр wе бе. Әз нә һежа мә бәне чарьхед wи
жи вәкьм. Әwе wә пе Р'ӧһ'е Пироз у егьр бьньхӧминә.
17 Мәлһ'әба wи дәсте wида йә. Әwе бедәра хwә паqьж кә,
гәньм бькә ә'мбара хwә, ле кайе wе бь агьре кӧ натәмьрә
бьшәwьтинә».

18 Аwа Йуһ'әнна бь гәләк тьштед дьн жи хәлq ширәт
дькьр у Мьзгини дьда. 19 Ле гава Йуһ'әнна ль Һеродәсе
сәрwер жи һьлат[ф] бона Һеродийа жьна бьре wи у һ'әму
хьрабийед кӧ wи дькьрьн, 20 һьнге Һеродәс сәр ван
кърьнада әв нәһәqи жи кьр, кӧ Йуһ'әнна авитә кәле.

Иса те ньхӧмандьне

(Мәтта 3:13-17; Марqос 1:9-11)

21 Гава һ'әму щьмә'т дьһатә ньхӧмандьне, Иса жи һатә
ньхӧмандьне. Wе дәме кӧ дӧа кьр, ә'зман вәбу 22 у Р'ӧһ'е
Пироз бь бәдәни мина кәвоткәке сәр wи дани у дәнгәк жь

ә'змен һат кö дьгот: «Тö йи кöр'е мьни дәлал, кö әз жь тә р'ази мә».

Р'ьк'ьнйата Иса

(Мәтта 1:1-17)

23 Иса незики си сали бу, гава әwи дәст бь к'аре хwә
кьр у wан т'ьре әw кöр'е Усьв бу, Усьве Ә'ли, 24 Ә'лийе
Мәтат, Мәтате Леwи, Леwийе Мәлк'е, Мәлк'ейе Йаннай,
Йаннайе Усьв, 25 Усьве Мәтитийа, Мәтитийайе Амос,
Амосе Нәһум, Нәһуме Һәсли, Һәслийе Нәщай, 26 Нәщайе
Мәһат, Мәһате Мәтитийа, Мәтитийайе Шемәйин,
Шемәйине Йусех, Йусехе Йода, 27 Йодайе Йуһәнан,
Йуһәнане Р'еша, Р'ешайе Зәрубабәл, Зәрубабәле
Шалтийел, Шалтийеле Нәри, 28 Нәрийе Мәлк'е, Мәлк'ейе
Еди, Едийе Qосам, Qосаме Елмәдам, Елмәдаме Әр, 29 Әре
Йешу, Йешуйе Елийазер, Елийазере Йорим, Йориме
Мәтат, Мәтате Леwи, 30 Леwийе Шьмһ'ун, Шьмһ'уне
Щьһуда, Щьһудайе Усьв, Усьве Йонам, Йонаме Елйаqим,
31 Елйаqиме Мәлйо, Мәлйойе Мәна, Мәнайе Мәтитийа,
Мәтитийайе Нат'ан, Нат'ане Даwьд, 32 Даwьде Йеша[Ф],
Йешайе Овед, Оведе Боwаз, Боwазе Сәлмон, Сәлмоне
Нәһшон, 33 Нәһшоне Аминадав, Аминадаве Админ,
Админе Арам, Араме Һәсрун, Һәсруне Перес, Пересе
Щьһуда, 34 Щьһудайе Аqуб, Аqубе Исһаq[Ф], Исһаqе
Бьраһим, Бьраһиме Тераһ, Тераһе Нәһор, 35 Нәһоре
Сәрух, Сәрухе Р'еwо, Р'еwойе Пелег, Пелеге Әбәр, Әбәре
Шалаһ, 36 Шалаһе Qенан, Qенане Арпәхшад, Арпәхшаде
Сам, Саме Нöһ[Ф], Нöһе Ламәх, 37 Ламәхе Мәтушәла,
Мәтушәлайе Һәнох, Һәнохе Йаред, Йареде Мәһалел,
Мәһалеле Qенан, 38 Qенане Әнош, Әноше Сет', Сет'е
Адәм[Ф] у Адәме Хwәде.

Щер'ьбандьнаФ Иса

(Мәтта 4:1-11; Марqос 1:12-13)

4 1 Иса бь Р'öһ'е Пирозва т'ьжи жь Урдöне вәгәр'ийа,
Р'öһ' бәр'ийеда р'ебәрийа wи дькьр, 2 чьл р'ожи жь
МирещьнФ һатә щер'ьбандьнеФ. Әwи wан р'ожада тьштәк
нәхwар у гава әw р'ож дәрбаз бун, бьр'чи бу.
3 Һьнге Мирещьн wир'а гот: «Һәгәр тö Кöр'е Хwәде йи,
ви кәвьрир'а бежә кö бьбә нан». 4 Иса ле вәгәр'анд у гот:
«Ньвисар ә: ‹Инсан т'әне бь нен нажи›* **».
5 Һьнге Мирещьн әw р'акьрә сәр щики бьльнд, дәqеда
һ'әму п'адшатийед дьнйайе нишани wи дан 6 у готә wи:
«Әзе р'әwш у сәрwерийа ван һ'әмуйа бьдьмә дәсте тә,
чьмки мьнр'а һатийә дайине у к'ер'а кö бьхwазьм әзе
бьдьме. 7 Һәгәр ньһа тö сәре хwә ль бәр мьн дайни, әв
һ'әму wе п'ара тә бьн». 8 Иса ле вәгәр'анд у гот: «Ньвисар
ә: ‹Сәре хwә ль бәр Хöдан Хwәдейе хwә дайнә у т'әне wи
бьһ'әбинә!›*»
9 Паше Мирещьн Иса бьрә Оршәлиме, әw сәр
бьльндщийа бане п'арьстгәһе да сәкьнандьне у готә
wи: «Һәгәр тö Кöр'е Хwәде йи, дә хwә жь вьр бавежә
хwаре. 10 Чьмки ньвисар ә: ‹Хwәде wе т'әмийа тә бьдә
мьлйак'әтед хwә, кö тә хwәй кьн› 11 у: ‹Әwе тә сәр дәсте
хwә бьгърьн, wәки ньге тә кәвьр нәк'әвә›*». 12 Иса ле
вәгәр'анд у гот: «Һатийә готьне кö: ‹Хöдан Хwәдейе хwә

---

* **4:4** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Нә кö т'әне инсан бь нен дьжи, ле бь һәр хәбәрәкә Хwәде».

** **4:4** Qануна Дöщари 8:3.

* **4:8** Qануна Дöщари 6:13.

* **4:11** Зәбур 91:11-12.

нәщер'ьбинә!›*» 13 У гава Мирещьн һ'әму щер'ьбандьн
хьлаз кьрьн, дәмәке жь wи дур к'әт.

Иса qәза Щәлиледа дәст бь к'аре хwә дькә

(Мәтта 4:12-17; Марqос 1:14-15)

14 Иса бь qәwата Р'öһ' вәгәр'ийа Щәлиле у нав-дәнге wи
һ'әму алийед wи wәлатида бәла бу. 15 Әwи к'ьништедФ
wанда һин дькьр у һ'әмуйа пәсьне wи дьдан.

Бажаре Ньсрәте, ль к'ö Иса мәзьн бьбу, wи qәбул накә

(Мәтта 13:53-58; Марqос 6:1-6)

16 Әw һатә Ньсрәте, wи щийе кö әw ле мәзьн бьбу, мина
ә'дәте хwә р'ожаФ шәмийе әw к'әтә к'ьниште у р'абу кö
бьхунә. 17 К'ьтеба Ишайа п'ехәмбәр данә wи у гава к'ьтеба
гöломатккьри вәкьр, әw щи дит кö аһа ньвисар бу:

18 «Р'öһ'е Хöдан ль сәр мьн ә,
чьмки әwи әз бь р'ункьрнеФ к'ьфш кьрьм,
wәки Мьзгиниййе бьдьмә фәqира,
у әз шандьмә һесирар'а бой сәрбәстийеФ
у корар'а бой дитьне даннасин кьм,
азайийе бьдьмә бьндәста
19 у сала Хöданә р'ә'ме* жи бьдьмә наскьрне».**

20 У к'ьтеб гöломатк кьр да бәрдәсти р'уньшт у к'ьништеда
һ'әму зур' бьбун ль wи дьньһер'ин. 21 Әwи дәстпекьр
wанар'а гот: «Әв ньвисара кö wә иро бьһист һатә сери».
22 Һ'әмуйа жи шә'дәтийа wи дьдан у сәр хәбәрдана wийә
мә'рифәт зәндәгьрти мабун у дьготьн: «Әва нә кöр'е

---

* **4:12** Qануна Дöщари 6:16.

* **4:19** Аһа жи те фә'мкьрне: «Сала qәбулкьрна Хöдан».

** **4:19** Ишайа 61:1-2.

Усьв ə?» 23 Əwи wанр'а гот: «Һуне р'аст ве готьне сəр
мьн бежьн: ‹Һ'əкимо! Дə һ'əкимтийе ль хwə бькə. У əw
тьштед мə бьһистьн кö тə Кəфəрнаһумеда кьрьн, ль вьр
щи-мьск'əне хwəда жи бькə›». 24 У гот: «Əз р'аст wəр'а
дьбежьм, п'ехəмбəр щи-мьск'əне хwəда беqəдьр ə. 25 Əз
р'астийе wəр'а дьбежьм, гəлəк жьнəби Исраеледа һена
Елйасда һəбун, чахе се сал у шəш мəһа ə'зман һатə
гьртьне у т'əмамийа wəлетда бу хəлайикə гьран. 26 Ле
Елйас кəсəкир'а нəһатə шандьне, пештьри жьнəбийа жь
бажаре Сəрəпта Сайдер'а. 27 У гəлəк к'оти[ф] жи Исраеледа
һена Елиша[ф] п'ехəмбəрда һəбун у жь wан т'ö кəс паqьж
нəбу, пештьри Нə'мане[ф] жь Сурйайе». 28 Гава һ'əмуйед
к'ьништеда əв йəк бьһистьн, һерс к'əтьн. 29 Р'абун əw жь
бажер дəрхьстьн, бьрьн сəр wи ч'ийайе ль к'ö бажаре wан
һатьбу чекьрьне, wəки wи жь кəнделда бавежьн. 30 Ле əw
нав wанр'а дəрбаз бу чу.

Иса р'öһ'е[ф] һ'əрам[ф] дəрдьхə

(Марqос 1:21-28)

31 Иса бəржер бу һатə бажаре Кəфəрнаһума Щəлиле у
р'ожед шəмийе əw һин дькьрьн. 32 Əw ль сəр һинкьрьна
wи зəндəгьрти мабун, чьмки хəбəрдана wи бь һ'öкöм бу.
33 У к'ьништеда мəрьвəк һəбу, кö р'öһ'е[ф] щьнайи[ф] һ'əрам[ф]
пер'а һəбу. Əwи бь дəнгəки бьльнд кьрə qир'ин: 34 «Wəйе!
Тö чь жь мə дьхwази Исайе Ньсрəте? Тö һатийи qьр'а
мə бини? Əз заньм тö к'и йи. Тö Пирозе Хwəде йи!»
35 Иса ле һьлат у гот: «Кəр' бə у же дəрк'əвə!» Щьн əw
бəр wан ль ə'рде хьст у бе зьрардайин жь wи дəрк'əт.
36 Һ'əму зəндəгьрти ман, һəвр'а дьготьн: «Əв чь готьн ə?
Əw бь һ'öкöм у qəwате ə'мьри ль р'öһ'ед һ'əрам дькə у
дəрдьк'əвьн?» 37 У бə'са wи һ'əму дор-бəра бəла дьбу.

Иса гәләк нәхԝәша ԛәнщ дькә

(Мәтта 8:14-17; Марԛос 1:29-34)

38 Әԝ жь к'ьнеште дәрк'әт чу мала Шьмһ'ун[ф]. Хԝәсийа
Шьмһ'ун тә'л т'айеда дьнә'лийа у бона ԝе жь ԝи һиви
кьрьн. 39 Иса сәр ԝер'а сәкьни, ль т'айе һьлат у т'айе же
бәр'да. Дәстхԝәда р'абу сәр хԝә, бәрдәсти ԝанр'а кьр.
40 Гава р'о дьчу ава, һ'әмуйед кӧ щур'ә-щур'ә нәхԝәшийед
ԝан һәбун анинә щәм ԝи. Әԝи дәсте хԝә дани сәр
ԝан һәр йәки у әԝ ԛәнщ кьрьн. 41 Жь гәләка жи щьн
дәрдьк'әтьн, дькьрьнә ԛир'ин у дьготьн: «Тӧ Кӧр'е Хԝәде
йи!» Ле Иса ль ԝан һьлат у нәдьһьшт әԝ хәбәр дьн, чьмки
заньбун кӧ әԝ Мәсиһ ә.

Даннасинийа т'әмамийа Щьһустане

42 Сьбәһ кӧ зәлал бу, Иса р'абу чу щики хәԝлә. Ә'лаләт
ль ԝи дьгәр'ийан у һ'әта щәм ԝи һатьн, нәдьһьштьн кӧ әԝ
дәст жь ԝан бьк'ьшинә. 43 Ле әԝи ԝанр'а гот: «Гәрәке әз
бажаред дьнда жи Мьзгинийа П'адшатийа[ф] Хԝәде бьдьм,
чьмки әз бона ԝе йәке һатьмә шандьне». 44 У к'ьништед
Щьһустанеда* даннасин дькьр.

Иса гази шагьртед[ф] хԝәйә пешьн дькә

(Мәтта 4:18-22; Марԛос 1:16-20)

5 1 Щарәке Иса ль бәр гола Щенисарте сәкьнибу у
ә'лаләте дора ԝи гьрт, кӧ хәбәра Хԝәде бьбьһе.
2 У әԝи дӧ ԛәйьк дәве голе дитьн, мә'сигьр жь ԝан
дәрк'әтьбун у т'ор'ед хԝә дьшуштьн. 3 Иса к'әтә ԛәйькәкә
жь ԝан, кӧ йа Шьмһ'ун бу, һиви жь ԝи кьр, кӧ ԛәйьке

* 4:44 Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Щәлиледа».

һьнәки жь бәже[ф] дур хә. У әw р'уньшт, жь qәйьке ә'лаләт
һин кьр. 4 Чахе әwи хәбәрдана хwә хьлаз кьр, Шьмһ'унр'а
гот: «Qәйьке бьбә щийе к'ур у т'ор'ед хwә бавежьнә
неч'ире». 5 Шьмһ'ун ле вәгәр'анд у гот: «Мамоста, мә
т'әмамийа шәве кьр-нәкьр тьштәк нәгьрт, ле бона хатьре
тә әзе т'ор'а бавежьме». 6 У гава öса кьрьн, һаqас мә'си
к'әтьне, кö т'ор'ед wан дьqәтийан. 7 У бь нишана гази
һәвалед хwәйә qәйька дьнда дькьрьн, кö бен али wан
бькьн. У әwана һатьн һәр дö qәйьк жи т'ьжи кьрьн, һьндьк
мабу нöq буна. 8 Гава Шьмһ'ун-Пәтрус әв йәк дит, хwә
авитә чоке Иса у гот: «Хöдан, дури мьн һәр'ә, әз йәки
гöнәк'ар[ф] ьм». 9 Чьмки бона wан мә'сийед гьрти хофе wи
у һ'әмуйед пер'а гьртьбу. 10 Аqуб[ф] у Йуһ'әннайе[ф] кöр'ед
Зәбәди жи нав wанда бун, кö һәвалед Шьмһ'ун бун. У
Иса Шьмһ'унр'а гот: «Нәтьрсә! Жь вьр шунда те мәрьва
мина мә'сийа бьгьри». 11 У qәйьк дәрхьстьнә бәже, һәр
тьшт һьштьн пәй wи чун.

Иса йәки жь к'отибуне паqьж дькә

(Мәтта 8:1-4; Марqос 1:40-45)

12 Гава Иса бажарәкида бу ль wьр мәрьвәки сәрдапеда
к'оти һәбу. Чахе әwи Иса дит, хwә дәвәр'уйа авит же лава
кьр у гот: «Хöдан! Һәгәр бьхwази, тö дькари мьн паqьж
ки». 13 У Иса дәсте хwә дьреж кьре, ле к'әт у гот: «Әз
дьхwазьм. Паqьж бә!» У дәстхwәда к'отибун же чу. 14 Иса
т'әми да wи, кö ве йәке кәсир'а нәбежә, ле гот: «Һәр'ә
хwә нишани к'аһин кә у чаwа Муса т'әми дайә, һ'әдийа
паqьжбуна хwә бьдә, wәки һ'әмуйар'а бьбә шә'дәти, кö тö
паqьж буйи». 15 Нав у дәнге Иса һе бәла дьбу у п'ьр' ә'лаләт
дьщьвийа кö гöһдарийа wи бькьн у жь нәхwәшийед хwә

qənщ бьн. [16] Ле əwи хwə ль щийе хəwлə дьгьрт у дӧа
дькьр.

Иса шьлушə'тəки qənщ дькə у гӧнед wи дьбахшинə

(Мəттa 9:1-8; Марqос 2:1-12)

[17] Р'ожəке чахе əwи һин дькьр, ферьсиᶲ у дəрсдаред
Qануне жи р'уньштьбун, кӧ жь һ'əму гӧндед Щəлиле,
Щьһустане у жь Оршəлиме һатьбун. Qəwата Хӧдан һазьр
бу, wəки Иса нəхwəшед wан qənщ бькə. [18] We дəме чəнд
мəрийа йəки шьлушə'т ньвинева анин у дьхwəстьн əw
бьбьрана һьндӧр' у ль бəр Иса данина. [19] У гава wана жь
дəст ə'лалəта гьран т'ӧ р'е нəдитьн кӧ wи биньнə һьндӧр',
р'абунə сəр хени, к'əрмид вəкьрьн, ньвинева дахьстьнə
нава мале, ль бəр Иса. [20] Гава əwи баwəрийа wан дит,
готə йе шьлушə'т: «Ə'вдо, гӧнед тə һатьнə бахшандьне».
[21] Qанунзан у ферьсийа дəстпекьр фькьрин у һəвр'а
готьн: «Əв к'и йə ван к'ъфьрийа дькə? Пештьри Хwəде к'и
дькарə гӧна бьбахшинə?» [22] Фькьред wан Исава ə'йан бун
у ль wан вəгəр'анд гот: «Һун чь дьле хwəда дьфькьрьн?
[23] К'ижан р'ъһ'əт те готьне: ‹Гӧнед тə һатьнə бахшандьне›,
йан: ‹Р'абə у бьгəр'ə?› [24] Ле wəки һун бьзаньбьн кӧ һ'ӧкӧме
Кӧр'еᶲ Инсан һəйə ль сəр дьне гӧна бьбахшинə», готə
йе шьлушə'т: «Əз тəр'а дьбежьм, р'абə ньвина хwə һьлдə
һəр'ə мала хwə». [25] Əw жи бəр ч'ə'ве wан пер'а-пер'а р'абу
у ньвина кӧ ль сəр п'алдайи бу һьлда чу мала хwə
у шькьри дьда Хwəде. [26] Һ'əму һ'əйр-һ'ӧжмəк'ар ман у
шькьри дьданə Хwəде, бь хофа мəзьн дьготьн: «Иро мə
тьштед нəбуйи дитьн».

Иса гази Лешu[Ф] дькә

(Мәтта 9:9-13; Марqос 2:13-17)

27 Пәй ше йәкер'а Иса дәрк'әт, ль щийе хәрщһьлдане
хәрщгьрәки р'уньшти дит кӧ наве шu Лешu[Ф] бу у готе:
«Пәй мьн шәрә». 28 Әшu жи һәр тьшт һьшт, р'абу пәй
шu чу. 29 Лешu мала хшәда һӧрмәтәкә мәзьн жер'а кьр.
Т'әви шан гәләк хәрщгьр у һьнәкед майин жи ль сәр
сьфре р'уньштьбун. 30 Ферьсийа у qанунзанед шан бина
хшә тәнг кьрьн у шагьртед[Ф] шир'а готьн: «Чьма һун т'әви
хәрщгьр у гӧнәк'ара дьхшьн у вәдьхшьн?» 31 Иса ль шан
вәгәр'анд у гот: «Сахләм нә һ'әшще һ'әким ьн, ле нәхшәш.
32 Әз нәһатьмә гази йед р'аст кьм, ле гази гӧнәк'ара бона
т'обәйийе[Ф]».

Пьрса р'ожигьртьне

(Мәтта 9:14-17; Марqос 2:18-22)

33 Шана жь Иса пьрси: «Чьма шагьртед Йуһ'әнна у ӧса
жи йед ферьсийа т'ьме р'ожи дьгьрьн у дӧа дькьн, ле
шагьртед тә дьхшьн у вәдьхшьн?» 34 Әшu жи готә шан:
«Һун дькарьн бежьнә хшәндийед дә'шате: ‹Р'ожи бьгьрьн›,
һ'әта кӧ зә'ва т'әви шан ә? 35 Ле р'оже бен, гава зә'ва жь
шан бе һьлдане, һьнге шан р'ожада ше р'ожи бьгьрьн».
36 Әшu мәсәләкә дьн жи шанр'а гот: «Кәсәк жь п'арч'е
ну набьр'ә у к'ьнща кәвьн п'инә накә. Һәгәр ӧса бькә, һьн
п'арч'е ну дьqәлешә, һьн жи кәвьн у ну ль һәв накьн. 37 У
нә жи кәсәк шәрава ну дькә мәшкед кәвьн. Һәгәр ӧса бькә,
шәрава ну ше мәшка бьт'әqинә у бьр'ьжә, мәшке жи хьраб

бьн. 38 Ле гәрәке шәрава ну бькьнә мәшкед ну*. 39 У кәсәк
пәй шәрава кәвьнр'а нахwазә йа ну вәхwә, чьмки йа кәвьн
һе ле хwәш те».

Пьрса р'ожа[ф] шәмийе

(Мәтта 12:1-8; Марqос 2:23-28)

6 1 Р'ожәкә шәмийе Иса нава зәвийар'а дәрбаз дьбу,
шагьртед wи сьмбьлед гәньм дьчьнин, дәстед хwәда
дьфьрькандьн у дьхwарьн. 2 Ле жь ферьсийа һьнәка гот:
«Чьма һун р'ожа[ф] шәмийе тьште нәщайиз дькьн?» 3 Иса
ль wан вәгәр'анд у гот: «Wә нәхwәндийә кӧ Даwьд чь кьр,
гава әw у йед пер'а бьр'чи бун? 4 Нә әw к'әтә Хана[ф] Хwәде
у нане[ф] Хwәдер'а дайи һьлда, һьн хwәха хwар, һьн жи
да йед т'әви хwә, wәки т'ӧ кәсир'а нә щайиз бу бьхwара,
пештьри к'аһина?» 5 У вәгәр'ийа wанр'а гот: «Кӧр'е Инсан
Хӧдане шәмийе йә жи».

Иса р'ожа шәмийе мәрьве кӧ дәсте wи к'ьшийабу qәнщ дькә

(Мәтта 12:9-14; Марqос 3:1-6)

6 У р'ожа шәмикә дьн Иса чу к'ьниште, кӧ һин бькә.
Мәрьвәк ль wьр һәбу, кӧ дәсте wийи р'асте к'ьшийабу.
7 Ч'ә'ве qанунзан у ферьсийа ль сәр wи бун, гәло wе р'ожа
шәмийе нәхwәша qәнщ кә йан на, wәки мә'никә wан һәбә,
кӧ хәйба wи бькьн. 8 Ле фькьред wан Исава ә'йан бун у wи
мәрьве дәстк'ьшийайир'а гот: «Р'абә ве говәке бьсәкьнә».
Әw жи р'абу сәкьни. 9 Һьнге Иса wанр'а гот: «Әзе пьрсәке
жь wә бькьм. Р'ожа шәмийе чь щайиз ә бькьн: Qәнщи

* **5:38** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Кӧ һәр дӧ жи бенә хwәйкьрьне».

йан хьраби, р'öһ'əки хьлаз кьн йан öнда кьн?» 10 У Иса ль
һ'əмуйед дора хwə ньһер'и, wи мəрьвир'а гот: «Дəсте хwə
дьреж кə». Əwи жи öса кьр у дəсте wи qəнщ бу. 11 Һьнге
wана жь һерса хwə дьхwар, нав һəвда дьшеwьрин, кö чь
биньнə сəре Иса.

Бьжартьна һəр донздəһ шандийа[Ф]

(Мəтта 10:1-4; Марqос 3:13-19)

12 Wан р'ожада Иса чу сəре ч'ийе, кö дöа бькə у
т'əмамийа шəве бəр Хwəде бь дöа дəрбаз кьр. 13 Чахе
сьбəһ зəлал бу, əwи гази шагьртед хwə кьрьн у
донздəһ мəрьв жь нав wан бьжартьн, кö навед wан
жи «шанди[Ф]» дани: 14 Шьмһ'уне кö наве wи дани
Пəтрус[Ф] у бьре wи Əндраwьс, Аqуб у Йуһ'əнна, Филипо
у Бəртоломəйо, 15 Мəтта у Т'ума, Аqубе[Ф] һалфаwо у
Шьмһ'уне кö wəлатп'арьст[Ф] дьһатə готьне. 16 Щьһудайе
Аqуб у Щьһудайе[Ф] Исхəрйоти, кö нəмамийа[Ф] wи кьр.

Иса даннасин дькə, һин дькə у qəнщ дькə

(Мəтта 4:23-25)

17 Əw бь т'əви wан бəржер бу һат, р'астəке сəкьни. Ль
we дəре к'омəкə шагьртайə мəзьн у щьмə'тəкə гьран жь
т'əмамийа Щьһустане, Оршəлиме у жь дəве бə'ра Суре у
Сайде щьвийайи бун. 18 Əwана һатьбун, wəки гöһдарийа
wи бькьн у жь нəхwəшийед хwə qəнщ бьн. У йед жь
р'öһ'ед һ'əрам щəфа дьк'ьшандьн жи qəнщ дьбун. 19 У
т'əмамийа ə'лалəте жи дьщə'данд, wəки дəсте хwə бьдана
wи, чьмки qəwат жь wи дəрдьк'эт у һəр кəс жь wан qəнщ
дьбу.

Йед хwəзьли у нə хwəзьли

(Мəтта 5:1-12)

20 Иса бəре хwə да шагьртед хwə у гот:
«Хwəзи ль wə фəqира,
чьмки П'адшатийа[ф] Хwəде йа wə йə.
21 Хwəзи ль wə, кö һун ньһа бьр'чи нə,
чьмки һуне т'ер бьн.
Хwəзи ль wə, кö һун ньһа дьгьрин,
чьмки һуне бьк'əньн.
22 Хwəзи ль wə, гава һун бона Кöр'е Инсан бəр ч'ə've мəрийа р'əш бьн,
гава wə qəбул нəкьн, wə беһöрмəт кьн
у наве хьраб сəр wə дəрхьн.
23 We р'оже əшq бьн у жь шабуна бьра ньгед wə ə'рд
нəгьрə, чьмки һəqе wə ль ə'змен гəлəк ə, чьмки кал-бавед
wан жи сəре п'ехəмбəра öса дькьрьн.
24 Ле wəй ль wə дəwлəтийа,
чьмки һун гьһиштьнə мəрəме хwə.
25 Wəй ль wə, кö һун ньһа т'ер ьн,
чьмки һуне бьр'чи бьн.
Wəй ль wə, кö һун ньһа дьк'əньн,
чьмки һуне бьгьрин у шине бькьн.
26 Wəй ль wə, кö һ'əму мəрьв бона wə qəнщ хəбəр дьдьн,
чьмки кал-бавед wан жи п'ехəмбəред дəрəwр'а öса дькьрьн.

Дьжмьнед хwə һ'ъз бькьн

(Мəтта 5:38-48; 7:12а)

27 Ле əз wə гöһдарар'а дьбежьм, дьжмьнед хwə
һ'ъз бькьн, хернəхwазед хwəр'а qəнщийе бькьн.
28 Ньфьр'кьред хwə бьмбарəк кьн у бона йед хьрабийе wə
дькьн, дöа бькьн. 29 Һəгəр йəк р'уйе тə хə, йе дьн жи бьдə
бəр у йе кö п'оте тə жь тə бьстинə, кьрасе хwə жи жер'а
бьһелə. 30 Бьдə wи, к'и жь тə дьхwазə у к'и жь тə дьстинə
пашда нəхwазə. 31 У чаwа һун дьхwазьн мəрьв бона wə
бькьн, һун жи öса wанр'а бькьн. 32 Һəгəр һун һ'ъзкьред
хwə һ'ъз дькьн, чь фəйдə? Нə гöнəк'ар жи һ'ъзкьред хwə
һ'ъз дькьн? 33 У һəгəр һун qəнщикьред хwəр'а qəнщийе
бькьн, чь фəйдə? Нə гöнəк'ар жи öса дькьн? 34 У һəгəр
һун дəйн дьдьнə йед öса, жь к'ижана гöмана wə һəйə
пашда бьстиньн, чь фəйдə? Нə гöнəк'ар жи дəйн дьдьнə
гöнəк'ара, кö диса һаqаси пашда бьстиньн? 35 Ле һун
дьжмьнед хwə һ'ъз бькьн, qəнщийе бькьн, дəйн бьдьн у
һивийа вəгəр'андьне нəминьн. Һəqе wəйе гəлəк бə у һуне
бьбьнə зар'ед Йе Һəри Жорьн. Чьмки əw бона бешекьра
жи, нəр'аста жи qəнщ ə. 36 Дьлр'ə'м бьн, чаwа Баве[Ф] wə
дьлр'ə'м ə.

Һинкьрьна дəрһəqа ломəкьрьнеда[Ф]

(Мəтта 7:1-5)

37 Лома нəкьн у ломəйе ль wə нəбьн, нəһəqийе нəкьн,
нəһəqи wе ль wə нəбə, бьбахшиньн wəр'а wе бе
бахшандьне. 38 Бьдьн, wəр'а wе бе дайине, бь пиванəкə
т'ъжи һ'əжанди, дəwьсанди, сəри qуч' wе бькьнə п'еша
wə. Чьмки бь чь чапе һун бьпивьн, бь wе жи wəр'а wе
бе пиване». 39 Əwи мəсəлəк жи wанр'а гот: «Гəло кор

дькарə р'ебəрийе кора бькə? Нə һəр дӧйе жи бьк'əвьнə
ч'ə'ле? 40 Шагьрт жь дəрсдаре хwə нə мəстьр ə, ле əwе
кӧ хwəндьна хwə р'ьнд пек тинə, дькарə мина дəрсдаре
хwə бə. 41 Тӧ чьма qьршьке ч'ə'ве бьре хwəда дьбини, ле
к'еране ч'ə'ве хwəда набини? 42 Йан жи чаwа тӧ дькари
бежи бьре хwə: ‹Бьра, бьһелə кӧ əз qьршьк жь ч'ə'ве
тə дəрхьм›, ле тӧ к'еране ч'ə'ве хwəда набини? Дӧр'у!
Пешийе к'еране ч'ə'ве хwə дəрхə. Паше те qəнщ бьбини
кӧ чаwа qьршьк жь ч'ə'ве бьре хwə дəрхи.

Дар у бəре wе

(Мəтта 7:17-20; 12:34б, 35)

43 Дара qəнщ бəре хьраб надə, нə жи дара хьраб бəре
qəнщ. 44 Һəр дар жь бəре хwə те наскьрьне, кəсəк жь
стьрийа һежира начьнə у нə жи жь дьр'ийе тьрийа.
45 Мəрьве qəнщ, жь хьзна дьле хwəйи qəнщ, qəнщийе
дəртинə, ле мəрьве хьраб, жь хьзна дьле хwəйи хьраб
хьрабийе дəртинə. Чь дьле инсенда һəйə, зар жи wе йəке
дьбежə.

Һ'имед дӧ мала

(Мəтта 7:24-27)

46 Һун чьма мьнр'а ‹Хӧдан! Хӧдан!› дьбежьн у wан
тьштед кӧ əз wəр'а дьбежьм накьн? 47 Һəр кəсе кӧ те щəм
мьн готьнед мьн дьбьһе у дьqəдинə, əз wəр'а бежьм мина
к'е йə. 48 Əw мина мəрьвəки йə, йе кӧ мале чедькə, ə'рде
дьк'олə к'ур дькə, һ'име wе ль сəр кевьр датинə. У гава
лейи[ф] р'адьбə, ч'əм ль wе мале дьхə, əw наһ'əжə, чьмки
р'ьнд һатьбу чекьрне. 49 Ле əwе хəбəред мьн дьбьһе
у наqəдинə, мина мəрьвəки йə, йе кӧ сəр хwəлийе бе

һ'им мале хwәр'а чедькә. Гава ч'әм ле дьхә, дәстхwәда һьлдьше, wеран дьбә, ль бәр мират'е дьчә».

Иса хöламе сәрсәдәкиФ qәнщ дькә

(Мәтта 8:5-13; Йуһ'әнна 4:43-54)

7 1 Гава Иса әw готьнед кö wе гöһдарар'а бьгота хьлаз
кьрьн, чу Кәфәрнаһуме. 2 У хöламе сәрсәдәкиФ, кö
бона wи йәки һежа бу, нәхwәш бәр мьрьне бу. 3 Гава әwи
бона Иса бьһист, р'успийедФ щьһуйаФ шандьнә щәм wи у
же һиви кьр, кö бе хöламе wи хьлаз кә. 4 Әwана һатьнә
щәм Иса, гәләки һиви же кьрьн у готьн: «Әw һежа йә
кö тö әве qәнщийе жер'а бьки, 5 чьмки әw мьләте мә һ'ьз
дькә у к'ьништ жи бона мә чекьрийә». 6 Һьнге Иса т'әви
wан чу. Гава незики мале бу, сәрсәд чәнд достед хwә
шандьнә пешийа wи, wир'а гот: «Хöдан, зә'мәте нәбинә,
чьмки әз нә һежа мә кö тö бейи мала мьн. 7 Бона ве
йәке мьн хwә лайиqи тә нәгьрт, кö бьһатама пәй тә жи,
т'әне хәбәрәке бежә у хöламе мьне qәнщ бә. 8 Чьмки әз
хwәха жи мәрьвәки бьн һ'öкöмда мә у бьн дәсте мьнда
жи әскәр һәнә. Әз йәкир'а дьбежьм: ‹Һәр'ә›, дьчә, йәки
дьнр'а дьбежьм: ‹Wәрә›, те у жь хöламе хwәр'а дьбежьм:
‹Әви тьшти бькә›, дькә». 9 Гава Иса әв йәк бьһист, сәр
wи зәндәгьрти ма у вәгәр'ийа сәр wе щьмә'та кö пәй wи
дьчу, гот: «Әз wәр'а дьбежьм, мьн Исраеледа жи баwәрикә
аһа йәкида нәдитийә». 10 У әwед шанди вәгәр'ийанә мал,
дитьн кö wе әw хöлам qәнщ буйә.

Сахбуна кöр'е жьнәбийе

11 Р'ожәкә дьн Иса чу бажарәки, кö наве wи Найин бу
у шагьртед wи жи т'әви ә'лаләтәкә гьран wир'а дьчун.
12 Гава незики дәргәһе бажер бу, мьрик дәрдьхьстьн. Әw

кӧр'е жьнәбикә тайе т'әне бу у гәләк һәwари жи жь
бажер пер'а дьчун. 13 Гава Хӧдан де дит, гӧне wи ле һат
у wер'а гот: «Нәгьри». 14 Әw незики дарбәсте бу гьрт
у әwед кӧ дьбьрьн сәкьнин, Иса гот: «Хорто! Әз тәр'а
дьбежьм, р'абә!» 15 Мьри р'абу р'уньшт, дәстпекьр хәбәр
да у Иса әw да дийа wи. 16 У саw к'әтә сәр һ'әмуйа, шькьри
дьданә Хwәде у дьготьн: «П'ехәмбәрәки мәзьн нава мәда
дәрк'әтийә!» у: «Хwәде сәрик дайә мьләте хwә!» 17 Нав у
дәнге wи т'әмамийа Щьһустане у дор-бәре wе бәла бу.

Иса щаба пьрса Йуһ'әннайе ньхӧмдар дьдә

(Мәтта 11:1-19)

18 Шагьртед Йуһ'әнна Йуһ'әннар'а бона ван һ'әму тьшта
готьн. Йуһ'әнна жи гази дӧ шагьртед хwә кьр 19 у әw
шандьнә щәм Хӧдан, wәки же бьпьрсьн: «Тӧ әw и, йе
кӧ гәрәке бьһата, йан әм һивийа йәки дьн бьн?» 20 Әw
мәри һатьнә щәм Иса у готьн: «Йуһ'әннайе ньхӧмдар[ф] әм
шандьнә щәм тә, кӧ жь тә бьпьрсьн, тӧ әw и, йе кӧ гәрәке
бьһата, йан әм һивийа йәки дьн бьн?» 21 У wе дәме Иса
гәләк жь нәхwәшийа, дәрба, жь р'ӧһ'ед хьраб qәнщкьрьн у
ч'ә'вед гәләк кора вәкьрьн. 22 Иса ль wан вәгәр'анд у гот:
«Һәр'ьн, чь кӧ wә дит у бьһист Йуһ'әннар'а бежьн: Кор
дьбиньн, сәqәт дьгәр'ьн, к'оти паqьж дьбьн, кәр' дьбьһен,
мьри р'адьбьн у фәqирар'а жи Мьзгини те дайине. 23 У
хwәзи ль wи, кӧ мьнда шьк нак'әвә».

24 Гава әwед кӧ Йуһ'әнна шандьбун чун, Иса бона
Йуһ'әнна ә'лаләтер'а дәстпекьр гот: «Һун дәрк'әтьнә
бәр'ийе чь бьбиньн? Qамишәки[ф] кӧ жь байе дьһ'әжә?
25 Йан дәрк'әтьн чь бьбиньн? Мәрьвәки к'ьнще назьк[ф]
ль хwә кьри? Нә әwед кӧ к'ьнще назьк хwә дькьн у
ә'мьре р'ьнд дәрбаз дькьн, әw малед п'адшада нә? 26 Йан

һун дəрк'əтьн чь бьбиньн? П'ехəмбəрəки? Бəле, əз wəр'а
дьбежьм, жь п'ехəмбəрəки жи мəстьр ə. 27 Əва əw ə, бона
к'ижани ньвисар ə: ‹Ва йə əзе qасьде хwə пешийа тəва
бшиньм. Əwe р'ийа тə пешийа тəва һазьр кə›. 28 Əз wəр'а
дьбежьм, жь нава əwед кӧ жь к'ӧлфəта дьне к'əтьнə, т'ӧ
кəс жь Йуһ'əнна мəстьр нəбуйə, ле П'адшатийа Хwəдеда
йе һəри бьч'ук жь wи мəстьр ə». 29 Гава т'əмамийа
щьмə'те, ӧса жи хəрщгьра əв йəк бьһист, т'ьвдира Хwəде
р'аст һ'əсаб кьрьн, чьмки бь ньхӧмандьна Йуһ'əнна
һатьбунə ньхӧмандьне. 30 Ле ферьси у qанунзана бона
хwə т'ьвдира Хwəде т'əхсир[ф] кьрьн, чьмки wана нəхwəст
кӧ жь Йуһ'əнна бенə ньхӧмандьне.

31 Иса сəрда зедə кьр гот: «Əз мəрьвед ви ньсьли мина
чь бшьбиньм? Йан əw мина чь нə? 32 Əw мина wан зар'а
нə, йед кӧ базареда р'уньшти нə, гази һəвдӧ дькьн у
дьбежьн: ‹Мə бона wə зӧр'не хьст, һун нəр'əqьсин у бона
wə бəйт'[ф] гот, һун нəгьрийан›. 33 Йуһ'əннайе ньхӧмдар
һат, нə нан дьхwар, нə жи шəрав вəдьхwар*, wə дьгот:
‹Щьн wида һəйə›. 34 Кӧр'е Инсан һат, дьхwə у вəдьхwə, һун
бона wи дьбежьн: ‹Əw йəки пəй хwарьн у вəхwарьне к'əти
йə, досте хəрщгьр у гӧнəк'ара йə›. 35 Ле һ'əмуйед кӧ пəй
сəрwахтийе дьчьн əw к'ьфш дькьн кӧ сəрwахти р'аст ə*».

Иса мала Шьмһ'унда к'ӧлфəта гӧнəк'ар дьбахшинə

36 Йəки ферьси һиви жь Иса кьр, кӧ т'əви wи хwарьне
бьхwə. Əw жи чу мала wи ферьсийи, сəр сьфре р'уньшт.
37 У wи бажарида к'ӧлфəтəкə ч'ə'вдəр[ф] һəбу. Гава we

---

* 7:33 Йуһ'əннайе ньхӧмдар йəки «нəзир[ф]» дьһатə һ'əсабе.

* 7:35 Бь йунани хəбəр бь хəбəр аһа йə: «Сəрwахти жь һ'əму зар'ед хwə р'аст к'ьфш дьбə». Һьнəк жи аһа фə'м дькьн: «Сəрwахти жь һ'əму ə'мəлед хwə к'ьфш дьбə кӧ əw р'аст ə».

бьһист кӧ әw мала ферьсида сәр сьфре р'уньштийә,
дәрданәкә[ф] алабастьрейи р'уне бинхwәш ани, [38] пьштева
бәр ньгед wи сәкьни гьрийа, бь һесьред хwә ньгед wи
шьл кьрьн у бь п'ор'е сәре хwә жи зьһа кьрьн. Паше ньгед
wи р'амусан, бь р'уне бинхwәш жи р'ун[ф] кьрьн. [39] Гава wи
ферьсийе кӧ әw т'әглиф кьрьбу әв йәк дит, дьле хwәда
гот: «һәгәр әва п'ехәмбәр буйа, wе бьзаньбуйа кӧ к'и йә
у йәкә чаwа йә дәсте хwә дайә wи», чьмки йәкә ч'ә'вдәр
бу. [40] Иса wир'а гот: «Шьмһ'ун, әз дьхwазьм тьштәки тәр'а
бежьм». Әwи жи гот: «К'әрәм кә бежә, дәрсдар». Иса гот:
[41] «Дӧ дәйндаред йәки һәбун, йәк пенсьд зиви[ф] дәйндаре
wи бу, йәк жи пенщи. [42] Ле чьмки тьштәки wан т'ӧнәбу кӧ
дәйне хwә бьдана, әwи бахшандә һәр дӧйа жи. Ньһа жь
wан һәр дӧйа к'ижане гәләки wи һ'ьз бькә?» [43] Шьмһ'ун ле
вәгәр'анд у готе: «Т'әхмина мьн әwе кӧ гәләк жер'а һатә
бахшандьне». Иса wир'а гот: «Тә р'аст те дәрхьст». [44] У
сәр к'ӧлфәтеда вәгәр'ийа, Шьмһ'унр'а гот: «Ве к'ӧлфәте
тӧ дьбини? Әз һатьмә мала тә, бона ньгед мьн тә ав
нәда, ле әве бь һесьред хwә ньгед мьн шьл кьрьн у бь
п'ор'е сәре хwә жи зьһа кьрьн. [45] Тә р'амусанәк нәда мьн,
ле жь һьнгева кӧ әз һатьмә вьр, әве дәст жь р'амусана
ньгед мьн нәк'ьшандийә. [46] Тә сәре мьн р'ун[ф] нәкьр, ле
әве бь р'уне бинхwәш ньгед мьн р'ун кьрьн. [47] Бона ве
йәке әз тәр'а дьбежьм, гӧнед ве кӧ гәләк бун һатьнә
бахшандьне, ләма әве гәләк һ'ьз кьр. Чьмки к'ер'а гәләк
тенә бахшандьне, гәләк жи һ'ьз дькә. Ле к'ер'а һьндьк
тенә бахшандьне, әw һьндьки һ'ьз дькә». [48] У wер'а гот:
«Гӧнед тә һатьнә бахшандьне». [49] Һьнге әwед кӧ т'әви wи
сәр сьфре р'уньштьбун нав хwәда дьготьн: «Әва к'и йә,
һ'әта кӧ гӧна жи дьбахшинә?» [50] У Иса wе к'ӧлфәтер'а гот:
«Баwәрийа тә тӧ хьлаз кьри. Бь хер у сьламәт һәр'ә».

К'ӧлфәтед кӧ пәй Иса дьчун

8 1 Жь wьр шунда Иса гӧнд у бажара дьгәр'ийа,
даннасин дькьр, Мьзгинийа П'адшатийа Хwәде дьда
у һәр донздәһ шагьрт жи пер'а бун, 2 ӧса жи чәнд
к'ӧлфәтед кӧ жь р'ӧһ'ед хьраб у нәхwәшийа qәнщ бьбун:
Мәрйәма кӧ жер'а Мәждәлани дьготьн, йа кӧ һ'әфт щьн
же дәрк'әтьбун 3 у Йоһана, жьна Хузайе wәк'илхәрще[Ф]
мала Һеродәс, Сосьн у гәләкед майин, кӧ wана бь һәбука[Ф]
хwәва wанр'а[*] бәрдәсти дькьрьн.

Мәсәла т'охьмр'әш[Ф]

(Мәтта 13:1-9; Марqос 4:1-9)

4 У гава ә'лаләтәкә гьран жь гәләк бажара щәм Иса
щьвийа, әwи мәсәләк гот: 5 «Т'охьмр'әш[Ф] р'абу чу кӧ
т'охьм бьр'әшинә. Гава дьр'әшанд, һьнәк к'әтьнә дәве р'е
һатьнә п'епәскьрьне у тәйрәдед ә'змен һатьн әw хwарьн.
6 У һьнәк жи к'әтьнә щийе кәвьри, гава шин бун, жь
дәст кемасийа шьлайе һ'ьшк бун. 7 У һьнәк жи к'әтьнә
нава стьрийа, стьри жи пер'а шин бун у әw хәньqандьн.
8 Һьнәкед дьн жи к'әтьнә нава ә'рде qәнщ у шин бун, сәд
щар бәр дан». Гава әв йәк гот, кьрә гази: «Гӧһе к'ейи
бьһистьне һәйә бьра бьбьһе!»

Иса чьма бь мәсәла хәбәр дьдә

(Мәтта 13:10-17; Марqос 4:10-12)

9 Шагьртед wи же пьрсин: «Мә'на әве мәсәле чь
йә?» 10 Әwи гот: «Wәр'а һатийә дайине, кӧ һун сӧр'ед
П'адшатийа Хwәде бьзаньбьн, ле йед майинр'а бь мәсәла

---

[*] **8:3** Нав дәстньвисаред һьнәкада дәwса «wанр'а» «wир'а» һәйә.

те хәбәрдане кӧ: ‹Бьньһер'ьн у нәбиньн, бьбьһен у фә'м
нәкьн›[*].

Шьровәкрьна мәсәла т'охьмр'әш

(Мәтта 13:18-23; Марqос 4:13-20)

11 Әв ә мә'на ве мәсәле: Т'охьм хәбәра Хwәде йә.
12 Т'охьмед кӧ к'әтьнә дәве р'е әw ьн, йед кӧ хәбәре
дьбьһен, ле Мирещьн те хәбәре жь дьле wан дәрдьхә,
кӧ нәбә баwәр бькьн у хьлаз[Ф] бьн. 13 Т'охьмед кӧ к'әтьнә
щийе кәвьри әw ьн, йед кӧ гава хәбәре дьбьһен, бь әшq у
ша qәбул дькьн. Ле чьмки р'аwед wан т'ӧнәнә, дәмәкә кьн
баwәр дькьн у wәхте щер'ьбандьне дьк'әвьн. 14 Т'охьмед
кӧ к'әтьнә нава стьрийа әw ьн, йед кӧ хәбәре дьбьһен,
хәмед дьнева, дәwләт у шабуна ви ә'мьрива мьжул дьбьн,
дьхәньqьн у әw бе бәр дьминьн. 15 У т'охьмед к'әтьнә нав
ә'рде qәнщ әw ьн, йед кӧ бь дьле сах у qәнщ хәбәре
дьбьһен, дьле хwәда хwәй дькьн у бь сәбьр бәре хwә
дьдьн.

Ч'ьра сәр п'еч'ьре[Ф]

(Марqос 4:21-25)

16 Т'ӧ кәс ч'ьра вехьсти накә бьн фьраqе, нә жи дькә
бьн щи-ньвине, ле датинә сәр п'еч'ьре[Ф], wәки әwед кӧ
дьк'әвьнә һьндӧр', р'онайе бьбиньн. 17 Чьмки тьштәки
вәшарти т'ӧнә кӧ дәрнәйе у нә жи тьштәки дьзива, кӧ хӧйа
нәбә у нәйе бәр р'онайе. 18 Аwа сәр wан тьштед кӧ һун
дьбьһен бьфькрьн, чьмки к'ер'а кӧ һәйә, wе һе ле зедә
бә у к'ер'а кӧ т'ӧнә, әwе кӧ wи т'ьре һәйә жи, wе же бе
стандьне».

---

* **8:10** Ишайа 6:9.

Де у бьрайед Иса

(Мәтта 12:46-50; Марqос 3:31-35)

[19] Һьнге де у бьрайед wи һатьнә щәм wи, ле жь дәст
зә'фбуна ә'лаләте нькарьбун незики wи буна. [20] Щаб данә
wи кӧ: «Дийа тә у бьрайед тә дәрва сәкьни нә у дьхwазьн
тә бьбиньн». [21] Әwи жи ль wан вәгәр'анд у гот: «Де у
бьрайед мьн әw ьн, йед кӧ хәбәра Хwәде дьбьһен у
дьqәдиньн».

Иса фьртонеф дьсәqьр'инә

(Мәтта 8:23-27; Марqос 4:35-41)

[22] Р'ожәке Иса шагьртед хwәва к'әтә qәйьке у готә wан:
«Әм дәрбази wи бәри голе бьн». У р'ек'әтьн. [23] Гава
qәйькеда дьчун, әw хәwр'а чу. У фьртонәкф ль голе р'абу,
qәйьк т'ьжи ав дьбу, әw qәзийеда бун. [24] Һьнге шагьрт
незики wи бун, әw һ'ьшйар кьрьн у готьне: «Мамоста,
мамоста! Әм ӧнда дьбьн!» Әw р'абу, ль байе у пелед аве
һьлат, әw сәкьнин у сәqьр'ин. [25] Һьнге әwи wанр'а гот:
«Баwәрийа wә к'ане йә?» У wана бь хоф, ә'щебмайи һәвр'а
готьн: «Гәло әв к'и йә, кӧ ә'мьри сәр бе у аве жи дькә у
ельмиф wи дьбьн?»

Иса йәки щьнак'әтиф qәнщ дькә

(Мәтта 8:28-34; Марqос 5:1-20)

[26] Әwана бь qәйьке чунә т'опрахед Гьрасине, пешбәри
Щәлиле. [27] Гава әw дәрк'әтә бәже, жь wи бажари мәрьвәк
дәрк'әтә пешийа wи, кӧ щьн нав wида бун. Әwи зува
нә к'ьнщ ль хwә дькьрьн у нә жи малда дьсәкьни, нава
гор'ьстанада дьма. [28] Гава әwи Иса дит, кьрә qир'ин к'әтә
бәр wи у бь дәнгәки бьльнд гот: «Тӧ чь жь мьн дьхwази

Исайе Кӧр'е Хwәдейе Һәри Жорьн? Әз р'әща жь тә дькьм,
мьн нәдә щәфе!» [29] Чьмки Иса ә'мьри сәр р'ӧһ'е һ'әрам
кьрьбу, кӧ жь wи мәрьви дәрк'әвә. Әw гәләк щара щьна
дьк'әт, гава бь qәйд у зьнщира жи гъредьдан, әwи диса
qәйд дьqәтандьн у щьна әw чола дьхьст. [30] Һьнге Иса жь
wи пьрси у готе: «Наве тә чь йә?» Әwи гот: «К'омәшкәр*»,
чьмки гәләк щьн к'әтьбунә нава wи. [31] У щьна лава wи
дькьр, кӧ ә'мьр нәкә әw һәр'ьнә гәлийе[Ф] һәй-wайе. [32] Ль
wи щийи сурики бәразайи мәзьн һәбу, кӧ сәре ч'ийе
дьч'ерийа. Щьна р'әща же дькьр, кӧ изьне бьдә wан,
әw һәр'ьн бьк'әвьнә нава бәраза. Әwи изьн да. [33] У щьн
жь нав wи мәрьви дәрк'әтьн, чун к'әтьнә нава бәраза
у әw сури жорда р'әви, хwә жь кәнделда авитьнә голе
хәньqин. [34] Гава бәразвана әв йәк дит, р'әвин чунә бажар
у гӧнда, әв йәк гьли кьрьн. [35] Мәрьв р'абун чун, кӧ тьште
буйи бьбиньн. Гава һатьнә щәм Иса, дина хwә дане, wе
әw мәрьве кӧ щьн же дәрк'әтьбун, к'ьнще wи ле, сәр
һ'ьше хwәда һати, ль бәр ньгед Иса р'уньшти йә. Һьнге
әw тьрсийан. [36] Әwед кӧ әв йәк дитьбун, йед майинр'а
готьн, кӧ чаwа әwи щьнак'әти[Ф] qәнщ бу. [37] Һьнге һ'әму
бьнәлийед[Ф] дор-бәред Гърасине һиви жь Иса кьрьн, кӧ жь
wан дур к'әвә, чьмки саwәкә мәзьн әw гъртьбун. Әw жи
к'әтә qәйьке у пашда вәгәр'ийа. [38] Ле әw мәрьве кӧ щьн
же дәрк'әтьбун лава wи кьр, кӧ әw жи т'әви wи һәр'ә. Ле
Иса әw вәр'екьр у гот: [39] «Вәгәр'ә мала хwә у чь кӧ Хwәде
бона тә кьр гьли кә». У әw чу, чь кӧ Иса бона wи кьрьбу
т'әмамийа бажерда дьгот у дькьрә дәнги.

---

* **8:30** Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Легейон», аwа готи «к'омәкә щьнайә беһ'әсаб».

Qиза мьри у к'ӧлфәта нәхwәш

(Мәтта 9:18-26; Марqос 5:21-43)

40 У чахе Иса вәгәр'ийа, ә'лаләте әw qәбул кьр, чьмки
h'әму жи hивийа wи бун. 41 У мәрьвәки наве wи Йайиро,
сәрwере к'ьниште, hат хwә авитә ньгед Иса у hиви же
кьр, кӧ hәр'ә мала wи. 42 Чьмки т'әне qизәкә wийә донздәh
сали hәбу у әw жи бәр мрьне бу. Гава Иса дьчу, ә'лаләте
зә'мәт дьда wи. 43 Wьр к'ӧлфәтәк жи hәбу, кӧ донздәh
сале wе бун, сәр хуне вәбьбу. Әwе h'әму hәбука хwә дабу
h'әкима, ле т'ӧ кәси ч'арә ле нәкрьбу. 44 Әва пьштева hат
ль р'ишийед к'ьнще wи к'әт у дәстхwәда хун же ч'ькийа.
45 Иса гот: «Әw к'и бу кӧ ль мьн к'әт?» Гава h'әмуйа
инк'ар[Ф] кьр, Пәтрус гот*: «Мамоста, ә'лаләт тә дә'ф дьдә,
тәнгасийе[Ф] дьдә тә**». 46 Ле Иса гот: «Йәк ль мьн к'әт,
чьмки әз пе h'әсийам кӧ жь мьн qәwат дәрк'әт». 47 У гава
к'ӧлфәте дит кӧ нәhатә вәшартьне, ләрьзи, hат хwә авитә
бәр wи у ль бәр т'әмамийа щьмә'те wир'а гот, кӧ бона
чь ль wи к'әт у чаwа пер'а-пер'а qәнщ бу. 48 Әwи wер'а
гот: «Ә'вде!* Баwәрийа тә тӧ qәнщ кьри. Бь хер у сьламәт
hәр'ә». 49 Әwи hе хәбәр дьда, жь мала сәрwере к'ьниште
йәки hат у гот: «Qиза тә мьр, иди зә'мәте нәдә дәрсдар».
50 Гава Иса әв йәк бьhист, wир'а гот: «Нәтьрсә, т'әне баwәр
бькә у wе qәнщ бә». 51 Гава әw чу мал, нәhьшт кәсәк
hәр'ә hьндӧр', пештьри Пәтрус, Йуh'әнна, Аqуб у де у
баве qизьке. 52 h'әму дьгьрийан у шина wе дькьрьн, ле

---

* **8:45** Нав дәстньвисаред hьнәкада аhа йә: «У йед пер'а».

** **8:45** Нав дәстньвисаред hьнәкада аhа йә: «У тӧ дьбежи, к'и бу, ль мьн к'әт?»

* **8:48** Нав дәстньвисаред hьнәкада аhа йә: «Сәрхwә бә!»

Иса гот: «Нәгьрин. Әw нәмрийә, ле һеньжийә». 53 Wана
qәрфе хwә пе дькьр, чьмки заньбун кӧ әwа мьрийә. 54 * У
Иса дәсте wе гьрт, дәнг да wе у гот: «Qизьк, р'абә!» 55 У
р'ӧһ'е wе ле вәгәр'ийа, пер'а-пер'а р'абу сәр хwә. Иса ә'мьр
кьр, кӧ хӧрәк бьдьнә wе. 56 Де у баве wе зәндәгьрти ман.
Ле әwи т'әми ль wан кьр, кӧ ве йәке кәсир'а нәбежьн.

Шандьна һәр дондәһа

(Мәтта 10:5-15; Марqос 6:7-13)

9 1 Иса гази һәр дондәһ шагьртед хwә кьр, qәwат у
һ'ӧкӧм да wан, кӧ һ'әму щьна дәрхьн у жь нәхwәшийа
qәнщ кьн. 2 Әw шандьн, кӧ П'адшатийа Хwәде даннасин
кьн у нәхwәша qәнщ кьн 3 у wанар'а гот: «Бона р'е
тьштәки һьлнәдьн, нә шьвдар, нә турьк, нә нан, нә зив, нә
жи дӧ дәст кьрас. 4 Чь мала кӧ һун һәр'ьне, wьр бьминьн
у жь wьр р'ек'әвьн. 5 У әw дәра кӧ wә qәбул нәкьн,
гава жь wи бажари дәртен, т'оза ньгед хwә даwшиньн,
wәки wанар'а бьбә шә'дәти». 6 У шагьрт р'абун, гӧнд-гӧнд
гәр'ийан у һәр дәра Мьзгини дан, нәхwәш qәнщ кьрьн.

Шашийа һеродәс

(Мәтта 14:1-12; Марqос 6:14-29)

7 Аwа һеродәсе сәрwер бона һ'әму кьрьнед Иса бьһист у
т'әвиһәв бу, чьмки һьнәка дьгот: «Әва Йуһ'әнна йә, жь нав
мьрийа р'абуйә» 8 у һьнәка жи дьгот: «Елйас ә к'ьфш буйә»
у һьнәкед майин жи дьготьн: «Әва йәк жь п'ехәмбәред
бәре йә сах буйә». 9 һеродәс гот: «Мьн сәре Йуһ'әнна да

* **8:54** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Иса һ'әму дәрхьстьнә дәрва...»

лехьстьне, ле əва к'и йə кö əз дəрһəqа wида ван тьшта
дьбьһем?» У wи дьхwəст Иса бьдита.

Иса пенщ һ'əзара т'ер дькə

(Мəтта 14:13-21; Марqос 6:30-44; Йуһ'əнна 6:1-14)

10 Гава шанди вəгəр'ийан, чь кö wан кьрьбу Исар'а гьли
кьрьн. Əwи т'əне шандийед хwə т'əви хwə һьлдан у чунə
бəрбь бажаре Бəйтсайдайе. 11 Гава ə'лалəт пе һ'əсийа, пəй
wи чу. Иса əw qəбул кьрьн у т'əви wан бона П'адшатийа
Хwəде хəбəр дьда у əwед кö һ'əwще qəнщбуне бун qəнщ
кьрьн. 12 Бəре еваре һəр донздəһ һатьнə щəм wи у жер'а
готьн: «Ə'лалəте бəр'дə, кö һəр'ьн гöнд у бəргед дор-бəра
щиwар бьн у хwəр'а хöрəк дəст хьн, чьмки əм ль щики
хьки-хwəли нə». 13 Ле Иса wанр'а гот: «Һун хöрəк бьдьнə
wан». Wана жи ле вəгəр'анд у гот: «Пештьри пенщ нан
у дö мə'сийа wəки майин тьштəки мə т'öнə, һəгəр əм
нəчьн т'əмамийа щьмə'тер'а хöрəк нəк'ьр'ьн?» 14 Чьмки
qаси пенщ һ'əзар мера бун. Əwи шагьртед хwəр'а гот:
«Щьмə'те пенщи-пенщи бьдьнə р'уньштандьне». 15 У öса
кьрьн, һ'əму жи данə р'уньштандьне. 16 Əwи əw пенщ нан
у һəр дö мə'си һьлдан, бəре хwə ə'зменда кьр шькьри да,
кəркьр у да шагьрта, кö бəлайи ə'лалəте кьн. 17 Һ'əмуйа
жи хwар т'ер бун у донздəһ сəлə жи һурькед бəрмайи
бəрəв кьрьн.

Пəтрус шə'дəтийе ль сəр Иса дьдə

(Мəтта 16:13-19; Марqос 8:27-29)

18 Щарəке Иса бь т'əне т'əви шагьртед хwə дöа дькьр, жь
wан пьрси: «Бь т'əхмина щьмə'те əз к'и мə?» 19 Wана ле
вəгəр'анд у гот: «Һьнəк дьбежьн Йуһ'əннайе ньхöмдар ə,
һьнəкед дьн дьбежьн Елйас ə, һьнəкед майин жи дьбежьн,

йәк жь п'ехәмбәред бәре йә сах буйә». 20 Әwи жь wан
пьрси: «Ле һун чь дьбежьн? Бь т'әхмина wә әз к'и мә?»
Пәтрус ле вәгәр'анд у гот: «Тӧ Мәсиһе Хwәде йи».

Иса дәрһәqа щәфа у мьрьна хwәда дьбежә

(Мәтта 16:20-28; Марqос 8:30-9:1)

21 Һьнге Иса һ'ьшк т'әми да wан, кӧ wе йәке кәсир'а
нәбежьн. 22 У әwи гот: «Кӧр'е Инсан гәрәке гәләки
щәфа бьк'ьшинә, жь алийе р'успийа, сәрәкед к'аһина у
qанунзанада бе т'әхсиркьрьн у кӧштьне, ле р'ожа сьсийа
wе жь мьрьне р'абә».

Хачеᶲ хwә һьлдә у ль пәй мьн wәрә

23 У Иса һ'әмуйар'а гот: «Һәгәр йәк дьхwазә ль пәй мьн
бе, бьра хwә инк'ар кә у һәр р'ож хачеᶲ хwә һьлдә у ль пәй
мьн бе. 24 Чьмки к'и кӧ дьхwазә ә'мьре хwә хьлаз кә, әwе
ӧнда кә у к'и кӧ ә'мьре хwә бона мьн ӧнда кә, әwе хьлаз кә.
25 Чь фәйдә, һәгәр мәрьв т'әмамийа дьнйайе qазьнщ кә, ле
ә'мьре хwә ӧнда кә йан зьраре хә? 26 У к'и мьн у хәбәред
мьн шәрм һ'әсаб кә, Кӧр'е Инсан жи wе wи шәрм һ'әсаб
кә, гава әw бь р'умәта хwә, р'умәта Баве у мьлйак'әтед
пирозва бе. 27 Әз р'аст wәр'а дьбежьм, һьнәкед ль вьр
сәкьни wе мьрьне нәбиньн, һ'әта кӧ П'адшатийа Хwәде
бьбиньн».

Шагьрт Иса нава нур у р'умәтеда дьбиньн

(Мәтта 17:1-8; Марqос 9:2-8)

28 Пәй ве хәбәрданер'а wәкә һ'әфтеке шунда, Иса
Пәтрус, Йуһ'әнна у Аqуб һьлдан чунә сәре ч'ийе кӧ дӧа
бькьн. 29 Гава Иса дӧа кьр, р'әнге wи һатә гӧһастьне,
к'ьнщед wи чил-qәрqаш бун, бьрьqин. 30 У дӧ мәрьва т'әви

wи хәбәр дьда, йәк Муса бу, йәк жи Елйас. 31 Әwана
бь р'умәт к'ьфш бун у бона мьрьна wи хәбәр дьдан, кӧ
Оршәлимеда wе бьбуйа. 32 Ч'ә'вед Пәтрус у әwед т'әви wи
жь хәwе гьран бьбун, ле гава һ'ьшйар бун, р'умәта wи у
һәр дӧ мәрьвед щәм wи сәкьни дитьн. 33 Чахе әwана жь
wи дур к'әтьн, Пәтрус Исар'а гот: «Мамоста, чаwа р'ьнд
ә кӧ әм вьр ьн! Дә әме се һ'олька чекьн, йәке тәр'а, йәке
Мусар'а у йәке жи Елйаср'а». Чьмки әwи ньзаньбу әw чь
дьбежә. 34 Гава әwи һе хәбәр дьда, ә'wрәк һат у сәр wан
кьрә си. У чахе к'әтьнә бьн wи ә'wри, әwана тьрсийан.
35 У жь wи ә'wри дәнгәк һат кӧ дьгот: «Әв ә Кӧр'е мьн,
Бьжартийе мьнФ*! Гӧһдарийа wи бькьн!» 36 Гава әw дәнг
һат, Иса т'әне ма. У wана дәнге хwә бьр'и, wан р'ожада чь
кӧ дитьбун кәсир'а нәготьн.

Иса кӧр'ькәки щьнак'әти qәнщ дькә

(Мәтта 17:14-18; Марqос 9:14-27)

37 Р'ожа дьне, гава әwана жь ч'ийе һатьнә хwаре,
ә'лаләтәкә гьран пешийа wида һат. 38 У жь нав ә'лаләте
мәрьвәки гази кьр у гот: «Дәрсдар, әз һиви жь тә дькьм,
бь ч'ә'ве р'ә'ме ль кӧр'е мьн бьньһер'ә. Әw тайе мьни
т'әне йә, 39 р'ӧһ'әки хьраб wи дьгьрә у ньшкева дькә
qир'ин вәдьч'ьр'ькә, к'әф сәр дьк'әвә һурдәхwәши дьбә у
бь зорәке жь wи дур дьк'әвә. 40 Мьн лава жь шагьртед
тә кьр, кӧ щьн же дәрхьн, ле wана нькарьбу». 41 Иса гот:
«Ньсьле нәбаwәр у хальфиФ! Һ'әта к'әнге әзе т'әви wә бьм
у ль wә сәбьр кьм? Кӧр'е хwә бинә вьр». 42 Гава һе дьһат,
щьн әw ә'рде хьст у п'ьрпьти. Иса ль р'ӧһ'е һ'әрам һьлат,

* **9:35** Нав дәстньвисаред һьнәкада «дәлал» һәйә. Ль гора Ишайа 42:1 Мәсиһ бьжартийе Хwәде йә.

кöр'ьк qәнщ кьр у да баве wи. 43 Т'әмамийа щьмә'те сәр
мәзьнайийа Хwәде зәндәгьрти мабу.

Иса диса дәрһәqа мьрьна хwәда дьбежә

(Мәтта 17:22-23; Марqос 9:30-32)

У чахе һ'әму сәр һәр тьштед кö Иса дькьрьн ә'щебмайи
мабун, әwи шагьртед хwәр'а гот: 44 «Һун ван хәбәра бира
хwәда хwәй кьн: Кöр'е Инсан wе бьк'әвә дәсте мәрьва».
45 Ле wана әв йәк фә'м нәкьр, чьмки әв жь wан вәшарти
бу кö фә'м нәкьн у тöрöш нәдькьрьн жи бона wе йәке жь
wи бьпьрсийана.

К'и йә йе һәри мәзьн?

(Мәтта 18:1-5; Марqос 9:33-37)

46 Нав шагьртада пьрс пешда һат, кö нава wанда к'и
йә йе һәри мәзьн. 47 Ле нетед дьле wан Исава ә'йан бун,
зар'окәк ани щәм хwә да сәкьнандьне 48 у wанр'а гот: «К'и
кö әве зар'оке бь наве мьн qәбул кә, әw мьн qәбул дькә. У
к'и кö мьн qәбул дькә, йе кö әз шандьм qәбул дькә. Чьмки
к'и нава wә һ'әмуйада һәри бьч'ук ә, әw ә йе һәри мәзьн».

Йе нә мьqабьли wә йә, әw алийе wә йә

(Марqос 9:38-40)

49 Йуһ'әнна р'абу у гот: «Мамоста, мә мәрьвәк дит кö бь
наве тә щьн дәрдьхьстьн, ле мә нәһьшт, чьмки әw ль пәй
мә найе». 50 Ле Иса wир'а гот: «Пешийе ль wи нәгьрьн,
чьмки әwе кö нә мьqабьли wә йә, әw пьшта wә йә».

Гöндәки самәрийа[ф] Иса qәбул накә

51 У чахе әw р'ожед кö Исайе бьһата һьлдане незик бун,
әwи бәре хwә да Оршәлиме, кö һәр'ә wьр. 52 У пешийа хwә

мәри шандьн, әwана чунә гӧндәки Самәрйайе^ф кӧ бона
wи һазьрийе бьбиньн. 53 Ле самәрийа^ф әw ль wьр qәбул
нәкьр, чьмки бәре wи к'әтьбу Оршәлиме. 54 Гава шагьртед
wи Аqуб у Йуһ'әнна әв йәк дит, готьн: «Хӧдан, тӧ дьхwази
әм жь ә'змен агьр бьхwазьн кӧ бьбарә у qьр'а ван бинә?*»
55 Ле әw вәгәр'ийа, ль wан һьлат.* 56 У чунә гӧндәки дьн.

Щабдарийа йед кӧ пәй Иса дьчьн

(Мәтта 8:19-22)

57 У чахе әwана р'е дьчун, йәки wир'а гот: «Тӧ к'ӧда жи
һәр'и әзе пәй тә бем». 58 Иса готә wи: «Р'увийар'а qӧл һәнә,
тәйрәдед ә'зменр'а жи һелин, ле бона Кӧр'е Инсан щик
т'ӧнә кӧ сәре хwә ле дайнә». 59 Иса йәки дьнр'а гот: «Пәй
мьн wәрә». Әwи жи гот: «Хӧдан! Изьне бьдә мьн, кӧ әз
пешийе һәр'ьм баве хwә дәфьн кьм». 60 Ле Иса wир'а гот:
«Бьра мьри мьрийе хwә дәфьн кьн. Тӧ һәр'ә П'адшатийа
Хwәде даннасин кә». 61 Йәки дьн жи гот: «Әзе пәй тә бем
Хӧдан, ле т'әне изьне бьдә мьн, кӧ әз пешийе хатьре хwә
жь нәфәред мала хwә бьхwазьм». 62 Иса гот: «К'и кӧ дәсте
хwә датинә сәр к'отане у ль пьшт хwәва дьньһер'ә, әw нә
һежайи П'адшатийа Хwәде йә».

Шандьна һ'әфте дӧ шагьрта

10 1 Пәй ве йәкер'а Хӧдан һ'әфте дӧ* шагьртед дьн
жи к'ьфш кьрьн у әwана дӧдӧ-дӧдӧ пешийа хwәва
шандьнә wан щи у бажара, к'идәре хwәха гәрәке бьчуйа

* **9:54** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Чаwа Елйас кьр».

* **9:55** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «У гот: ‹Һун ньзаньн хwәйе чь р'ӧһ'и нә. Чьмки Кӧр'е Инсан нәһат, кӧ р'ӧһ'е мәрьва ӧнда кә, ле хьлаз кә››».

* **10:1** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «һ'әфте».

2 у wанар'а гот: «Нандьрунᶲ гәләк ә, ле п'аләһьндьк
ьн. Аwа һиви жь хwәйе нандьруне бькьн, wәки п'ала
нандьруна хwәр'а бьшинә. 3 һәр'ьн, әз wә мина бәрха
дьшиньмә нава гӧра. 4 Хwәр'а нә к'иськ һьлдьн, нә турьк,
нә жи чарьха. У р'ева сьлаве* нәдьнә т'ӧ кәси, 5 чь мала
кӧ һун һәр'ьне, пешийе бежьн: ‹Ә'дьлайи ве малер'а›.
6 У һәгәр ль wьр мәрьвәки һежайи ә'дьлайийе һәбә,
ә'дьлайийа wәйе ль сәр wи бьминә. Ле һәгәр т'ӧнәбә, wе
ль wә вәгәр'ә. 7 У wе маледа бьминьн, чь хwарьне жи
бьдьнә wә, әwе жи бьхwьн у вәхwьн, чьмки п'аләһежайи
һәqе хwә йә. У мал бь мал нәгәр'ьн. 8 К'ижан бажаре кӧ
һун һәр'ьне у wә qәбул кьн, чь дайньнә бәр wә, бьхwьн.
9 Нәхwәшед навда qәнщ кьн у wанр'а бежьн: ‹П'адшатийа
Хwәде незики wә буйә›. 10 Ле әw бажаре кӧ һун һәр'ьне
у wә qәбул нәкьн, дәренә мәйдана у бежьн: 11 ‹Әм wе
т'оза кӧ жь бажаре wә ньгед мәва гьртийә жи ль сәр wәда
даwдьшиньн. Ле ве йәке бьзаньбьн кӧ П'адшатийа Хwәде
незики wә буйә›. 12 Әз жь wәр'а дьбежьм, Р'ожаᶲ Ахрәте
һ'але Содомеᶲ wе жь йа wи бажари четьр бә.

Бажаред нәбаwәр

(Мәтта 11:20-24)

13 Wәй ль тә Хоразин! Wәй ль тә Бәйтсайда! һәгәр әw
к'әрәмәтед кӧ нава wәда бун, Сур у Сайдайеда бьбуна,
әwанайе зува бь к'ӧрхᶲ нав к'озийедаᶲ р'уньшти т'обә
бькьрана. 14 Ле Р'ожа Ахрәте һ'але Сур у Сайдайе wе
жь һ'але wә четьр бә. 15 У тӧ Кәфәрнаһум, тә т'ьре те

* **10:4** Аһа те фә'мкьрьне: «Р'ева нәсәкьньн, wәки бь сьлавдайине wәхте хwә ӧнда нәкьн».

һ'əта ə'змен бьльнд би? Ле те һ'əта дийаре[ф] мьрийа һəр'и
хwаре!
16 Əwe гöһдарийа wə дькə, гöһдарийа мьн дькə у əwe wə
т'əхсир дькə, мьн т'əхсир дькə, ле əwe мьн т'əхсир дькə,
йе кö əз шандьмə т'əхсир дькə».

Вəгəр'андьна һ'əфте дöда

17 Əw һ'əфте дö шагьрт бь əшq у ша вəгəр'ийан у готьн:
«Хöдан, щьн жи сайа наве тə ельми мə дьбун». 18 Əwи
wанар'а гот: «Мьн Мирещьн дит, чаwа бьруска жь ə'змен
жорда к'əти. 19 Аwа мьн һ'öкöм дайə wə, кö һун мə'р
у дуп'ьшка у т'əмамийа qəwата дьжмьн п'епəскьн у т'ö
тьште зьраре нəдə wə. 20 Ле бь we йəке ша нəбьн кö
щьн ельми wə дьбьн, ле ша бьн, кö навед wə ль ə'змана
ньвисар ə».

Шабуна Иса

(Мəтта 11:25-27; 13:16-17)

21 Wи чахи əw бь Р'öһ'е Пироз ша бу у гот: «Шькьр наве
тə бə Баво, Хöдане ə'рд у ə'зман, кö тə əв тьшт жь зана у
билана[ф] вəшартьн у ль бəр зар'а вəкьр. Бəле Баво, чьмки
аһа ль тə хwəш һат. 22 Һəр тьшт жь Баве мьн мьнр'а һатийə
дайине. Кəсəк ньзанə Кöр'[ф] к'и йə, пештьри Баве у кəсəк
ньзанə Бав к'и йə, пештьри Кöр' у йед кö Кöр' бьхwазə
wанва Баве бьдə наскьрьне». 23 У we гаве сəр шагьртед
хwəда вəгəр'ийа у wанар'а башqə гот: «Хwəзи ль wан
ч'ə'ва, чь кö һун дьбиньн əw жи дьбиньн. 24 Чьмки əз wəр'а
дьбежьм, кö гəлəк п'ехəмбəр у п'адша хwəстьн əw тьштед
кö һун дьбиньн бьдитана, ле нəдитьн у əw тьштед кö һун
дьбьһен бьбьһистана, ле нəбьһистьн».

Мәсәла самәрийе qәнщ

25 Awa qанунзанәк р'абу әw щер'ьбанд у гот: «Дәрсдар,
әз чь бькьм, wәки жиййина[ф] һ'әта-һ'әтайе бьстиньм?»
26 Әwи жи wир'а гот: «Qанунеда чь ньвисар ә? Тӧ чаwа
дьхуни?» 27 Әwи ле вәгәр'анд у гот: «‹Хӧдан Хwәдейе хwә
һ'ъз бькә, бь т'әмамийа дьле[ф] хwә, бь т'әмамийа щанийа
хwә, бь т'әмамийа qәwата хwә у бь т'әмамийа һ'ьше хwә›*,
‹һәвале хwә жи wәкә хwә һ'ъз бькә›**». 28 У Иса wир'а гот:
«Тә р'аст гот. Ӧса бькә у те бьжийи». 29 Ле әwи хwәст
хwә р'успи кә, Исар'а гот: «Һәвале мьн к'и йә?» 30 Иса ле
вәгәр'анд у гот: «Мәрьвәк һәбу, әw жь Оршәлиме бәржери
Әриһайе дьбу. Әw к'әтә дәсте qачаха у wана әw тә'зи кьр,
к'ӧтан у нивкӧшти һьштьн чун. 31 Ӧса qәwьми кӧ к'аһинәк
wе р'еда дьһат. Гава әw дит, бәрр'а дәрбаз бу чу. 32 Ӧса
жи йәки леwи[ф] һат, гьһиштә wи щийи, ль wи ньһер'и,
бәрр'а дәрбаз бу чу. 33 Паше р'еwики самәри һат. Гава әw
дит, гӧне wи ле һат. 34 Әw незики wи бу, бьзьр у шәрав ль
бьринед wи хьстьн, п'еч'а у әw дани сәр к'әрк'әдане хwә
бьрә меванхане у бона wи хәм кьр. 35 Р'ожа дьне дӧ зив
дәрхьстьн данә хwәйе меванхане у гот: ‹Хwәйитийе ль ви
бькә, тӧ чь жи сәр wи зедә хәрщ ки, гава әз вәгәр'ийам,
әзе ль тә вәгәр'иньм›.
36 Ньһа т'әхмина тә, жь wан һәрсека к'ижан бу һәвале
wи мәрьве кӧ к'әтә дәсте qачаха?» 37 Әwи жи гот: «Әwе кӧ
гӧнә ле ани». Иса wир'а гот: «Һәр'ә тӧ жи ӧса бькә».

---

* **10:27** Qануна Дӧщари 6:5.

** **10:27** Qануна К'аһинтийе 19:18.

Иса мала Мәрт'а у Мәрйәмеда

38 Чахе р'ек'әтьн чун, Иса к'әтә гөндәки. К'өлфәтәк
кö наве we Мәрт'а бу әw бьрә мала хwә. 39 Хушкәкә
we жи һәбу, наве we Мәрйәм. Әwa бәр ньгед Хöдан
р'уньштьбу у гöһдарийа хәбәред wи дькьр. 40 Мәрт'а жи
кö гәләк т'ьвдарәкдитьнева гиро бу, һат сәкьни у Исар'а
гот: «Хöдан, qәт хәма тә нинә кö хушка мьн нава ве
т'ьвдарәкдитьнеда әз т'әне һьштьмә? Бежә we кö али мьн
бькә». 41 Хöдан ле вәгәр'анд у готе: «Мәрт'а, Мәрт'а, тö
бона гәләк тьшта хәма дьки у т'әвиһәв дьби. 42 Ле т'әне
тьштәк лазьм ә, әw п'ара qәнщ жи Мәрйәме хwәр'а бьжарт
у жь we найе стандьне».

Һинкьрьна бона дöакьрьне

(Мәтта 6:9-13; 7:7-11)

11 1 Щарәке Иса щики дöа дькьр, гава хьлаз кьр, жь
шагьртед wи йәки жер'а гот: «Хöдан, мә һини
дöакьрьне кә, чаwа Йуһ'әнна шагьртед хwә һин кьрьн».
2 Әwи wанар'а гот: «Гава һун дöа дькьн, аһа бежьн:

Баво*,
Наве тә пироз бә.
П'адшатийа тә бе**.
3 Нане мәйи р'оже р'ож бь р'ож бьдә мә.
4 У гöнед мә бьбахшинә,
чьмки әм жи дьбахшиньнә һ'әму дәйндаред хwә

* **11:2** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Баве мәйи ә'змана».

** **11:2** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Ә'мьре тә бә, чаwа ль ә'змен öса жи ль сәр ә'рде».

у мə нəбə щер'ьбандьне*».
[5] У wанар'а гот: «Жь wə к'ижан ə кӧ достəки wи
һəбə у ниве шəве һəр'ə мала wи жер'а бежə: ‹Досто, се
нана дəйни бьдə мьн. [6] Чьмки пьсмамəки мьн жь р'е
дагəр'ийайə һатийə мала мьн, тьштəки мьни хwарьне
т'ӧнə, кӧ дайньмə бəр wи›. [7] У əw жи һьндӧр'да ле
вəгəр'инə у бежə: ‹Дəри иди дада йə, əз у зар'ед хwəва жи
нава щи-ньвинада нə, зə'мəте нəдə мьн, əз нькарьм р'абьм
бьдьмə тə›. [8] Əз wəр'а дьбежьм, һəгəр əw бона достийе жи
р'анəбə нен нəдə wи, ле бона беарзийа wи wе р'абə чьqас
жер'а лазьм бə бьдə wи. [9] Əз wəр'а дьбежьм, бьхwазьн
һуне бьстиньн, бьгəр'ьн һуне бьбиньн, дəри хьн wе бəр
wə вəбə. [10] Чьмки к'и кӧ дьхwазə дьстинə, к'и кӧ дьгəр'ə
дьбинə у к'и кӧ дəри дьхə бəр wи вəдьбə.
[11] Жь wə к'ижан ə əw бав, кӧ кӧр'е wи мə'си бьхwазə,
дəwса мə'си мə'р бьде*, [12] йан жи һеке бьхwазə, дуп'ьшке
бьде? [13] Һун кӧ хьраб ьн, заньн тьштед qəнщ бьдьнə зар'ед
хwə, ле Баве ə'змана wе чьqас зедə Р'ӧһ'е Пироз бьдə əwед
кӧ жь wи дьхwазьн».

Иса у Бəлзəбулᶲ

(Мəтта 12:22-30; Марqос 3:20-27)

[14] Щарəке Иса щьне лал жь йəки дəрдьхьст, чахе кӧ щьн
дəрк'əт, əwи лал хəбəр да у ə'лалəт зəндəгьрти ма. [15] Ле
жь wан һьнəка гот: «Əw бь һ'ӧкӧме Бəлзəбулеᶲ сəрwере
щьна щьна дəрдьхə». [16] Һьнəка жи əw дьщер'ьбанд,

* **11:4** Нав дəстньвисаред һьнəкада аһа йə: «Ле мə жь йе хьраб хьлаз кə».

* **11:11** Нав дəстньвисаред һьнəкада аһа йə: «Кӧр'е wи нан же бьхwазə, кəвьр бьде?»

нишанед ә'змен жь wи дьхwәстьн. [17] Ле нетед дьле wан
Исава ә'йан бун у wанар'а гот: «Һәр п'адшатийа кӧ нава
wеда т'ьфаqф т'ӧнәбә wе wеран бә у мала кӧ бет'ьфаqи
бьк'әве, әw мал наминә. [18] Һәгәр Мирещьн нава хwәда
бет'ьфаq бә, п'адшатийа wи wе чаwа бьминә? Чьмки һун
дьбежьн, кӧ әз бь һ'ӧкӧме Бәлзәбул щьна дәрдьхьм. [19] У
һәгәр әз бь Бәлзәбул щьна дәрдьхьм, ле йед кӧ пәй wә
тен* бь чь дәрдьхьн? Һәгәр ӧса бә, әwе wә ломәк'ар кьн.
[20] Ле һәгәр әз бь дәсте Хwәде щьна дәрдьхьм, wәки ӧса
йә П'адшатийа Хwәде гьһиштийә wә. [21] Чахе йәки qәwат
бь ч'әк хwәйитийе мала хwә дькә, т'ӧ тьште wи зьрар ле
набә. [22] Ле гава йәки жь wи qәwаттьр бе у wи бьгьрә, wе
әw ч'әке кӧ wи гӧмана хwә дабу сәр же бьстинә, һәбука
wи жи бәла кә. [23] К'и кӧ нә т'әви мьн ә, мьqабьли мьн ә у
к'и кӧ т'әви мьн т'оп накә, бәла дькә.

Вәгәр'андьна р'ӧһ'е һ'әрам

(Мәтта 12:43-45)

[24] Чахе р'ӧһ'е һ'әрам жь мерьв дәрте, щийе бе ав дьгәр'ә,
кӧ р'ьһ'әтийе бьбинә у гава набинә, дьбежә: ‹Әз вәгәр'ьмә
wе мала хwәйә кӧ же дәрк'әтьмә›. [25] У гава те, паqьжкьри
у һәвдайи дьбинә. [26] Һьнге дьчә һ'әфт щьнед дьнә жь хwә
хьрабтьр жи тинә, дьк'әвьнә wьр дьжин. У ахьрийа wи
мәрьви жь пешийе хьрабтьр дьбә».

Хwәзьлийа р'аст

[27] Чахе Иса һе хәбәр дьда, жь нава ә'лаләте к'ӧлфәтәке
дәнге хwә бьльнд кьр у wир'а гот: «Хwәзи ль wи бәт'ьни,
кӧ тӧ хwәда хwәйкьри у wан бьстана, кӧ шир данә тә».

* **11:19** Аһа жи те фә'мкьрьне: «Зар'ед wә».

[28] Ле əwи гот: «ḣе хwəзи ль wан, йед кӧ хəбəра Хwəде
дьбьḣен у пек тиньн».

К'əрəмəтəке чаwа нишан дьхwазьн

(Мəтта 12:38-42; Марqос 8:12)

[29] Чахе ə'лалəт сəр wи дьщьвийа, Иса дəстпекьр у
гот: «Əва ньсьла хьраб ə, нишанəке дьхwазə, ле жер'а
нишанəкə дьн найе дайине пештьри нишана Уньс[Ф]
п'ехəмбəр. [30] Чаwа Уньс бона Нинəwайа бу нишан, ӧса
жи Кӧр'е Инсан wе ви ньсьлир'а бьбə нишан. [31] П'адша
Башуре[Ф] wе Р'ожа Ахрəте т'əви мəрьвед ви ньсьли р'абə у
wан нəḣəq кə, чьмки əwа жь сəре дьне ḣат, кӧ сəрwахтийа
Сьлеман[Ф] бьбьḣе у ва йə йəки жь Сьлеман мəстьр ль
вьр ḣəйə. [32] Мəрьвед Нинəwайе Р'ожа Ахрəте wе т'əви
ви ньсьли р'абьн у wан нəḣəq кьн, чьмки əwана бь
даннасинийа Уньс жь гӧнəкьрьне вəгəр'ийан. Ва йə йəки
жь Уньс мəстьр ль вьр ḣəйə.

Ч'ьра бəдəне

(Мəтта 5:15; 6:22-23)

[33] Кəсəк ч'ьре венахə у данайнə щийе хəwлə, нə жи
дькə бьне фьраqе, ле датинə сəр п'еч'ьре, wəки əwе кӧ
дьк'əвьнə ḣьндӧр', р'онайе бьбиньн. [34] Ч'ьра бəдəна тə
ч'ə'ве тə йə. ḣəгəр ч'ə'ве тə п'ак ə, т'əмамийа бəдəна тəйе
р'онайи бə. Ле ḣəгəр ч'ə'ве тə хьраб ə, бəдəна тəйе жи тə'ри
бə. [35] ḣаш жь хwə ḣəбə, дьбə кӧ əw р'онайа нава тəда тə'ри
йə. [36] ḣəгəр т'əмамийа бəдəна тə р'онайи йə у п'арəкə тə'ри
т'ӧнə, ḣ'əмуйе жи р'онайи бə, чаwа ч'ьра бь шəwqа хwə тə
р'онайи дькə».

Иса ферьси у qанунзана нәһәq дькә

(Мәтта 23:1-36; Марqос 12:38-40; Луqа 20:45-47)

37 Гава хәбәрдана xwә хьлаз кьр, йәки ферьси һиви же
кьр кӧ һәр'ә т'әви wи нан бьxwә. Әw жи чу, ль сәр сьфре
р'уньшт. 38 Гава ферьси дит кӧ әwи пешийа нанxwарьне
ль гора ә'дәте дин дәстед xwә нәшуштьн, зәндәгьрти ма.
39 Ле Хӧдан wир'а гот: «Аwа һун ферьсийа т'ас у финщана
р'уйе дәрвава паqьж дькьн, ле дьле wә һьндӧр'ва бь
тьмайе у хьрабийава т'ьжи йә. 40 Бефә'мно! Әwе кӧ дәрва
чекьр, һьндӧр' ченәкьр? 41 Аwа бь чьва т'ас у финщанед
wә т'ьжи нә, бь wан xwәр'а хера бькьн у һәр тьште wәр'а
һ'әлал[Ф] бә. 42 Ле wәй ль wә ферьсийа! Һун дәһәке[Ф] пунге[Ф],
щә'т'рийе[Ф] у һ'әму п'ьнщар'а дьдьн, ле һәqийе у һ'ьзкьрьна
Xwәде давежьнә пьшт гӧһе xwә. Wә гәрәке әв йәк
бькьрана у дәст жь йед майин нәк'ьшанда. 43 Wәй ль wә
ферьсийа, кӧ һун к'ьништада к'ӧрсийед пешьн һ'ьз дькьн,
базарада жи сьлава. 44 Wәй ль wә! Һун мина т'ьрбед бе
нав-нишан ьн, кӧ мәрьв сәр wан дьгәр'ьн у ньзаньн». 45 Жь
qанунзана йәки ле вәгәр'анд у гот: «Дәрсдар, тӧ бь ван
хәбәра мә жи беһӧрмәт дьки». 46 Әwи гот: «Wәй ль wә
qанунзана жи, чьмки һун баред гьран дьдьнә сәр мьле
мәрьва, ле т'ьликә xwә жи надьнә wан бара. 47 Wәй ль wә,
кӧ һун т'ьрбед wан п'ехәмбәра чедькьн, йед кӧ кал-бавед
wә әw кӧштьнә. 48 Бь wе йәке һун шә'дәтийа xwә дьдьн, кӧ
һун һавьжийа xwә кьрьнед кал-бавед xwә тиньн. Әwана
п'ехәмбәр дькӧштьн у һун т'ьрбед wан чедькьн. 49 Ләма
жи сәрwахтийа Xwәде гот: ‹Әзе п'ехәмбәр у шандийа
бьшиньмә щәм wан, жь wан һьнәка wе бькӧжьн, һьнәка
жи бьзериньн›. 50 Бона ве йәке хуна һ'әму п'ехәмбәра,
кӧ жь wәхте ә'фьрандьна дьнйайеда һатийә р'етьне, жь

ви ньсьли we бе хwəстьне, 51 жь хуна Һабил[ф] һ'əта хуна
Зəкəрийа, йа кö нав горигəһе[ф] у п'арьстгəһеда һатə
р'етьне. Əз р'аст wəр'а дьбежьм, жь ви ньсьли we бе
хwəстьне. 52 Wəй ль wə qанунзана, кö wə к'ьлита занəбуне
һьлдайə. Нə һун к'əтьне у нə жи wə һьштийə йед кö
дьхwазьн бьк'əвьне». 53 У гава əw р'абу кö һəр'ə, qанунзан
у ферьси qьлqьлин, бона гəлəк тьшта wир'а к'əтьнə дə'we.
54 У бəр дəве wи сəкьни бун, wəки бь хəбəрəке бькарьбьн
wи бьгьрьн у гöнəк'ар кьн.

Һинкьрьна дəрһəqа дöр'утийеда

12 1 Wи чахи, гава бь һ'əзара мəри щьвийан, öса кö
сəр һəвр'а дəрбаз дьбун, əwи пешийе дəстпекьр
шагьртед хwəр'а гот: «Һ'əвза хwə жь һəвиртьр'шке[ф]
ферьсийа бькьн, əз тиньм сəр дöр'утийа wан. 2 Тьштəки
дьзива т'öнə кö дəрнəйе у нə жи вəшарти кö к'ьфш нəбə.
3 Wə чь тə'рийеда готийə, əwe р'онайеда бе бьһистьне у
wə чь ль мале гöһада хəбəр дайə, əwe сəр бана бьбə дəнги.

Бьзаньбьн кö тьрса wə жь к'е һəбə

(Мəтта 10:28-31)

4 Əз wə пьсмамед хwəр'а дьбежьм, жь wана нəтьрсьн,
йед кö бəдəне дькöжьн, жь we пештьр тьштəки дьн
нькарьн бькьн. 5 Ле əзе wəр'а бежьм, кö һун жь к'е
бьтьрсьн. Жь wи бьтьрсьн, йе кö пəй köштьнер'а жи
һ'ököме wи һəйə бавежə щə'ньме[ф]. Бəле, əз wəр'а дьбежьм
жь wи бьтьрсьн! 6 Нə пенщ ч'ьвик бь дö дьравед
чарqöр'уше тенə фьротане? Ле Хwəде жь wан йəки жи
бир накə. 7 Öса жи һəр т'еләки п'ор'ед сəре wə жьмарти
йə. Нəтьрсьн, һун жь гəлəк ч'ьвика qимəттьр ьн.

Иqрар[ф] у инк'аркьрьна Иса

(Мәтта 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

[8] Әз wәр'а дьбежьм, к'и кӧ бәр мәрьва мьн иqрар[ф] кә,
Кӧр'е Инсан жи wе wи бәр мьлйак'әтед Хwәде иqрар
кә. [9] У к'и кӧ мьн бәр мәрьва инк'ар кә, әwе жи бәр
мьлйак'әтед Хwәде бе инк'аркьрьне. [10] У к'и кӧ тьштәки
мьqабьли Кӧр'е Инсан бежә, wе бе бахшандьне. Ле к'и
кӧ к'ьфьрийа Р'ӧһ'е Пироз бькә, ль wи найе бахшандьне.
[11] У гава wә бьбьнә к'ьништа йан бәр һ'акьм йан сәрwеред
һ'ӧкӧмәте, һун хәм нәкьн кӧ һуне чаwа щаба хwә бьдьн
йан чь бежьн. [12] Чьмки Р'ӧһ'е Пироз әwе дәме wе wә һин
кә, чь лазьм ә кӧ һун бежьн».

Дәwләтийе бефә'м

[13] У жь нав ә'лаләте йәки wир'а гот: «Дәрсдар, бежә бьре
мьн, бьра мират'а[ф] баве мьн мьнр'а п'арәвәкә». [14] Әwи
wир'а гот: «Һәвал, к'е әз сәр wә һ'акьм йан жи п'аркьр
к'ьфш кьрьмә?» [15] У готә wан: «Һаш жь хwә һәбьн у һ'әвза
хwә жь тьмайе бькьн, чьмки ә'мьре инсен һәбука wива
гьредайи нинә». [16] Әwи мәсәләк жи wанр'а гот: «Зәвийа
мәрьвәки дәwләти гәләк бәр да. [17] У әwи дьле хwәда гот:
‹Әз чаwа бькьм? Щи жи т'ӧнә кӧ дәрәмәта хwә текьме›.
[18] У гот: ‹Әзе аһа бькьм, ә'мбаред хwә һьлшиньм у йед
мәзьн чекьм, һ'әму дәрәмәт у һәбука хwә жи бькьмә wьр.
[19] У хwәха хwәр'а бежьм: Ә'вдо! Тә бона хwә т'ера гәләк
сала, гәләк һәбук дайә сәр һәв, р'уне бьхwә, вәхwә у ша
бә›. [20] Ле Хwәде готә wи: ‹Бефә'мо! Ишәв р'ӧһ'е тәйе жь тә
бе стандьне. Әв һәбука тә бәрәв кьрийә wе к'ер'а бьминә?›
[21] Ӧса жи wе бе сәре һәр кәси, йе кӧ бона хwә хьзне т'оп
дькә у пе Хwәде дәwләти набә».

Һинкьрьна дәрһәqа хәмкьрьнеда

(Мәтта 6:25-34)

22 У әwи шагьртед хwәр'а гот: «Ләма әз wәр'а дьбежьм,
бона ә'мьре хwә хәма нәкьн, кӧ һуне чь бьхwьн, нә жи
бона бәдәна хwә, кӧ һуне чь ль хwә кьн. 23 Чьмки ә'мьр
жь хwарьне qимәттьр ә у бәдән жи жь к'ьнща. 24 Дина
хwә бьдьнә qар'qар'аᶲ, нә дьр'әшиньн, нә дьдьрун у нә
жи ә'мбар йан к'иләред wан һәнә, ле Хwәде р'ьсqе wан
дьгьһинә. Һун чьqаси жь тәйрәда qимәттьр ьн. 25 Иди жь
wә к'и дькарә бь хәмед хwә дәqәке сәр ә'мьре хwәда зедә
кә*? 26 Һәгәр һун wи тьште һәри бьч'ук нькарьн бькьн, иди
чьма бона тьштед майин хәм дькьн? 27 Дина хwә бьдьнә
сосьна, чаwа шин дьбьн, нә дьхәбьтьн у нә дьр'есьн. Әз
wәр'а дьбежьм, кӧ Сьлеман жи нава т'әмамийа wе хер-
хьзна хwәда мина жь wан йәке хwә нәкьр. 28 Һәгәр гиһайе
чоле, кӧ иро һәйә у сьбе давежьнә нава егьр, Хwәде ӧса
дьхәмьлинә, ле чьqас зедә wе ль wә кә, кембаwәрно? 29 Ль
ван тьшта нәгәр'ьн, кӧ һуне чь бьхwьн йан чь вәхwьн. Бәр
хwә нәк'әвьн. 30 Чьмки п'утп'арьстедᶲ дьнйайе ль пәй wан
һ'әму тьшта дьк'әвьн, ле Баве wә занә кӧ һун һ'әwще wан
тьшта нә. 31 Ле бәр wева һун ль П'адшатийа wи бьгәр'ьн
у әwе wәр'а бенә дайине.

Хьзна ә'змана

(Мәтта 6:19-21)

32 Нәтьрсә, кәрийе пези бьч'ук! Чьмки ль Баве wә хwәш
һат, кӧ п'адшатийе бьдә wә. 33 Һәбука хwә бьфьрошьн у
хwәр'а хера бькьн. Һуне хwәр'а к'иське кӧ нар'ьзә у хьзна

* **12:25** Аһа жи те фә'мкьрьне: «Бьһӧстәке ль сәр бәжьна хwә дьреж кә».

ә'змaнайә кӧ кем набә qазьнщ кьн. Ль wе дәре нә дьзе
незик бе у нә жи wе бьзузе бьхwә. [34] Чьмки хьзна wә
к'идәре бә, дьле wәйе жи ль wе дәре бә.

Хӧламе һ'ьшйар

(Мәтта 24:45-51)

[35] Бьра пьшта wә гъредайи у ч'ьред wә вехьсти бьн.
[36] Һун мина wан мәрьва бьн, йед кӧ һивийа ахайе хwә
нә, кӧ әwе к'әнге жь дә'wате вәгәр'ә, кӧ чахе бе дери хә,
пер'а-пер'а р'абьн дери вәкьн. [37] Хwәзи ль wан хӧлама,
кӧ чахе ахайе wан бе, wан һ'ьшйар бьбинә. Әз р'аст
wәр'а дьбежьм, әwе пьшта хwә гъредә, wан сәр сьфре
бьдә р'уньштандьне у бәрдәстийе wанр'а бькә. [38] У һәгәр
ахайе wанниве шәве йан жи бәрбанга сьбәһе бе у wан
ӧса бьбинә, әw хӧламана хwәзьли нә. [39] Ле һун ве йәке
бьзаньбьн, һәгәр хwәйе мале бьзаньбуйа кӧ дьзе к'ижан
сьһ'әте бьһата, wе нәһьшта кӧ мала wи дәрәвәкьра. [40] Аwа
һун жи һазьр бьн, чьмки әw сьһ'әта кӧ дьле wәр'а дәрбаз
набә, Кӧр'е Инсане бе».

Хӧламе амьн у хӧламе беамьн

[41] Пәтрус гот: «Хӧдан, әва мәсәла тә т'әне бона мә гот
йан бона һ'әмуйа?» [42] Хӧдан гот: «К'и йә әw wәк'илхәрщеᶠ
амьн у сәрwахт, кӧ ахайе wи, wе wи сәр хӧламед хwә
сәрwер к'ьфш кә, кӧ wәхтда хwарьна wан бьдә wан.
[43] Хwәзи ль wи хӧлами, кӧ чахе ахайе wи бе, әwи ӧса
бьбинә. [44] Әз р'аст wәр'а дьбежьм, әwе wи бькә сәрwере
т'әмамийа һәбука хwә. [45] Ле һәгәр әw хӧлам дьле хwәда
бежә: ‹Ахайе мьн һатьна хwә дәрәнги дехә› у дәстпекә ль
хӧлам у щарийа хә, бьхwә, вәхwә у сәрхwәш бә, [46] ахайе
wи хӧлами wе р'ожәкә ӧса бе, кӧ әw нә һивийе йә у

сьһ'әтәкә öса, кö әw ньзанә. We wи qәт-qәти кә у п'ара
wи т'әви п'ара беамьна кә. 47 У әw хöламе кö хwәстьна
ахайе хwә занә у к'аре хwә накә, нә жи ль гора хwәстьна
wи дькә, we гәләки бе к'öтане. 48 Ле әwе кö жь нәзанийа
хwә тыштәки һежайи к'öтане дькә, we һьндьки бе к'öтане.
К'ер'а гәләк һатийә дайине, гәләк жи we же бе хwәстьне у
к'ер'а гәләк һатийә спартьнеᶲ, щабдарийа wи жи we гәләк
бә.

Иса дьбә сәбәбе щöдәбуне

(Мәтта 10:34-36)

49 Әз һатьм, wәки егьр бавежьмә сәр дьне у мьн чаwа
дьхwәст wәки иди алав бьда. 50 Ле ньхöмандьнәкә мьн
һәйә, кö әз гәрәке пе бемә ньхöмандьне у дьле мьн qәт
нә р'ьһ'әт ә һ'әта кö әw бе сери. 51 Wә т'ьре әз һатьм
ә'дьлайийе бьдьмә дьне? Әз wәр'а дьбежьм на, ле бона
щöдәбуне. 52 Жь вьр шунда маләкеда пенщ мәрьве жь һәв
щöдә бьн, сьсе we мьqабьли дöда бьн, дöдö мьqабьли
сьсийа. 53 Баве р'абә мьqабьли кöр', кöр' жи баве, де qизе,
qиз жи де, хwәси буке у бук жи хwәсийе».

Нишанед зәмен

(Мәтта 16:2-3; 5:25-26)

54 У әwи ә'лаләтер'а жи гот: «Чахе жь р'оавайе ә'wр
дәрте, һун дәстхwәда дьбежьн: ‹Баране бьбарә› у öса жи
дьбә. 55 У гава байе башуре те, һун дьбежьн: ‹Һәwайе гәрм
бә› у öса дьбә. 56 Дöр'уно! Һун р'уйе ә'змен ә'нәнә дькьн
һәwайе чаwа бә, ле чаwа ви зәмани ә'нәнә накьн?

57 Һун чьма хwәха надьнә ль бәр һ'әсаба, кö к'ижан ә
р'аст? 58 Чахе нәйаре тә тә к'аши щәм һ'акьм дькә, öса
бькә, кö р'ева т'әви wи ль һәв бейи. Нәбә әw тә бьдә

дәсте һ'акьм, һ'акьм жи тә бьдә дәсте сәрәскәр у әw жи
тә бавежә кәле. 59 Әз тәр'а дьбежьм, тӧ жь wьр дәрнак'әви
һ'әта поле[ф] пашьн нәди».

Жь гӧнәкьрьне вәгәр'ьн[ф], кӧ ӧнда нәбьн

13 1 Wи чахи һьнәк һатьн бона wан щәлилийа Исар'а
готьн, хуна к'ижана Пилато т'әви хуна qӧрбанед[ф]
wан кьрьбу. 2 Иса ль wан вәгәр'анд у гот: «Wә т'ьре әw
щәлилийед кӧ әв йәк һатә сәре wан, жь һ'әму щәлилийед
майин гӧнәк'артьр бун? 3 Әз wәр'а дьбежьм, на! Ле бәле
һәгәр һун жь гӧнәкьрьне вәнәгәр'ьн, һун һ'әмуйе жи р'ожа
wанда һәр'ьн. 4 Йан жи әw һ'иждәһ мәрьвед кӧ кәла[ф]
Силwаме сәр wанда к'әт мьрьн, wә т'ьре әwана жь һ'әму
мәрьвед кӧ Оршәлимеда дьман, гӧнәк'артьр бун? 5 На! Әз
wәр'а дьбежьм, һәгәр һун жь гӧнәкьрьне вәнәгәр'ьн, һун
һ'әмуйе жи р'ожа wанда һәр'ьн».

Мәсәла дара һежирейә бе бәр

6 Әwи әва мәсәла жи гот: «Нава р'әзе[ф] тьрийе
мәрьвәкида дарәкә һежире һәбу. Р'ожәке әw һат, кӧ сәр
wе бәр бьгәр'ә, ле нәдит. 7 Wи чахи р'әзванр'а гот: ‹Әва се
сал ә әз тем, бәре ве дара һежире дьгәр'ьм, ле набиньм.
Әве бьбьр'ә, бадиһәwа[ф] чьма щи гьртийә?› 8 Р'әзван ле
вәгәр'анд у гот: ‹Аха, исал жи wе сәбьр кә. Әзе дора wе
вәдьм у п'әйн[ф] бькьме. 9 Һәгәр саләкә дьн бәр бьдә, qәнщ
ә, ле һәгәр нәдә, паше бьбьр'ә›».

Р'ожа шәмийе qәнщкьрьна к'ӧлфәта qонщьки

10 Р'ожәкә шәмийе Иса к'ьништәкеда һин дькьр. 11 Ль
wьр к'ӧлфәтәкә qонщьки һәбу, кӧ һ'иждәһ салед wе бу,
р'ӧһ'е нәхwәшийе пер'а бу. Әwе qәт нькарьбу хwә р'аст

кьра. 12 Гава Иса әw дит, гази wе кьр у готе: «Ә'вде! Тö
жь нәхwәшийа хwә аза йи!» 13 У әwи дәстед хwә данин
сәр wе, әw пер'а-пер'а р'аст бу у шькьри дьда Хwәде. 14 Ле
сәрwере к'ьнище һерс к'әт, кö Иса р'ожа шәмийе нәхwәш
qәнщ кьр у ә'лаләтер'а гот: «Шәш р'ож бона шьхöлкьрьне
һәнә, һун нава wан р'ожада дькарьн бен qәнщ бьн, нә кö
р'ожа шәмийе». 15 Хöдан ле вәгәр'анд у готе: «Дöр'уно! Жь
wә к'ижан р'ожа шәмийе гайе хwә йан к'әра хwә жь афьр'
вәнакә у набә сәр аве? 16 Нә әва жи qиза Бьраһим ә, кö
һ'иждәһ салед wе бу, Мирещьн әw гъредабу. Нә лазьм
бу кö әw р'ожа шәмийе жь wе qәйде вәбуйа?» 17 У гава
әв йәк гот, һ'әмуйед кö мьqабьли wи бун шәрми ман. У
т'әмамийа ә'лаләте бона wан к'әрәмәтед wийә р'умәти кö
wи дькьрьн ша дьбу.

Дö мәсәлед ль сәр П'адшатийа Хwәде

(Мәтта 13:31-33; Марqос 4:30-32)

18 Пәйр'а Иса гот: «П'адшатийа Хwәде мина чь йә? У әз
wе һьмбәри чь кьм? 19 Әw мина һ'әбәкә т'охьме хәрдале
йә, кö мәрьвәки һьлда бахче хwәда чанд. У гава әw мәзьн
бу, бу дар, тәйрәдед ә'змен һелинед хwә сәр ч'ьqьлед wе
чекьрьн».

20 Әwи диса гот: «Әз П'адшатийа Хwәде һьмбәри чь кьм?
21 Әw мина һәвиртьр'шк ә, кö к'öлфәтәке һьлда нава се
код* арда стьра, һ'әта кö һ'әму һьлат».

---

* **13:21** Се кодед щьһуйа[Ф] дькьр qаси 25 килограма.

Дәре тәнг

(Мәтта 7:13-14, 21-23)

22 Иса гӧнд у бажарар'а дәрбаз дьбу, һин дькьр у
бәрбь Оршәлиме дьчу. 23 Йәки wир'а гот: «Хӧдан, гәло
һьндьк ьн, әwед кӧ wе хьлаз бьн?» Әwи wанр'а гот:
24 «Бьщә'диньн, кӧ һун дәре тәнгр'а бьк'әвьнә һьндӧр',
чьмки әз wәр'а дьбежьм, гәләке бьхwазьн бьк'әвьне у wе
нькарьбьн. 25 У пәйр'а, кӧ хwәйе мале р'абә дәри бьгьрә,
һьнге һуне дәрва бьминьн у дәри хьн бежьн: ‹Әм хӧлам,
дәри ль мә вәкә›. Әwе ль wә вәгәр'инә у бежә: ‹Әз ньзаньм
һун жь к'ӧ нә›. 26 Һьнге һуне бежьн: ‹Мә т'әви тә хwар,
вәхwар у тә к'учед мәда һин дькьр›. 27 Ле әwе бежә: ‹Әз
wәр'а дьбежьм, әз ньзаньм кӧ һун жь к'ӧ нә. Жь мьн
дур к'әвьн, һун һ'әмуйед кӧ нәһәqийе дькьн!› 28 Ль wьр
wе бьбә гьри у ч'ьркә-ч'ьрка дьрана, гава һун Бьраһим,
Исһаq, Аqуб у һ'әму п'ехәмбәра П'адшатийа Хwәдеда
бьбиньн, хwә жи дәрва авити. 29 У wе жь р'оһьлат-
р'оавайе у бакӧрᶲ-башуре бен, П'адшатийа Хwәдеда сәр
сьфре р'унен. 30 Аwа һьнәкед паш wе бьбьнә пеш у
һьнәкед пеш wе бьбьнә паш».

Иса ль сәр Оршәлиме дьловинә

(Мәтта 23:37-39)

31 Wе дәме чәнд ферьси һатьн у wир'а готьн: «Р'абә жь
вьр һәр'ә, чьмки Һеродәс дьхwазә тә бькӧжә». 32 У әwи
wанр'а гот: «Һәр'ьн wи р'увийир'а бежьн, кӧ әз иро, сьбе
щьна дәрдьхьм, нәхwәша qәнщ дькьм у р'ожа сьсийа
әзе бьгьһижьмә мәрәме хwә. 33 Ле гәрәке әз иро, сьбе,
дӧсьбә р'ийа хwәда һәр'ьм, чьмки набә кӧ п'ехәмбәрәк
жь Оршәлиме дәр ӧнда бә. 34 Оршәлим! Оршәлим! Тә

кö п'ехəмбəр дькöштьн у шандийед щəм хwə дьданə бəр
кəвьра. Чəнд щара мьн хwəст кö зар'ед тə öса бьщьванда,
чаwа мьришк щущукед хwə бьн баскед хwəда дьщьвинə,
ле тə нəхwəст! 35 Аwа мала тə wе хьрабə бьминə. Əз
wəр'а дьбежьм, иди һун мьн набиньн, һ'əта кö һун бежьн:
‹Бьмбарəк ə əwе кö бь наве Хӧдан те›*».

Иса ль мала ферьсида нəхwəшəки qəнщ дькə

14 1 Р'ожəкə шəмийе Иса бона нанхwарьне чу мала
сəрwерəки ферьсийа. Wана ч'ə'ве хwə жь сəр wи
нəдьбьр'и. 2 У пешбəри wи мəрьвəки бь нəхwəшийа авзе[Ф]
һəбу. 3 Иса жь qанунзан у ферьсийа пьрси у гот: «Р'ожа
шəмийе qəнщкьрьн щайиз ə йан на?» 4 Wана дəнге хwə
нəкьр. Һьнге əwи нəхwəш гьрт, qəнщ кьр у вəр'екьр.
5 Паше əwи wанр'а гот: «Жь wə к'ижан ə, һəгəр кöр'е* wи
йан гайе wи бьк'əвə бире, р'ожа шəмийе пер'а-пер'а дəст
нəвеже дəрнəхə?» 6 Нькарьбун щаба ве пьрса wи бьдана.

Һинкьрьна дəрһəqа йед кö ль наве хwə дьгəр'ьн

7 У гава əwи дит, wəки мəрьвед т'əглифкьри чаwа хwə
щийе жорьн дьгьртьн, мəсəлəк wанр'а гот: 8 «Гава йəк тə
гази дə'wате дькə, щийе жорьн р'унəни, нəбə кö йəки жь
тə qəдьртьр жи алийе wида т'əглифкьри бə, 9 у хwəйе
дə'wате бе тəр'а бежə: ‹К'əрəма хwə щи бьдə фьлан кəсе›.
Һьнге те жь шəрма хwə р'аби щийе жерьн р'унейи. 10 Ле
чахе тə т'əглиф дькьн, һəр'ə щийе жерьн р'уне, кö чахе
хwəйе дə'wате бе тəр'а бежə: ‹К'əрəм кə, дəрбази жоре бə!›
Һьнге qəдьре тəйе бəр ч'ə'ве һ'əму р'уньштийа бьльнд бə.

* 13:35 Зəбур 118:26.

* 14:5 Нав дəстньвисаред һьнəкада аһа йə: «К'əр».

11 Чьмки к'и кö хwә бьльнд бьгьрә, wе ньмьз бә у к'и кö
хwә ньмьз бьгьрә, wе бьльнд бә».
12 У Иса т'әглифкьрийе хwәр'а гот: «Чахе тö фьравине
йан шиве датини, гази һәвал-һогьр, бьра-пьсмам йан жи
щинаред хwәйә дәwләти нәкә, нәбә әw жи тә т'әглиф кьн
у qәнщийа тә ль тә вәгәр'иньн. 13 Ле гава тö хwарьнәке
датини, гази фәqир, сәqәт, йед дькöльн у кора кә. 14 Һьнге
те хwәзьли би, чьмки әwана нькарьн qәнщийа тә ль тә
вәгәр'иньн, ле бәле Р'ожа[ф] Р'абуна р'астайә жь мьрьне wе
ль тә бе вәгәр'андьне».

Мәсәла шайийа гьран

(Мәтта 22:1-10)

15 Гава жь һазьра йәки әв йәк бьһист, wир'а гот: «Хwәзи
ль wи, кö П'адшатийа Хwәдеда нен бьхwә». 16 Ле Иса
wир'а гот: «Мәрьвәки шайикә гьран һазьр кьр у гәләк
мәри т'әглиф кьрьн. 17 Гава wәхте шайийе пер'а гьһишт,
әwи хöламе хwә шанд, кö һ'әму т'әглифкьрийар'а бежә:
‹Һәр тьшт иди һазьр ә, к'әрәм кьн wәрьн›. 18 Ле һәр йәки
мә'ник гьрт. Йе пешьн wир'а гот: ‹Мьн хwәр'а ә'рд к'ьр'ийә,
әз ә'сәйи гәрәке һәр'ьм ббиньм. Әз һиви жь тә дькьм, мьн
ббахшинә›. 19 У йе дьн гот: ‹Мьн пенщ щот га к'ьр'инә,
әз дьчьм кö wан бьщер'ьбиньм. Әз һиви жь тә дькьм,
мьн ббахшинә›. 20 Йе сьсийа жи гот: ‹Әз зәwьщимә, ләма
нькарьм бем›. 21 У әw хöлам вәгәр'ийа һат, әв һ'әму ахайе
хwәр'а гьли кьрьн. Һьнге аха һерс к'әт, хöламе хwәр'а гот:
‹Зу һәр'ә мәйдан у к'учед бажер, фәqира, qопа, сәqәта у
кора т'оп кә бинә вьр›. 22 Пәйр'а хöлем готе: ‹Ахайе мьн,
тә чаwа ә'мьр кьр, мьн öса жи кьр, ле диса щи һәйә›.
23 У ахе хöлемр'а гот: ‹Дәрк'әвә сәре р'е у дьрба, зоре ль
һәр кәси бькә бинә вьр, кö мала мьн т'ьжи бә. 24 Аwа әз

wәр'а дьбежьм, кӧ жь wан мәрьвед т'әглифкьри т'ӧ кәс жь шайийа мьн wе тьштәки тә'м нәкә»».

Чаwа бьбьнә шагьрте Иса

(Мәтта 10:37-38)

25 Пәй ве йәкер'а ә'лаләтәкә гьран т'әви Иса дьчу у әw
сәр wанда вәгәр'ийа у гот: 26 «Һәгәр йәк пәй мьн бе у
мьн жь де у баве хwә, жь жьн у зар'ед хwә, жь хушк у
бьрайед хwә у ӧса жи жь хwә зә'фтьр һ'ьз нәкә, нькарә
бьбә шагьрте мьн. 27 У к'и кӧ хаче хwә һьлнәдә пәй мьн
нәйе, әw нькарә бьбә шагьрте мьн. 28 Жь wә к'ижан ә,
кӧ бьхwазә бьльндщикә нобәдара чекә, пешийе р'унәни
нәдә бәр һ'әсеб, гәло qәwата wийе бьгьһиже бинә сериФ
йан на? 29 Нәбә кӧ һ'име wе дайнә у нькарьбә бинә
сери, йед кӧ бьбиньн ле бьк'әньн 30 у бежьн: ‹Әви мәрьви
дәстпекьр чекә у нькарьбу банийа сери›. 31 Йан жи к'ижан
п'адша п'адшакир'а дәре шер', пешийе нәшеwьрә, гәло wе
бькарьбә бь дәһә һ'әзара бәр бист һ'әзаре кӧ тенә сәр wи,
бькә шәр'? 32 Һәгәр әw пе нькарә, гава һе дур ә wе qасьде
хwә бьшинә, бона льһәвһатьне һиви же бькә. 33 Аwа жь
wә һәр кәс, к'и кӧ дәсте хwә жь т'әмамийа һәбуна хwә
нәк'ьшинә, әw нькарә бьбә шагьрте мьн.

Хwейа бе тә'м

(Мәтта 5:13; Марqос 9:50)

34 Хwе тьштәки qәнщ ә. Ле һәгәр әw тә'ма хwә ӧнда кә,
паше әwе бь чь тә'ме бьстинә? 35 Нә wе дәwса хwәлийе
бьгьрә у нә жи дәwса п'әйн. Wе бавежьнә wеда. Гӧһе к'ейи
бьһистьне һәйә бьра бьбьһе».

Пәза öндабуйи

(Мәтта 18:12-14)

15 1 Аԝа һ'əму хәрщгър у гöнәк'ар незики ԝи дьбун,
кö гöһе хԝә бьдана сәр готьнед ԝи. 2 Ле ферьси у
ԛанунзана бина хԝә тәнг дькър у дьготьн: «Әва гöнәк'ара
ԛәбул дькә у т'әви ԝан нан дьхԝә». 3 У Иса әва мәсәла
ԝанр'а гот: 4 «Жь ԝә к'и йә әԝ мәри, кö сәд пәзед ԝи һәбьн
у гава йәки жь ԝан öнда кә, нод нәһа чол у бәста нәһелә
у пәй йа öндабуйи нәк'әвә, һ'әта кö ԝе бьбинә? 5 У гава
бьбинә, ԝе жь шабуна дайнә сәр мьле хԝә, 6 вәгәр'ә мале,
гази дәр у щинара кә у ԝанр'а бежә: ‹Т'әви мьн ша бьн!
Мьн пәза хԝәйә öндабуйи дит›. 7 Әз ԝәр'а дьбежьм, öса
жи ль ә'змен бона гöнәк'арәки кö т'обә дькә, һе ԝе бьбә
шабунәкә мәзьн, нә кö бона нод нәһед р'аст, к'ижанар'а
т'обәкьрьн нә һ'әԝщә йә.

Зиве öндабуйи

8 Йан к'ижан ә әԝ к'öлфәта кö дәһә зивед ԝе һәбьн у гава
йәки жь ԝан öнда кә, ԝе ч'ьре венәхә, мале гези нәкә у
ԛәнщ ле нагәр'ә, һ'әта кö зиве хԝә бьбинә? 9 У чахе әԝ
бьбинә, ԝе гази дәр у щинара кә у ԝанр'а бежә: ‹Т'әви
мьн ша бьн! Мьн зиве хԝәйи öндакьри дит›. 10 Әз ԝәр'а
дьбежьм, öса жи мьлйак'әтед Хԝәде бона гöнәк'арәки кö
т'обә дькә, ша дьбьн».

Кöр'е öндабуйи у бьре ԝи

11 У Иса гот: «Дö кöр'е мәрьвәки һәбун. 12 Йе бьч'ук готә
баве хԝә: ‹Баво, жь һәбука хԝә чь кö п'ара мьн дьк'әвә,
бьдә мьн›. У әԝи ԝанар'а һәбук п'арәвәкьр. 13 Пәй чәнд
р'ожар'а кöр'е бьч'ук һәр тьште хԝә т'оп кьр чу ԝәлатәки

дур. Ль wьр əwи ə'мьре толтийе дəрбаз кьр, һ'əму һəбука
хwə п'уч' кьр. 14 У гава тьштəк дестда нəма, wи wəлатида
жи бу хəлайикə мəзьн у əw к'əтə һ'аләки гьран. 15 Чу хwə
ль бажарванəки wи wəлати гьрт у əwи əw шандə к'əwшен
бəр бəраза. 16 Əw һ'əwщə бу кö зьке хwə бь wан хьрнуфед[ф]
кö бəраза дьхwар т'ер бькьра, ле кəсəки əw жи нəдьда wи.
17 Ле гава əw сəр һ'ьше хwəда һат, гот: ‹Чьqас п'алə мала
баве мьнда һəнə, кö нан дьхwьн у бəр wан дьминə, ле əз
вьра бьр'чина дьмрьм. 18 Əз р'абьм һəр'ьмə щəм баве хwə
у wир'а бежьм: Баво, мьн бəр тə у ə'змен гöнə кьр. 19 Əз
иди нə һежайи кöр'тийа тə мə. Т'əне мина п'аләки хwə
мьн qəбул кə›. 20 У р'абу һатə щəм баве хwə. Ле гава һе
дурва баве əw дит, дьле wи сəр шəwьти, бəрбь wи бəзи,
əw һ'əмез кьр у р'амуса. 21 Кöр' жер'а гот: ‹Баво, мьн бəр тə
у ə'змен гöнə кьр. Əз иди нə һежайи кöр'тийа тə мə›. 22 Ле
баве хöламед хwəр'а гот: ‹Зу бькьн, чöхе лапи р'ьнд биньн
ле кьн, гöстиле текьнə т'ьлийе у сола жи бькьнə ньга.
23 Щанəгайе дəрмаликьри биньн, сəржекьн, əм бьхwьн у
ша бьн. 24 Чьмки əв кöр'е мьн мьри бу, сах бу, öндабуйи
бу, һатə дитьне›. У дəст бь шайийе кьрьн.

25 Wи чахи кöр'е wийи мəзьн ль к'əwшен бу. Гава һат
незики мале бу, дəнге стьран у р'əqасе бьһист. 26 Əwи гази
жь хöлама йəки кьр у же пьрси: ‹Əв чь һ'əwал ə?› 27 Хöлем
wир'а гот: ‹Бьре тə һатийə, баве тə щанəгайе дəрмаликьри
сəржекьрийə, чьмки əw сах у сьламəт вəгəр'ийайə›. 28 Бьра
һерс к'əт у нəхwəст кö һəр'ə һьндöр'. Бав дəрк'əтə дəрва,
лава wи кьр. 29 Əwи ль баве хwə вəгəр'анд у гот: ‹Əва
чəндьк-чəнд салед мьн ə кö əз тəр'а хöламтийе дькьм у
жь гöр'а тə дəрнəк'əтьмə, тə карəк жи нəдайə мьн кö мьн
т'əви һəвал-һогьред хwə к'еф бькьра. 30 Ле гава əw кöр'е
тəйи кö һəбука тə бьр, т'əви qава[ф] п'уч' кьр һат, тə бона

wи щанәгайе дәрмаликьри сәржекьр›. [31] Баве жер'а гот:
‹Лаwо, тӧ һәр гав т'әви мьн и у һ'әму һәбука мьн йа тә йә.
[32] Гәрәке әм әшq у ша бьн, чьмки әв бьре тә мьри бу, сах
бу у ӧндабуйи бу, һатә дитьне›».

Wәк'илхәрщеᶲ беамьн, ле сәрwахт

16 [1] Иса шагьртед хwәр'а гот: «Мәрьвәки дәwләти
һәбу, wәк'илхәрщәки wи һәбу. Р'ожәке гьли
гьһиштә wи, йанчийәᶲ wәк'илхәрще wи һәбука wи п'уч'
дькә. [2] Әwи жи гази wи кьр у готе: ‹Әв чь йәк ә кӧ әз бона
тә дьбьһем? Һәq-һ'әсабе wәк'илхәрщтийа хwә бьдә, чьмки
иди тӧ ньками wәк'илхәрщтийе бьки›. [3] Wәк'илхәрщ дьле
хwәда гот: ‹Әз чь бькьм? Ахайе мьн жь wәк'илхәрщтийе
мьн дәрдьхә, ә'рдк'олан ль мьн набә, жь п'арскьрьне жи
шәрм дькьм. [4] Әз заньм әзе ньһа чь бькьм, кӧ малед хwәда
мьн qәбул кьн, гава әз жь wәк'илхәрщтийе дәрк'әвьм›.
[5] Әwи йәк-йәк гази дәйндаред ахайе хwә кьр у йе
пешьнр'а гот: ‹Тӧ чьqаси дәйндаре ахайе мьн и?› [6] Әwи
гот: ‹Сәд к'уп* бьзьре зәйт'уне› у wир'а гот: ‹Һан ньвисара
хwә һьлдә у зу р'уне бьньвисә пенщи›. [7] Паше йе дьнр'а
гот: ‹Тӧ чьqаси дәйндар и?› Әwи жи гот: ‹Сәд ч'ә'л* гәньм›
у wир'а гот: ‹Һан ньвисара хwә һьлдә у бьньвисә һ'әйште›.
[8] У аха пәсьне wәк'илхәрще беамьн да, wәки әwи бь
аqьли кьр, чьмки мәрьвед ве дьне һьндава хwәда жь
мәрьвед р'онайе сәрwахттьр ьн. [9] Әз wәр'а дьбежьм, һун
бь һәбука нәр'аст һәвала хwәр'а дәст хьн у гава һәбук
кем бә, wә бьн коне һ'әта-һ'әтайеда qәбул кьн. [10] Әwе кӧ
нава тьштед һьндькида амьн ә, нава тьштед гәләкида

* **16:6** К'упәки щьһуйа qаси 35 литьр ав һьлдьда.

* **16:7** Ч'ә'ләкә щьһуйа qаси һ'әwзәки 390 литьри бу.

жи амьн ә, ле әwе кӧ нава тьштед һьндькида беамьн ә,
нава тьштед гәләкида жи беамьн ә. [11] Һәгәр һун нава ве
һәбука нәр'астда беамьн бун, к'е wе һәбука р'аст бьдә wә?
[12] Һәгәр һун нав тьште йе хәрибда амьн нибьн, йа wә к'е
wе бьдә wә? [13] Хӧламәк нькарә дӧ ахар'а хӧламтийе бькә,
чьмки йан wе һ'иле wи жь йәки һәр'ә у йе дьне һ'ьз бькә,
йан жи wе qәдьре йәки бьгьрә у йе дьне беһӧрмәт кә.
Һун нькарьн һьн Хwәдер'а, һьн жи һәбукер'а хӧламтийе
бькьн».

Qанун у П'адшатийа Хwәде

(Мәтта 11:12-13; 5:31-32; Марqос 10:11-12)

[14] Гава ферьсийа әв һ'әму тьшт бьһистьн, qәрфе хwә
ль Иса дькьрьн, чьмки п'әрәһ'ъз бун. [15] Иса wанр'а гот:
«Һун хwә бәр мәрьва р'успи дькьн, ле Хwәде дьле wә
занә, чьмки әw тьште нав мәрьвада хwәйиqәдьр ә, әw ль
бәр Хwәде һ'әрам^ф ә. [16] Зәмане Qанун у п'ехәмбәра һ'әта
Йуһ'әнна к'ьшанд, жь wьр шунда П'адшатийа Хwәде те
даннасинкьрьне у һәр кәс дьщә'динә бь qәwате бьк'әвә
wьр. [17] Ле ә'рд у ә'змане һе р'ьһ'әт дәрбаз бьн, нә кӧ жь
Qануне ноктәк ӧнда бә. [18] К'и кӧ жьна хwә бәр'дә у йәкә
дьн бьстинә, зьнек'арийе дькә. У к'и кӧ йа мербәр'дайи
дьстинә, зьнек'арийе дькә.

Мәрьве дәwләти у Лазаре фәqир

[19] Мәрьвәки дәwләти һәбу, кӧ к'ьнще р'әwш у назьк* ль
хwә дькьр у һәр р'ож бь әшq-ша к'еф дькьр. [20] Мәрьвәки
фәqир жи һәбу, наве wи Лазар. Әw нава п'ъзькед п'исда

* **16:19** Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «К'ьнще ширк у к'ътане хас», кӧ һьнге гәләки бьһа бун.

бәр дәре йе дәwләти к'әти бу. 21 У ч'ә'ве wи бәрмайийе
сьфра дәwләтида дьма, кӧ дьхwәст кӧрме хwә пе
бьшкенанда. Сә жи дьһатьн, бьринед wи даластьн. 22 Р'ож
һат фәqир мьр, мьлйак'әта әw бьрьнә щәм Бьраһим. Йе
дәwләти жи мьр, дәфьн кьрьн. 23 Гава йе дәwләти дийаре
мьрийада щәфа дьк'ьшанд, сәре хwә бьльнд кьр, жь дурва
Бьраһим дит у Лазар һ'әмезеда. 24 Әwи дәнг дайе у готе:
‹Баве Бьраһим, ль мьн wәрә р'ә'ме. Лазар бьшинә, кӧ сәре
т'ьлийа хwә аведа кә бинә заре мьн шьл кә, чьмки әз к'ура
ви агьрида дьшәwьтьм›. 25 Ле Бьраһим готе: ‹Лаwо! Бинә
бира хwә, кӧ тә qәнщийед п'ара хwә нав зәмане ә'мьре
хwәда стандьнә, ле Лазар зәлули к'ьшандийә. Ньһа жи
дьле wи ль вьр р'ьһ'әт ә, ле тӧ нава щәфада йи. 26 У
пештьри ве йәке жи, гәлики бебьни нава мә у wәда һәйә.
Нә йе вьр дькарьн дәрбази щәм wә бьн, нә жи йе wьр
дькарьн дәрбази щәм мә бьн›. 27 Һьнге әwи готе: ‹Баво,
wәки ӧса йә, әз һиви жь тә дькьм, тӧ әwи бьшинә мала
баве мьн, 28 чьмки пенщ бьрайед мьн жи һәнә, бьра һәр'ә
т'әмийе бьдә wан, wәки әw жи нәйенә ви щийе щәфа›.
29 Ле Бьраһим готе: ‹Муса у п'ехәмбәред wан һәнә. Бьра
гӧһдарийа wан бькьн›. 30 Әwи жи гот: ‹На, баве Бьраһим,
һәгәр жь мьрийа йәк һәр'ә щәм wан, wе жь гӧнәкьрьне
вәгәр'ьн›. 31 Һьнге Бьраһим wир'а гот: ‹Һәгәр гӧһдарийа
Муса у п'ехәмбәра накьн, йәк жь мьрийа р'абә жи, диса
әwана баwәр накьн›».

Чәнд готьнед Иса дәрһәqа гӧнәкьрьне, бахшандьне, баwәркьрьне у борщдайинеда

(Мәтта 18:6-7, 21-22; Марqос 9:42)

17
1 Иса шагьртед хwәр'а гот: «Набә кӧ сәбәбийа
жьр'ек'әтьне т'ӧнәбә, ле wәй ль wи, кӧ бьбә сәбәбе

ве йәке. 2 Wир'а һе qәнщ ә, кӧ бәрашәк стуйе wива бе
гьредан у авитьне нава бә'ре, нә кӧ жь ванед бьч'ук йәки
жь р'е дәрхә. 3 Һаш жь хwә һәбьн! Һәгәр бьре тә гӧна бькә,
ле һьле, һәгәр сәр кьрьна хwә п'ошман бә, wи бьбахшинә.
4 У һәгәр нава р'ожеда һ'әфт щара нәһәqийе ль тә бькә у
вәгәр'ә, тәр'а бежә: ‹Әз т'обә дькьм›, wи бьбахшинә».
5 Шандийа Хӧданр'а гот: «Баwәрийа мә зедә кә». 6 Хӧдан
гот: «Һәгәр баwәрийа wә wәкә һ'әбәкә т'охьме хәрдале
һәбә у ве дара т'утер'а бежьн: ‹Жь вьр р'абә у бә'реда
дач'ькә›, әwе йа wә бькә.
7 Жь wә к'ижан ә, әwе кӧ хӧламәки wийи щотк'ар йан
шьван һәбә, гава әw жь к'әwшен бе, wир'а бежә: ‹Бьләзинә
к'әрәм кә сәр сьфре›? 8 We пешийе жер'а нәбежә: ‹Пьшта
хwә гьредә, шива мьн һазьр кә у бәрдәстийе мьнр'а бькә.
Әз бьхwьм у вәхwьм, паше жи тӧ бьхwә у вәхwә›? 9 Гәло
бона әw тьштед кӧ хӧлемр'а һатьнә ә'мьркьрьне у wи
кьрьнә, ахайе wи we жер'а бежә: ‹Зә'ф р'ази мә›? 10 Ӧса жи
һун, гава әw һ'әму тьштед кӧ wәр'а һатьнә ә'мьркьрьне
бькьн, бежьн: ‹Әм хӧламед бекер ьн. Чь кӧ ль мә дьк'әт,
мә әw кьр›».

Qәнщкьрьна дәһә к'отийа

11 Гава Иса бәрбь Оршәлиме дьчу, нава Самәрйайе у
Щәлилер'а дәрбаз дьбу. 12 Чахе әw дьк'әтә гӧндәки, дәһә
мәрьвед к'оти р'асти wи һатьн дур сәкьнин 13 у бь дәнгәки
бьльнд готьне: «Исайе мамоста, ль мә wәрә р'ә'ме». 14 У
гава Иса әw дитьн, wанр'а гот: «Һәр'ьн хwә нишани
к'аһина кьн». У чахе әw һе дьчун, паqьж бун. 15 Ле гава
жь wан йәки дит кӧ әw паqьж буйә, пашда вәгәр'ийа, бь
дәнгәки бьльнд шькьри дьда Хwәде. 16 Әwи хwә дәвәр'у
авитә бәр ньгед Иса у р'азибун дьда wи. Әw самәри бу.

17 Һьнге Иса гот: «Нә һәр дәһә жи пақьж бун, ле к'ане нә
һәр нәһед дьн? 18 Чьма пештьри әви мәрьве хәриб кәсәк
жь wан вәнәгәр'ийа, кӧ бьһата шькьри бьда Хwәде?» 19 У
wир'а гот: «Р'абә һәр'ә. Бawәрийа тә тӧ qәнщ кьри».

Һатьна П'адшатийа Хwәде

(Мәтта 24:23-28, 37-41)

20 Гава ферьсийа жь Иса пьрси, П'адшатийа Хwәде wе
к'әнге бе, әwи ль wан вәгәр'анд у гот: «П'адшатийа
Хwәде ашкәрә найе. 21 Нә жи wе бежьн: ‹Ва йә вьр ә!›
йан жи: ‹We дәра һан ә!› Чьмки П'адшатийа Хwәде
нава wәда йә». 22 У шагьртед хwәр'а гот: «We р'оже
бен, кӧ һуне һ'ьзрәта р'ожәкә Кӧр'е Инсан бьн, ле
набиньн. 23 У һәгәр wәр'а бежьн: ‹Ва йә вьр ә!› йан:
‹Дәра һан ә!› пәй нәк'әвьн нәчьн. 24 Чьмки чawa бьруск
жь алики ә'змен бьрq дьдә у т'әмамийа ә'змен р'онайи
дькә, р'ожа Кӧр'е Инсан жи wе ӧса бә. 25 Ле пешийе
гәрәке әw гәләки щәфа бьк'ьшинә у жь ви мьләти бе
т'әхсиркьрьне. 26 Чawa р'ожед Нӧһда дьqәwьмин, ӧса жи
wе р'ожед Кӧр'е Инсанда бьqәwьмьн. 27 Һьнге дьхwарьн,
вәдьхwарьн, дьзәwьщин у мер дькьрьн, һ'әта wе р'ожа
кӧ Нӧһ к'әтә гәмийе, лейи р'абу qьр'а һ'әмуйа ани. 28 У
ӧса жи чawa р'ожед Лутда[Ф] бун, дьхwарьн, вәдьхwарьн,
дьк'ьр'ин, дьфьротьн, дьр'әшандьн у чедькьрьн. 29 Ле әw
р'ожа кӧ Лут жь Содоме дәрк'әт, агьр у к'ьрк'ут[Ф] жь ә'змен
бари, qьр'а һ'әмуйа ани. 30 Әw р'оже жи wе ӧса бә, гава
Кӧр'е Инсан к'ьфш бә.

31 We р'оже к'и сәр хени йә у һәбука wи жи малда йә,
бьра жорда нәйе, кӧ тьштәки һьлдә у әwе ль к'әwшен
ә, бьра пашда вәнәгәр'ә. 32 Жьна Лут биньнә бира хwә.
33 К'и кӧ дьхwазә ә'мьре хwә хьлаз кә, wе ӧнда кә, ле к'и

кӧ ә'мьре хwә ӧнда кә, wе хьлаз кә. 34 Әз wәр'а дьбежьм,
wе шәве һәгәр дӧ мәри ньвинәкеда бьн, йәке бе һьлдане,
йәке бе һьштьне. 35 У һәгәр дӧ к'ӧлфәт сәр дәстар'әки
бьн, йәке бе һьлдане у йа дьн бе һьштьне».* 37 Wана
ле вәгәр'анд у гот: «Хӧдан, әве ль к'идәре бьбә?» Әwи
жь wанр'а гот: «Бәрәт'ә[ф] ль к'ӧ һәбә, тәйре жи ль wьр
бьщьвьн».

Мәсәла жьнәбийе у һ'акьм

18 1 Иса мәсәләк жи бона wе йәке шагьртар'а гот,
wәки һәр гав дӧа бькьн у ащьз нәбьн 2 у гот:
«Бажарәкида һ'акьмәк һәбу, әw нә жь Хwәде дьтьрсийа
у нә жи жь мәрьва шәрм дькьр. 3 Wи бажарида жьнәбик
жи һәбу, һәр гав дьһатә щәм wи у дьгот: ‹Һәqийе бькә,
мьн жь дәсте нәйаре мьн хьлаз кә›. 4 Һ'акьм гәләк wәхт
гӧһ нәдьда wе, ле паше хwәха хwәр'а гот: ‹Әз жь Хwәде
натьрсьм у жь мәрьва жи шәрм накьм, 5 ле бона хатьре
wе йәке, кӧ әва жьнәбийа те зә'мәте дьдә мьн, әзе һәqийе
жер'а бькьм, кӧ һәр гав нәйе мьн ащьз нәкә›». 6 У Хӧдан
гот: «Бьбьһен кӧ һ'акьме нәр'аст чь гот. 7 Гәло Хwәде жи
бьжартийед хwәр'а wе һәqийе нәкә, йед кӧ шәв у р'ож
һәwара хwә wи датиньн? Йан әwе щаба wан дәрәнги
бехә? 8 Әз wәр'а дьбежьм, wе дәстхwәда һәqийе бькә. Ле
гава Кӧр'е[ф] Инсан бе, гәло сәр дьне wе баwәрийе бьбинә?»

Мәсәла ферьси у хәрщгьр

9 Әв мәсәлә жи wанр'а гот, йед кӧ хwәха хwәда гӧман
бун, йанчийә әwә р'аст ьн у һ'әмуйед майин бәр тьштәки

* **17:35** Нав дәстньвисаред һьнәкада р'еза 36-а жи һәйә: «У һәгәр дӧ мәрьв ль к'әwшен бьн, йәке бе һьлдане у йе дьне бе һьштьне».

һ'әсаб нәдькьрьн. [10] «Дӧ мәри һьлк'ьшийанә п'арьстгәһе,
кӧ дӧа бькьн. Йәк ферьси бу, йәк жи хәрщгьр. [11] Әwe
ферьси т'әне сәкьнибу хwәха хwәр'а бь ви щур'әйи дӧа
дькьр: ‹Хwәдейе мьн, шькьрдар ьм, кӧ әз нә мина wан
мәрьва мә, йед кӧ т'аланийе, нәһәqийе, зьнек'арийе дькьн
у нә жи мина ви хәрщгьри мә. [12] Ле әз һ'әфтийе дӧ щара
р'ожи дьгьрьм у дәһәке жь һ'әму к'ара хwә жи дьдьм›.
[13] Ле әwи хәрщгьр дур сәкьнибу, р'уйе wи нәдьгьрт ль
ә'змен жи бьньһер'ийа, синге хwә дьхьст у дьгот: ‹Хwәде,
ль мьн гӧнәк'ари wәрә р'ә'ме›. [14] Әз wәр'а дьбежьм, кӧ әва
р'астһ'әсаббуйии[ф] чу мала хwә, нә кӧ йе дьн, чьмки к'и
хwә бьльнд бьгьрә, we бе ньмьзкьрьне, ле к'и хwә ньмьз
бьгьрә, we бе бьльндкьрьне».

Иса дӧа зар'ока дькә

(Мәтта 19:13-15; Марqос 10:13-16)

[15] Т'ьфал жи анинә щәм Иса, кӧ дәсте хwә дайнә сәр
wан. Гава шагьрта әв йәк дит, ль йед данин һьлатьн. [16] Ле
Иса гази зар'ока кьр у гот: «Бьра әw зар'ок бенә щәм мьн,
пешийа wан нәгьрьн, чьмки П'адшатийа Хwәде п'ара йед
аһа йә. [17] Әз wәр'а р'аст дьбежьм, к'и П'адшатийа Хwәде
мина зар'окәке qәбул нәкә, әw т'ӧ щар нак'әвә нава we».

Сәрwерәки щьһуйайи дәwләти ль жийина һ'әта-һ'әтайе дьгәр'ә

(Мәтта 19:16-30; Марqос 10:17-31)

[18] Сәрwерәки жь wи пьрси у гот: «Дәрсдаре qәнщ, әз
чь бькьм, wәки жийина һ'әта-һ'әтайе wар бьм?» [19] Иса
wир'а гот: «Тӧ чьма мьнр'а дьбежи qәнщ? Qәнщ т'әне
Хwәде йә, пештьри wи кәсәки дьн т'ӧнә. [20] Тӧ т'әмийа
зани: ‹Зьнек'арийе нәкә, нәкӧжә, нәдьзә, шә'дәтийа дәрәw

нәдә, qәдьре де у баве хwә бьгьрә»*». [21] Әwи жи гот: «Әв
һ'әму жи мьн жь щаһьлтийа хwәда хwәй кьрьнә». [22] Гава
Иса әв йәк бьһист, wир'а гот: «Тьштәки тә һе кем ә, һәр
тьште хwә бьфьрошә, бәлайи фәqира кә, һьнге хьзна тә
wе ль ә'змана һәбә. У пәй мьн wәрә». [23] Гава әwи әв йәк
бьһист, әшqа wи шкәст, чьмки гәләки дәwләти бу. [24] Иса
дит кӧ бәшәра wи нәхwәш ә, гот: «Чьqаси зә'мәт ә бона
йед хwәйиһәбук кӧ бьк'әвьнә П'адшатийа Хwәде. [25] Дәвә
wе qӧла дәрзийер'а һе р'ьһ'әт дәрбаз бә, нә кӧ дәwләти
бьк'әвә П'адшатийа Хwәде». [26] Әwед кӧ дьбьһистьн, готьн:
«Иди к'и дькарә хьлаз бә?» [27] У Иса гот: «Әw тьште кӧ
жь дәсте мерьв найе, Хwәде дькарә бькә». [28] Пәтрус гот:
«Аwа мә һәр тьштед хwә һьштьнә у пәй тә һатьнә». [29] Әwи
wанр'а гот: «Әз р'аст wәр'а дьбежьм, һәр кәсе кӧ бона
П'адшатийа Хwәде мал, йан жьн у зар', йан хушк у бьра,
йан де у бав һьштьбә, [30] wе ве дьне һе зедә бьстинә у
дьнйа дьнда жи жийина һ'әта-һ'әтайе».

Иса щара сьсийа дәрһәqа мьрьна хwәда дьбежә

(Мәтта 20:17-19; Марqос 10:32-34)

[31] Әwи һәр донздәһ данә алики у wанр'а гот: «Әм ва
һәвраз дьчьнә Оршәлиме у һ'әму тьштед кӧ бь дәсте
п'ехәмбәра бона Кӧр'е Инсан һатьнә ньвисаре, wе бенә
сери. [32] Әwе бьк'әвә дәсте нәщьһуйа, wе qәрфе хwә ле
бькьн, беһӧрмәт кьн, т'укьне, [33] бьдьнә бәр qамчийа у
бькӧжьн. Ле р'ожа сьсийа wе жь мьрьне р'абә». [34] Шагьрта
т'ӧ тьшт жь ван хәбәра фә'м нәкьрьн. Әв йәк жь wан
вәшарти бу у әв готьн сәре wанда р'унәдьньшт.

* **18:20** Дәрк'әтьн 20:12-16; Qануна Дӧщари 5:16-20.

Иса п'арсәкәки кор бажаре Әриhайеда qәнщ дькә

(Мәтта 20:29-34; Марqос 10:46-52)

35 Гава әw незики Әриhайе бу, йәки кор ль сәр р'е
р'уньшти п'арс дькьр. 36 У гава бьhист кӧ ә'лаләт бәр
wир'а дәрбаз дьбә, пьрси: «Әв чь h'әwал ә?» 37 Wир'а готьн:
«Исайе Ньсрәте дәрбаз дьбә». 38 hьнге әwи кьрә qир'ин у
гот: «Иса, Кӧр'е Даwьд[Ф], ль мьн wәрә р'ә'ме!» 39 У йе кӧ
пешийе дьчун, ль wи hьлатьн, кӧ дәнге хwә бьбьр'ә, ле
әwи hе дькьрә qир'ин: «Кӧр'е Даwьд, ль мьн wәрә р'ә'ме!»
40 Иса щида сәкьни у ә'мьр кьр, кӧ әwи биньнә щәм wи. У
гава кор незики wи бу, жь wи пьрси у гот: 41 «Тӧ чь жь мьн
дьхwази кӧ әз бона тә бькьм?» Әwи гот: «Хӧдан, дьхwазьм
ч'ә'вед мьн бьбиньн». 42 У Иса wир'а гот: «Бьра бьбиньн,
баwәрийа тә тӧ qәнщ кьри!» 43 У дәстхwәда ч'ә'вед wи
дитьн, да пәй Иса чу у шькьри дьда Хwәде. Т'әмамийа
wе щьмә'те кӧ әв йәк дит, пәсьне Хwәде дьдан.

Иса у хәрщгьр

19 1 Иса Әриhайер'а дәрбаз дьбу. 2 Мәрьвәки дәwләти
hәбу, сәрwере хәрщгьра, наве wи Зәхайо. 3 Әwи
дьхwәст кӧ Иса бьдита к'а әw к'и йә, ле дәст ә'лаләте
нькарьбу бьдита, чьмки бәжьнеда кьн бу. 4 Әw пешда
бәзи р'абу сәр дарәкә hежирейә стьрин, wәки Иса бьбинә,
чьмки әwе hәма ль wьрр'а дәрбаз бьбуйа. 5 У чахе Иса
hатә wи щийи, ль жор ньhер'и у готә wи: «Зәхайо! Зу бькә
жь wьр wәрә хwаре, чьмки әз гәрәке иро меване тә бьм».
6 Зәхайо ләзанд жорда hатә хwаре у бь әшq-ша әw qәбул
кьр. 7 h'әмуйед кӧ әв йәк дитьн, бина хwә тәнг дькьрьн у
дьготьн: «Әw бу меване мәрьвәки гӧнәк'ар». 8 Ле Зәхайо
пеш h'әмуйава сәкьни у готә Хӧдан: «Хӧдан, әз ва ниве

һəбука xwə дьдьмə фəqира у мьн нəһəqи к'е жи кьрьбə,
əзе чар щар ле вəгəр'иньм». 9 Иса wир'а гот: «Иро əв мал
хьлаз бу, чьмки əва жи зар'а Бьраһим ə. 10 Бона ве йəке
Кӧр'е Инсан һат, wəки ль йед ӧндабуйи бьгəр'ə у хьлаз
кə».

Мəсəла дəһə зер'а

(Мəтта 25:14-30)

11 У wана һе əв тьшт дьбьһистьн, Иса мəсəлəкə дьн жи
ани сəр wе йəке, кӧ əw незики Оршəлиме дьбу у wана
т'ьре П'адшатийа Хwəде wе зутьрəке к'ьфш бə. 12 Əwи гот:
«Мəрьвəки ə'сьлзадə чу wəлатəки дур, кӧ п'адшатийа xwə
бьстинə у вəгəр'ə. 13 Гази дəһə хӧламед xwə кьр, дəһə зер'
данə wан у гот: ‹Һанен ван бьдьнə хəбате, һ'əта кӧ əз
вəгəр'ьм›. 14 Ле бажарвана к'ина wи гьртьбу, qасьд ль пəй
wи шандьн у готьн: ‹Əм нахwазьн əw п'адшатийе ль сəр
мə бькə›. 15 У гава əwи п'адшатийа xwə станд вəгəр'ийа,
гази wан хӧлама кьр, к'ижанед кӧ əwи п'əрə дабунə wан,
wəки бьзаньбə к'а һəр йəки чьqас кьрийə к'ар. 16 Йе пешьн
һат у готе: ‹Əз хӧлам, зер'əки тə дəһə зер' кьрə к'ар›.
17 Ахайе wи жер'а гот: ‹Ə'фəрьм, хӧламе qəнщ! Тӧ нава
wи тьште һьндькида амьн майи, сəрwерийе дəһə бажара
бькə›. 18 Йе дӧда жи һат у гот: ‹Əз хӧлам, зер'əки тə пенщ
зер' кьрə к'ар›. 19 Ахайе wи жер'а гот: ‹Тӧ жи сəр пенщ
бажара бə›. 20 Паше йəки дьн һат у гот: ‹Əз хӧлам, ва йə
зер'е тə, мьн дəстмаледа п'еч'айи һьлдабу. 21 Чьмки əз жь
тə дьтьрсийам, мьн заньбу тӧ мəрьвəки һ'ьшк и, чь кӧ
тə данəнийə, һьлдьди у чь кӧ тə нəчандийə, дьдьруйи›.
22 У wи жер'а гот: ‹Əзе һəма бь дəве тə диwана тə бькьм,
хӧламе хьраб! Һəгəр тə заньбу кӧ əз мəрьвəки һ'ьшк ьм, чь
кӧ мьн данəнийə, һьлдьдьм у чь кӧ нəчандийə, дьдьрум,

23 тә чьма п'әре мьн нәда сәрафа, кӧ әз бьһатама мьн
бь сәләф бьстанда?› 24 У һазьрар'а гот: ‹Wи зер'и жь wи
бьстиньн у бьдьнә әwе кӧ дәһә зер'ед wи һәнә›. 25 Wир'а
готьн: ‹Хӧдан, дәһә зер'ед wи һәнә›. 26 Әwи гот: ‹Әз wәр'а
дьбежьм, йе к'е кӧ һәйә, wир'а wе бе дайине, ле йе к'е
кӧ т'ӧнә, чь һәйә жи wе же бе стандьне. 27 Ле бәле wан
нәйаред мьн жи, к'ижана нәдьхwәст әз п'адшатийе ль сәр
wан бькьм, биньнә вьр, бәр ч'ә'ве мьн wан бькӧжьн›».

Иса бь р'умәт дьк'әвә Оршәлиме

(Мәтта 21:1-11; Марqос 11:1-11; Йуһ'әнна 12:12-19)

28 Иса пәй ве хәбәрданер'а пешда чу, wәки һәвраз
һәр'ә Оршәлиме. 29 У гава незики гӧндед Бәйтфаще у
Бәйтанййайе бу, wи щийе кӧ жер'а дьготьн ч'ийайе[Φ]
Зәйт'уне, һьнге дӧ шагьртед хwә шандьн 30 у гот:
«Һәр'ьнә wи гӧнде пешбәри хwә, гава һун бьк'әвьне,
һуне щә'шькәкә гьредайи бьбиньн кӧ һе кәсәк ле сийар
нәбуйә. Әwе вәкьн у биньн. 31 Һәгәр йәк жь wә бьпьрсә:
‹Һун чьма wе вәдькьн?› бежьн, кӧ Хӧданр'а лазьм ә».
32 Әwед шанди чун, чаwа кӧ wанр'а һатьбу готьне, ӧса жи
дитьн. 33 У wана һе щә'шьк вәдькьр, хwәйед wе wанр'а
готьн: «Һун чьма ве щә'шьке вәдькьн?» 34 Шагьрта гот:
«Хӧданр'а лазьм ә». 35 У әw анинә щәм Иса, к'ьнщед
хwә авитьнә сәр wе у Иса ле сийар кьрьн. 36 Гава дьчу,
щьмә'те к'ьнщед хwә сәр р'е р'адьхьстьн. 37 У гава әw
незики п'ебәржере ч'ийайе Зәйт'уне бу, т'әмамийа к'ома
шагьрта дәстпекьрьн ша дьбун у бь дәнге бьльнд бона
һ'әму к'әрәмәтед кӧ дитьбун шькьри дьданә Хwәде 38 у
дьготьн: «Бьмбарәк ә әw П'адшайе кӧ бь наве Хӧдан те!*

* **19:38** Зәбур 118:26.

Ә'дьлайи ль ә'змен у шькьри ль Йе ћәри Жорьн**!» 39 Ле
жь нав ә'лаләте чәнд ферьсийа Исар'а гот: «Дәрсдар, ль
шагьртед хwә ћьле». 40 Әwи ль wан вәгәр'анд у гот: «Әз
wәр'а дьбежьм, ћәгәр әвана дәнге хwә бьбьр'ьн, кәвьре
бькьнә qир'ин».

Иса бона Оршәлиме дьгьри

41 У гава незики Оршәлиме бу, ль бажер ньћер'и,
сәрда гьрийа 42 у гот: «Хwәзи тә ћәма иро бьзаньбуйа
ә'дьлайийа тә чьва гьредайи йә! Ле ньћа жь бәр ч'ә'ве
тә ћатә вәшартьне. 43 Чьмки р'ож wе сәр тәда бен, кӧ
дьжмьнед тәйе дора тә чәпәр'е гьредьн у жь ћәр алийава
ћ'ьщуми сәр тә кьн. 44 Wе тә у зар'ед тә нава тәда бькьн
ах-хwәли у кәвьр ль сәр кәвьр наћельн. Чьмки wәхте кӧ
Хwәде сәрик да тә, тӧ хwә нәћ'әсийайи».

Иса п'арьстгәћеда

(Мәтта 21:12-17; Марqос 11:15-19; Йућ'әнна 2:13-22)

45 У к'әтә п'арьстгәће, дәстпекьр йед кӧ дьфьротьн
дәрхьстьн 46 у wанр'а гот: «Ньвисар ә: ‹Мала мьн wе мала
дӧа бә›*. Ле wә әw кьрийә ‹шкәфта qачаха›**». 47 У ћәр р'ож
п'арьстгәћеда ћин дькьр, ле сәрәкед к'аћина, qанунзан у
гьрәгьред щьмә'те пәй к'әтьбун, кӧ чаwа wи бькӧжьн. 48 Ле
нькарьбун тьштәк бькьрана, чьмки т'әмамийа щьмә'те
wива гьредайи бу у гӧћдарийа wи дькьр.

** **19:38** Бь йунани хәбәр бь хәбәр аћа йә: «Шькьри бьльндайийеда». «Бьльндайи» бә'са щийе Хwәде дькә.

* **19:46** Ишайа 56:7.

** **19:46** Йерәмийа 7:11.

Пьрса дәрһәqа һ'ӧкӧме Исада

(Мәтта 21:23-27; Марqос 11:27-33)

20 [1] У р'ожәкә жь wан р'ожада, гава әwи п'арьстгәһеда
хәлq һин дькьр у Мьзгини дьда, сәрәкед к'аһина у
qанунзан т'әви р'успийа һатьнә щәм wи [2] у готьн: «Бежә
мә, тӧ бь чь һ'ӧкӧми ван кьра дьки? К'е әв һ'ӧкӧм дайә
тә?» [3] Әwи ль wан вәгәр'анд у гот: «Әз жи тьштәки жь
wә бьпьрсьм у һун мьнр'а бежьн: [4] һ'ӧкӧме ньхӧмандьна
Йуһ'әнна жь ә'змен бу йан жь мәрьва?» [5] Әwана нав һәвда
шеwьрин у готьн: «Һәгәр әм бежьн: ‹Жь ә'змен бу›, әwе
бежә: ‹Ле wә чьма баwәрийа[ф] хwә wи нәани?› [6] Ле һәгәр
әм бежьн: ‹Жь мәрьва бу›, т'әмамийа щьмә'те wе мә
бьдә бәр кәвьра, чьмки wана р'ьнд заньбу кӧ Йуһ'әнна
п'ехәмбәр бу». [7] Wана щаба wи да у готьн: «Әм ньзаньн
жь к'ӧ бу». [8] Иса wанр'а гот: «Әз жи wәр'а набежьм, кӧ бь
чь һ'ӧкӧми ван кьра дькьм».

Мәсәла р'әзе тьрийа у р'әзвана

(Мәтта 21:33-46; Марqос 12:1-12)

[9] У Иса дәстпекьр әв мәсәлә щьмә'тер'а гот: «Мәрьвәки
р'әзе тьрийа дани у әw бь к'ьре да р'әзвана, wәхтәки
дьреж чу wәлатәки дьн. [10] У wәхтда хӧламәк шандә щәм
р'әзвана, wәки жь wи р'әзи бәре п'ара wи wир'а бшиньн,
ле р'әзвана хӧламе wи к'ӧта у дәствала вәр'екьрьн. [11] Ахе
хӧламәки дьн жи шанд, wана әw жи к'ӧта, әw р'обәт кьрьн
у дәствала вәр'екьрьн. [12] Йе сьсийа жи шанд, вана әва
жи бьриндар кьр у жь р'әз дәрхьстьн. [13] Хwәйе р'әз гот:
‹Әз чь бькьм? Кӧр'е хwәйи дәлал бшиньм, һьлбәт wе жь
wи шәрм бькьн›. [14] Гава р'әзван ч'ә'в wи к'әтьн, ль һәв
шеwьрин у готьн: ‹Әв ә wаре wи. Wәрьн әм wи бькӧжьн,

кӧ мират'аᵠ wи мәр'а бьминә›. [15] У әw жь р'әз дәрхьстьнә
дәр у кӧштьн. Аwа хwәйе р'әз wе чь бинә сәре wан? [16] Нә
әwе бе qьр'а wан р'әзвана бинә у р'әз бьдә һьнәкед дьн».
Гава әв йәк бьһистьн, готьн: «Хwәде нәкә». [17] У Иса ль wан
ньһер'и у гот: «Ле әw чь йә, кӧ ньвисар ә?

‹Әw кәвьре кӧ һоста т'әхсир кьр,
әw бу сәре ә'нишкеᵠ›*.

[18] Һәр кәсе кӧ бьк'әвә сәр wи кәвьри, wе һурдәхwәши бә у
әw кәвьр бьк'әвә сәр к'е, wе wи бьһ'ьнщьр'инә». [19] Сәрәкед
к'аһина у qанунзана wе дәме кьрьн кӧ wи бьгьрьн, чьмки
фә'м кьрьн, кӧ әwи әв мәсәлә ани сәр wан, ле жь щьмә'те
тьрсийан.

Пьрса хәрщдайин у нәдайине

(Мәтта 22:15-22; Марqос 12:13-17)

[20] У ч'ә'вед wан ль Иса бун, чәнд мәрьвед щә'сус шандьн,
кӧ бь дӧр'ути хwә дәwса р'аста данибун, wәки wи бь
хәбәра бьгьрьн у бьдьнә дәсте һ'ӧкӧмәте у диwана wәли.
[21] Wана жь wи пьрси у готьне: «Дәрсдар, әм заньн кӧ тӧ
р'аст хәбәр дьди у һин дьки, нав мәрьвада фьрqийе жи
данайни, ле р'ийа Хwәде р'аст һин дьки. [22] Гәло р'аст ә
кӧ әм хәрщ бьдьнә Qәйсәр йан на?» [23] Әwи кӧ фелбазийа
wан заньбу wанар'а гот*: [24] «Зивәки нишани мьн кьн. Әв
ньвисар у сьфәтеᵠ к'е нә сәр?» [25] Wана гот: «Йед Qәйсәр
ьн». Әwи wанр'а гот: «Wәки ӧса йә, чь кӧ йед Qәйсәр ьн,
бьдьнә Qәйсәр у чь йед Хwәде нә бьдьнә Хwәде». [26] У

* **20:17** Зәбур 118:22.

* **20:23** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Һун чьма мьн дьщер'ьбиньн?»

нькарьбун бәр щьмә'те нава хәбәра wида әw бьгьртана,
сәр щабдайина wи зәндәгьрти дәнге хwә бьр'ин.

Пьрса р'абуна мьрийа

(Мәтта 22:23-33; Марqос 12:18-27)

27 һьнәк жь садуqийед[ф] кӧ дьготьн мьри р'анабьн,
һатьнә щәм wи жь wи пьрсин у готьн: 28 «Дәрсдар, Муса
мәр'а ньвисийә: ‹Һәгәр бьре йәки бьзәwьщә у безӧр'әт
бьмьрә, бьра бьре wи жьна wи бьстинә у wаре бьре
хwә шин кә›*. 29 Аwа һ'әфт бьра һәбун. Бьре мәзьн жьнәк
станд, безӧр'әт мьр. 30 Пәйр'а йе дӧда 31 у паше йе сьсийа
әw жьн станд, һәйнәсәр wан һәр һ'әфта жи әw жьн станд у
зар' пәй wан нәк'әтьн, мьрьн. 32 Пәй гьшкар'а әw к'ӧлфәта
жи мьр. 33 Дә ижар wе Р'ожа Р'абуна мьрийа әw к'ӧлфәте
бьбә жьна к'ижани? Чьмки һәр һ'әфта жи әw стандьбу».
34 Иса ль wан вәгәр'анд у гот: «Мәрьве ве дьне дьзәwьщьн
у мер дькьн. 35 Ле әwед кӧ бьгьһижьнә wе дьне у һежайи
р'абуна мьрийа бьн, нә wе бьзәwьщьн у нә жи мер кьн.
36 Чьмки әwе иди нькарьбьн бьмьрьн, әw wәкә мьлйак'әта
нә. Әw зар'ед Хwәде нә, чьмки п'ара р'абуна мьрийа нә.
37 Ле бона р'абуна мьрийа, Муса жи дайә к'ьфше. Әw
сәрһатийа дара дьр'ийеда бона Хӧдан дьбежә: ‹Хwәдейе
Бьраһим, Хwәдейе Исһаq, Хwәдейе Аqуб›*. 38 Аwа Хwәде
нә Хwәдейе мьрийа йә, ле йе зендийа йә, чьмки бона wи
һ'әму жи сах ьн». 39 Жь qанунзана һьнәка ле вәгәр'анд у
готьне: «Дәрсдар, тә qәнщ гот». 40 У иди кәсәки нәwерьбу
кӧ тьштәки жи жь wи бьпьрсә.

* **20:28** Qануна Дӧщари 25:5.

* **20:37** Дәрк'әтьн 3:6.

Мәсиh кӧр'е к'е йә?

(Мәтта 22:41-46; Марqос 12:35-37)

41 У Иса wанар'а гот: «Чаwа дьбежьн кӧ Мәсиh кӧр'е
Даwьд ә? 42 Даwьд хwәха к'ьтеба Зәбурадаᶲ дьбежә:
‹Хӧдан готә Хӧдане мьн:
Ль мьле мьни р'асте р'уне, 43 h'әта кӧ дьжмьнед тә
бькьмә бьне п'ийед тә›*.
44 Аwа hәгәр Даwьд wи Хӧдан h'әсаб дькә, иди әw чаwа
дьбә кӧр'е Даwьд?»

h'әвза хwә жь qанунзана бькьн

(Мәтта 23:1-36; Марqос 12:38-40; Луqа 11:37-54)

45 hе т'әмамийа щьмә'те гӧhдари дькьр, әwи шагьртед
хwәр'а гот: 46 «h'әвза хwә жь wан qанунзана бькьн, йед
кӧ h'ьз дькьн бь чӧхед дьреж бьгәр'ьн, базарада сьлаве
бьдьнә wан, к'ьништада к'ӧрсийед пешьн бьгьрьн у
шайиийада жи hәрәмаᶲ жорьн р'унен. 47 Аликива малед
жьнәбийа h'уфи хwә дькьн, алийе дьнва жи бь дӧр'ути
дӧайе хwә дьреж дькьн. Диwана wане hе гьран бә».

Дийарийа жьнәбийа бәләнгаз

(Марqос 12:41-44)

21 1 Иса дина хwә дайе у дит кӧ дәwләтийа
h'әдийед хwә давитьнә п'әрәдангаᶲ п'арьстгәhе.
2 Әwи бәләнгазәкә жьнәби жи дит кӧ дӧ пол авитә wьр
3 у Иса гот: «Әз р'аст wәр'а дьбежьм, кӧ әве жьнәбийа
бәләнгаз жь ван h'әмуйа зә'фтьр авите. 4 Чьмки wан
h'әмуйа жь бәрмайиийед хwә авитьнә нава h'әдийед

* **20:43** Зәбур 110:1.

Хwəде, ле əве ве бəлəнгазийа хwəда һ'əму тьште кӧ пе
ə'буре хwə бькьра авите».

Иса пешда дəрһəqа wеранбуна п'арьстгəһеда дьбежə

(Мəтта 24:1-2; Марqос 13:1-2)

5 У чахе һьнəка бона п'арьстгəһе дьготьн, кӧ бь кəвьре
бəдəw у п'ешк'еша һатийə хəмландьне, əwи гот: 6 «Ван
һ'əму тьштед кӧ һун дьбиньн, р'оже бен кӧ əв һ'əмуйе жи
wеран бьн, ль вьр кəвьре ль сəр кəвьр нəминə!»

Тəнгаси у зерандьн

(Мəтта 24:3-14; Марqос 13:3-13)

7 У жь wи пьрсин готьне: «Дəрсдар, əв тьшт wе к'əнге
бьqəwьмьн? У чь нишане бьбə, гава əв йəк бьqəwьмьн?»
8 Əwи гот: «Һаш жь хwə һəбьн, кӧ һун нəйенə хапандьне,
чьмки гəлəк wе пе наве мьн бен у бежьн: ‹Əз ьм Мəсиһ›
у: ‹Əw wəхт незик ə›, пəй wан нəчьн. 9 Гава һун бона
шəр' у дə'wа бьбьһен, нəтьрсьн, чьмки гəрəке пешийе əв
тьшт бьqəwьмьн, ле ахьрийа дьне нə һьнге йə». 10 Һьнге
wанр'а гот: «Мьлəте р'абə ль сəр мьлəт, п'адшати ль сəр
п'адшатийа, 11 щи-щийа ə'рдһ'əжед мəзьн, хəлайи-щəлайе
у мина нəхwəшийа һ'ал wе бьбьн, ль ə'змен жи тьштед
хоф у тьрс у нишанед мəзьн wе бьqəwьмьн. 12 Ле бəри
ван һ'əму тьшта, wе дəст бавежьнə wə, wə бьзериньн,
бьбьнə бəр диwана к'ьништа у бькьнə кəла. Бона наве
мьн wе wə бьбьнə бəр п'адша у wəлийа. 13 Əве wəр'а бьбə
мə'ни, кӧ һун бона мьн шə'дəтийе бдьн. 14 У аwа ве йəке
бькьнə бира хwə, кӧ пешда хəм нəкьн һуне чь щаба хwə
бьдьн. 15 Чьмки əзе зар-зьман у сəрwахтийе бьдьмə wə,
кӧ дьжмьнед wəйе нькарьбьн ль бəр wə хəбəр дьн йан
бьсəкьньн. 16 Де у бавед wə, бьра-пьсмам у достед wə wе

wə бьдьнə гъртьне у жь wə һьнəка жи we бькöжьн. [17] Бона
наве мьн һуне бəр ч'ə'ве һ'əмуйа р'əш бьн. [18] Ле муке жь
сəре wə кем нəбə. [19] Бь сəбьра хwə һуне р'öһ'е хwə хьлаз
кьн.

Иса дəрһəqа weранбуна Оршəлимеда хəбəр дьдə

(Мəтта 24:15-21; Марqос 13:14-19)

[20] Ле гава һун бьбиньн кö ордийа дора Оршəлиме
гъртийə, һьнге бьзаньбьн кö weранбуна we незик ə.
[21] Һьнге əwед кö Щьһустанеда нə бьра бьр'əвьнə ч'ийа
у əwед кö Оршəлимеда нə бьра дəрен, əwед к'əwшенда
нə, бьра вəнəгəр'ьнə бажер. [22] Чьмки əw р'ож, р'ожед
һ'əйфһьлдане нə, wəки һəр чь кö һатийə ньвисаре бе
сери. [23] Ле wəй ль һ'əмла у дəстдəргуша wан р'ожада,
чьмки тəнгасикə мəзьн we бе сəре дьне у хəзəб əве
щьмə'тер'а. [24] Əwe бь дəве шур бьк'əвьн у нав һ'əму
мьлəтада һесир бенə бьрьне. Оршəлиме жи бəр п'ийед
мьлəтед п'утп'арьст һəр'ə, һ'əта кö wəхте wан мьлəта
хьлаз бə.

Һатьна Кöр'е Инсан

(Мəтта 24:29-31; Марqос 13:24-27)

[25] У сəр р'ойе, һиве у стəйрка нишане бьбьн. Ль сəр
дьне жи мьлəте жь дəст дəнге хöшинийа пелед бə'ре
бьбьздьн у хwə öнда кьн. [26] Дьле мəрьва жи жь тьрса
we бьсəкьнə, бона əw тьштед кö we бенə сəре т'əмамийа
дьне, чьмки т'опед ə'змана we жь р'ийед хwə дəрен*. [27] У
һьнге we бьбиньн кö Кöр'е Инсан ə'wрава бь qəwат у

* **21:26** Аһа жи те фə'мкьрьне: «Qəwатед ə'змана we бьһ'əжьн».

р'умәта мәзьн те. [28] Гава әв тьшт дәстпебьбьн, һун р'абьн
сәре хwә бьльнд кьн, чьмки азабуна wә иди незик ә».

Дәрса дара һежире

(Мәтта 24:32-35; Марqос 13:28-31)

[29] У мәсәләк wанр'а гот: «Һун дина хwә бьдьнә дара
һежире у һ'әму дара. [30] Гава дьбьшкьвьн, һун бь wе йәке
заньн кӧ һавин незик ә. [31] Ӧса жи гава һун бьбиньн кӧ әв
йәк дьqәwьмьн, бьзаньбьн кӧ П'адшатийа Хwәде незик ә.
[32] Әз р'аст wәр'а дьбежьм, кӧ әва ньсьла дәрбаз набә, һ'әта
кӧ әв һ'әму тьшт нәqәwьмьн. [33] Ә'рд у ә'змане дәрбаз бьн,
ле готьнед мьн т'ӧ щар дәрбаз набьн.

Р'анәзен

[34] Мьqати хwә бьн, нәбә кӧ дьле wә хwарьн, вәхwарьне
у хәмед ве дьнйайева гьредайи бә, ньшкева әw Р'ож сәр
wәда бе. [35] Чьмки әw р'оже мина т'әле бе сәре һ'әму
мәрьвед ль сәр дьне. [36] Һ'ьшйар бьминьн у һәр гав дӧа
бькьн, wәки һун бькарьбьн жь wан һ'әму тьштед кӧ
wе бьqәwьмьн бьр'әвьн-хьлаз бьн у ль бәр Кӧр'е Инсан
р'успи бьсәкьньн». [37] Иса р'оже п'арьстгәһеда һин дькьр,
ле шәве дьчу сәре ч'ийайе Зәйт'уне дьма. [38] У т'әмамийа
щьмә'те сьбәһе зу дьчу п'арьстгәһе щәм wи, кӧ хәбәред
wи бьбьһен.

Гъртьн, хачкърьн[Ф] у р'абуна Иса

Шеwьра кöштьна Иса

(Мәтта 26:1-5, 14, 16; Марqос 14:1-2, 10-11; Йуһ'әнна 11:45-53)

22 [1] Щәжьна[Ф] Нане Шкәва незик бу, йа кö жер'а
Щәжьна[Ф] Дәрбазбуне дьготьн. [2] Сәрәкед к'аһина у
qанунзана мәщаләке дьгәр'ийан кö wи бькöжьн, чьмки
жь щьмә'те дьтърсийан. [3] Һьнге Мирещьн к'әтә qәлпе дьле
Щьһудайе[Ф] кö Исхәрйоти дьһатә готьне, әw йәк жь wан
һәр донздәһа бу. [4] Әва р'абу чу т'әви сәрәкед к'аһина у
сәрwеред нобәдаред п'арьстгәһе, wанр'а хәбәр да, wәки
Иса бьдә дәсте wан. [5] Әвана ша бун у wир'а qайл бун, кö
п'әра бьдьнә wи. [6] Щьһуда р'ази бу у һьлда сәр хwә, кö
мәщале бьбинә әwи бь дьзи щьмә'тева бьдә дәсте wан.

Т'ьвдарәкдитьна шива Щәжьна Дәрбазбуне

(Мәтта 26:17-25; Марqос 14:12-21; Йуһ'әнна 13:21-30)

[7] Р'ожа Щәжьна Нане Шкәва һат, кö ә'дәт бу бәрха
qöрбана Щәжьна Дәрбазбуне бьһата сәржекьрьне. [8] Иса
Пәтрус у Йуһ'әнна шандьн у гот: «Һәр'ьн Шива Щәжьна
Дәрбазбуне мәр'а һазьр кьн, wәки әм бьхwьн». [9] Wана
же пьрси: «Тö ль к'ö дьхwази кö әм һазьр кьн?» [10] Әwи
жи wанар'а гот: «Гава кö һун бьк'әвьнә бажер, мәрьвәке
р'асти wә бе, щер'е аве ль сәр мьла. Пәй wи һәр'ьнә
wе мала кö әw дьче, [11] у хwәйе малер'а бежьн: ‹Дәрсдар
тәр'а дьбежә: К'ане әw ода мевана, йа кö әзе теда
т'әви шагъртед хwә шива Щәжьна Дәрбазбуне бьхwьм?›
[12] Һьнге әwе ль qате жорьн одәкә мәзьнә һәвдайи нишани
wә кә у wьр жи һун һазьр кьн». [13] Әwана чун, чаwа кö

wанар'а готьбу öса жи дитьн у шива Щәжьна Дәрбазбуне
һазьр кьрьн.

Шива Хöдан

(Мәтта 26:26-30; Марqос 14:22-26; 1 Корьнт'и 11:23-25)

14 У гава wәхт пер'а гьһишт, әw бь т'әви шандийа ль
сәр сьфре р'уньшт 15 у wанр'а гот: «Әз гәләки һ'ьзрәта
ве Шива Щәжьна Дәрбазбуне бум, кö мьн т'әви wә бәри
щәфе хwә бьхwара. 16 Чьмки әз wәр'а дьбежьм, әз иди жь
ве т'ö щар нахwьм, һ'әта кö П'адшатийа Хwәдеда бьбә».
17 У к'ас һьлда, шькьрийа хwә жь Хwәде ани у гот: «Һьлдьн
әве у нав хwәда бәла кьн. 18 Әз wәр'а дьбежьм, wәки
әз иди жь мәйа тьрийе вәнахwьм, һ'әта кö П'адшатийа
Хwәде бе». 19 У нан һьлда шькьри да, кәркьр да wан у
гот: «Әва бәдәна мьн ә, кö бона wә те дайине. Ве йәке
бона биранина мьн бькьн».
20 Öса жи к'ас пәй шивер'а һьлда у гот: «Әва к'аса
пәймана ну йә, пе хуна мьн гьредайи, кö бона wә те
р'етьне. 21 У ва йә дәсте йе кö нәмамийа мьн бькә, ль сәр
ве сьфре т'әви мьн ә. 22 Р'аст Кöр'е Инсан wе öса һәр'ә,
чаwа кö бона wи ньвисар ә, ле wәй ль wи мәрьви, кö
wе нәмамийа Кöр'е Инсан бькә». 23 У wана дәстпекьр нав
һәвда жь һәв пьрсин: «Гәло к'и йә әwи нав мәда, кö ве
йәке wе бькә?»

Дә'wа бона мәзьнайийе

24 У нав wанда дә'w пешда һат, кö жь нав wанда к'ижан
wе йе һәри мәзьн бе һ'әсабе. 25 Иса wанр'а гот: «П'адшайед
мьләта щьмә'та хwә бьндәст дькьн у әwед сәр wан һ'öкöм
дькьн херхwазед wан тенә готьне. 26 Ле һун öса нәбьн, йе
нав wәдайи һәри мәзьн, бьра бьбә мина йе һәри бьч'ук

у бьра йе сәрwертийе дькә жи бьбә мина йе хӧламтийе
дькә. [27] Ньһа к'и йә мәзьн, йе ль сьфре р'уньшти йан
бәрдәсти? Нә йе ль сьфре р'уньшти? У әз нава wәда мина
бәрдәстики мә.

[28] Һун ьн, йед кӧ нава щер'ьбандьнед мьнда һ'әта ньһа
т'әви мьн манә. [29] У әзе П'адшатийе бьдьмә wә, чаwа
Баве мьн әw да мьн, [30] wәки һун П'адшатийа мьнда жь
сьфра мьн бьхwьн у вәхwьн у сәр к'ӧрсийа р'унен, диwана
донздәһ qәбилед[ф] Исраеле бькьн.

Иса дәрһәqа инк'арийа Шьмһ'ун-Пәтрусда дьбежә

(Мәтта 26:31-35; Марqос 14:27-31; Йуһ'әнна 13:36-38)

[31] Шьмһ'ун! Шьмһ'ун! Ва йә Мирещьн хwәст wәки wә
мина гәньм бежьнге хә. [32] Ле мьн бона тә дӧа кьр, wәки
баwәрийа тә кем нәбә у гава тӧ вәгәр'и, дьл бьди бәр
бьрайед хwә». [33] У Пәтрус wир'а гот: «Хӧдан, әз һазьр ьм
т'әви тә бемә гьртьне у кӧштьне жи». [34] Иса wир'а гот:
«Пәтрус! Әз тәр'а дьбежьм, иро һе бәри бангдана дик, те
се щара бежи, wәки тӧ мьн нас наки».

Дәрһәqа тәнгасийа мәзьнда

[35] У Иса wанр'а гот: «Гава мьн һун бе к'иськ, турьк у
чарьх шандьн, һун һ'әwще тьштәки бун?» Wана гот: «На».
[36] Һьнге гот: «Ле ньһа к'иське к'е һәйә бьра һьлдә у ӧса
жи турьк. У йе кӧ бе шур ә, бьра к'ьнще хwә бьфьрошә у
хwәр'а шурәки бьк'ьр'ә. [37] Ле әз wәр'а дьбежьм, кӧ гәрәке
әва ньвисара сәр мьн бе сери, кӧ: ‹Әw т'әви нәр'аста һатә
һ'әсабе›*. У чь кӧ бона мьн ньвисар ә, сәр qәwьмандьне

* **22:37** Ишайа 53:12.

йә». [38] Шагьрта wир'а гот: «Хӧдан, ванә вьра дӧ шур һәнә».
Әwи wанр'а гот: «Бәс ә».

Иса сәре ч'ийайе Зәйт'уне дӧа дькә

(Мәтта 26:36-46; Марqос 14:32-42)

[39] У Иса ль гора ә'дәте хwә р'абу чу ч'ийайе Зәйт'уне,
шагьртед wи жи ль пәй чун. [40] У гава гьһиштә щи, wанр'а
гот: «Дӧа бькьн, кӧ һун нәк'әвьнә нава щер'ьбандьне». [41] У
хwәха qаси кәвьравитьнәке жь wан дур к'әт, чок да дӧа
кьр [42] у гот: «Баво, һәгәр ә'мьре тә йә, әве к'асе жь мьн
дур хә. Ле бьра хwәстьна тә бә, нә кӧ йа мьн». [43] У жь
ә'змен мьлйак'әтәк wива хӧйа бу у әw qәwат кьр. [44] Әwи
нава щәфе гьранда, һе бь дьле к'әл дӧа дькьр. Худана
wи мина дьлопед хунейә гьр дьр'ьжийанә ә'рде. [45] У жь
дӧа р'абу, һатә щәм шагьртед хwә, әwана к'әрба к'әдәре
р'азайи дитьн. [46] У wанр'а гот: «Һун чьма р'адьзен? Р'абьн
дӧа бькьн, кӧ нәк'әвьнә нава щер'ьбандьне».

Гьртьна Иса

(Мәтта 26:47-56; Марqос 14:43-50; Йуһ'әнна 18:3-11)

[47] Әwи һе хәбәр дьда, ә'лаләтәке сәр wида гьрт у йәки
жь һәр донздәһа, наве wи Щьһуда, пешийа wан к'әтьбу у
незики wи бу кӧ wи р'амусә*. [48] Иса wир'а гот: «Щьһуда!
Тӧ бь р'амусане Кӧр'е Инсан дьди дәсте wан?» [49] Гава
әwед т'әви wи дитьн кӧ wе чь бьqәwьмә, wир'а готьн:
«Хӧдан, әм бь шур ль wан хьн?» [50] У жь wан йәки бь шур
ль хӧламе сәрәкк'аһин хьст у гӧһе wийи р'асте пәканд.
[51] Һьнге Иса гот: «Бәс ә, бьһельн». У дәст да гӧһе wи,

---

* **22:47** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Чьмки ӧса wанр'а готьбу: ‹К'ижани кӧ әз р'амусьм, әw хwәха йә›».

qənщ кьр. [52] Паше Иса готə сəрəкед к'аһина, сəрwеред
нобəдаред п'арьстгəһе у р'успийед кӧ һатьбунə сəр wи:
«Те бежи һун бь шур у дара һатьнə пешийа qачахəки?
[53] Нə əз һəр гав т'əви wə п'арьстгəһеда бум, wə дəсте хwə
нə дьда мьн. Ле ньһа wəхте wə йə у һ'ӧкӧме тə'ристанийе
йə».

Пəтрус Иса инк'ар дькə

(Мəтта 26:57-58, 67-75; Марqос 14:53-54, 66-72; Йуһ'əнна 18:12-18, 25-27)

[54] У əw гьртьн, бьрьн кьрьнə мала сəрəкк'аһин. Пəтрус
жи дурва п'е-п'е ль пəй wи дьчу. [55] Гава wана говəка
һ'əwшеда агьр вехьст у доре р'уньштьн, Пəтрус жи ль wьр
т'əви wан р'уньшт. [56] У щарике əw ль бəр агьр р'уньшти
дит, ль wи ньһер'и у гот: «Əва жи т'əви wи бу». [57] Ле
Пəтрус инк'ар кьр у готе: «Əз wи нас накьм, ə'вде!»
[58] Хелəке шунда йəки дьн əw дит у гот: «Тӧ жи жь wан
и». Пəтрус wир'а гот: «Пьсмам, əз нə жь wан ьм». [59] У
wəкə сьһ'əтəке жи дəрбаз бу, йəки дьн жи дьда зора хwə
у дьготе: «Һəбə-т'ӧнəбə əва мəрьва т'əви wи бу, чьмки жь
Щəлиле йə». [60] Ле Пəтрус гот: «Фьлан кəс! Əз ньзаньм
тӧ чь дьбежи». У хəбəр һе девда бу, дəстхwəда дик банг
да. [61] Хӧдан сəр Пəтрусда вəгəр'ийа ль wи ньһер'и, һьнге
Пəтрус готьна Хӧдан ани бира хwə, кӧ wир'а готьбу: «Иро
һе бəри бангдана дик, те се щара мьн инк'ар ки». [62] У
Пəтрус дəрк'əтə дəрва к'əлə-к'əл гьрийа.

Иса дьбə пек'əни у те к'ӧтане

[63] У əwед кӧ нобəдари ль Иса дькьрьн, qəрфе хwə ль wи
дькьрьн, дьк'ӧтан. [64] Ч'ə'вед wи гьредан у жь wи дьпьрсин,

дьготьн: «Дә п'ехәмбәртийе бькә, к'а к'и бу кӧ тә хьст?»
65 У бь гәләк готьнед майин жи әw беһӧрмәт дькьрьн.

Иса ль бәр щьвина[ф] гърәгъра

(Мәтта 26:59-66; Марqос 14:55-64; Йуһ'әнна 18:19-24)

66 У гава сьбәһ зәлал бу, к'ома р'успийед щьмә'те,
сәрәкед к'аһина у qанунзана щьвийан. Иса к'аши
диwанхана хwә кьрьн 67 у готьне: «Һәгәр тӧ йи Мәсиһ,
мәр'а бежә?» Иса wанр'а гот: «Һәгәр әз wәр'а бежьм жи,
йәк ә һун баwәр накьн. 68 У һәгәр пьрсәке жи бьдьмә wә,
һун щаба мьн надьн. 69 Жь вьр шунда Кӧр'е Инсан wе ль
к'еләка Хwәдейе Һәри Зор, ль мьле wийи р'асте р'уне».
70 У һ'әмуйа бь һәвр'а гот: «Wәки ӧса йә тӧ Кӧр'е Хwәде
йи?» Әwи wанр'а гот: «Һун хwәха дьбежьн кӧ әз әw ьм».
71 У wана гот: «Иди шә'дә чи мәр'а нә? Мә хwәха жь дәве
wи бьһист».

Иса ль бәр Пилато

(Мәтта 27:1-2, 11-14; Марqос 15:1-5; Йуһ'әнна 18:28-38)

23 1 У т'әмамийа ә'лаләта wан р'абу, Иса бьрьнә щәм
Пилато. 2 У дәст бь хәйбе кьрьн готьн: «Мә әв
мәрьва дит кӧ мьләте мә дьхальфинә у нә жи дьһелә
кӧ хәрщ бьдьнә Qәйсәр. Бона хwә жи дьбежә: ‹Әз Мәсиһ
П'адша мә›». 3 Пилато жь wи пьрси у готе: «Тӧ йи п'адше
щьһуйа[ф]?» Әwи ле вәгәр'анд у готе: «Тә бь дәве хwә
гот». 4 Пилато сәрәкед к'аһина у ә'лаләтер'а гот: «Әз т'ӧ
нәһәqийе ви мәрьвида набиньм». 5 Ле әwана сәр йа хwә
бун у дьготьн: «Әви мәрьви нава т'әмамийа Щьһустане,
жь Щәлиле дәстпекьри һ'әта вьра, щьмә'т бь һинкьрьна
хwәва т'әвиһәв кьрийә».

Иса ль бәр Һеродәс

6 Гава Пилато бона Щәлиле бьһист, пьрси: «Әв мәрьва
жь Щәлиле йә?» 7 Гава пе һ'әсийа, кӧ әw бьн һ'ӧкӧме
Һеродәсда йә, әw шандә щәм Һеродәс, кӧ әw жи wан
р'ожада һатьбу Оршәлиме. 8 Гава Һеродәс ч'ә'в Иса к'әт,
гәләки ша бу. Әwи һе зува дьхwәст кӧ әw бьдита,
чьмки әwи гәләк тьшт бона wи бьһистьбун у һ'ьзрәта wи
бу, кӧ к'әрәмәтәке бь дәсте wи бьбинә. 9 Һеродәс гәләк
пьрс данә wи, ле Иса щаба т'ӧ пьрсе нәда. 10 Сәрәкед
к'аһина у qанунзана жи сәкьнибун у гәләки давитьнә
wи. 11 Һеродәс жи бь әскәред хwәва әw беqәдьр кьр, пе
к'әнийан, паше к'ьнще р'әwш да ле кьрьне, диса пашда
шандә щәм Пилато. 12 Wе р'оже Пилато у Һеродәс ль һәв
һатьн, чьмки пешийе нава wанда дьжмьнати һәбу.

Диwанеда һ'ӧкӧме кӧштьне ль сәр Иса дәрдьхьн

(Мәтта 27:15-26; Марqос 15:6-15; Йуһ'әнна 18:39-19:16)

13 Пилато гази сәрәкед к'аһина, сәрwера у щьмә'те кьр,
14 wанр'а гот: «Wә әв мәрьва ани щәм мьн, чаwа йәки
щьмә'те дьхальфинә. Аwа мьн ль бәр wә һәр тьшт жь wи
пьрси, ле жь wан хьрабийед кӧ һун гьли дькьн, мьн т'ӧ
тьшт ль сәр ви мәрьви нәдит. 15 У нә жи Һеродәс дит,
ләма жи wи әw ль сәр мәда вәгәр'анд. Әви тьштәки ӧса
нәкьрийә кӧ бе кӧштьне. 16 Әз wи бьдьмә бәр qамчийа у
бәр'дьм».* 18 У т'әмамийа ә'лаләте бь һәвр'а кьрә qир'ин у
гот: «Wи ль р'убари дьне нәһеләǃ Барабас бона мә бәр'дәǃ»
19 Барабас йәки бона сәрһьлдане у меркӧштьна бажерда

---

* **23:16** Нав дәстньвисаред һьнәкада р'еза 17-а һәйә: «Чьмки ә'сәйи лазьм бу бона һәр щәжьнәке гьртик wанр'а бәр'да».

буйи һатьбу гьртьне. [20] Пилато диса дәстпекьр хәбәр да,
чьмки wи дьхwәст кӧ Иса бьда бәр'дане. [21] Ле wана һе
дькьрә qир'ин у дьгот: «Хачᶲ кә! Әwи хач кә!» [22] Әwи щара
сьсийа wанр'а гот: «Әви чь хьраби кьрийә? Мьн ль сәр
ви нәһәqи нәдит кӧ әw бе кӧштьне. Әз wи бьдьмә бәр
qамчийа у бәр'дьм». [23] Ле әwана бь дәнге бьльнд сәр йа
хwә бун у дьхwәстьн кӧ әw бе хачкьрьне. Сәwта wан
сәрк'әт. [24] Пилато qьрара хwә да, кӧ бь хwәстьна wан
бә. [25] Анәгори хwәстьна wан, йе кӧ бона сәрһьлдане у
меркӧштьне кәледа бу, бәр'да. Ле Иса һьштә сәр хwәстьна
дьле wан.

Хачкьрьна Иса

(Мәтта 27:31-44; Марqос 15:21-32; Йуһ'әнна 19:17-27)

[26] У гава әскәра әw данә пешийа хwә бьрьн, йәки
курени наве wи Шьмһ'ун, кӧ жь к'әwшен дьһат, әw
гьртьн у хач данинә сәр мьле wи, кӧ ль пәй Иса бьбә.
[27] У ә'лаләтәкә щьмә'тейә гьран ль пәй wи дьчу, ӧса жи
к'ӧлфәтед кӧ шина wи дькьрьн у дьгьрийан. [28] Иса ль
сәр wанда вәгәр'ийа у гот: «Qизед Оршәлиме! Сәр мьнда
нәгьрин, ле сәр хwә у зар'ед хwәда бьгьрин. [29] Чьмки
р'ож wе бен кӧ wе бежьн: ‹Хwәзи ль wан к'ӧлфәтед
безӧр'әт, кӧ зар' нәанинә у нәмежандьнә›.* [30] Һьнге мәрьве
дәстпекьн бежьн: ‹Ч'ийано! Ль сәр мәда бьк'әвьн. Гьрно!
Мә вәшерьн›*. [31] Һәгәр сәре дара тәр' аһа дькьн, ле һ'але
дара һ'ьшк wе чаwа бә?»

---

* **23:29** Аһа жи те фә'мкьрьне: «Хwәзи ль wан к'ӧлфәтед безӧр'әт у wан бәт'ьна кӧ зар' нәанинә у wан бьстана кӧ нәмежандьнә».

* **23:30** Һосәйа 10:8.

32 Дö мәрьвед нәһәq жи анин, кö пер'а бенә кöштьне.
33 У гава гьһиштьнә wи щийе кö Qаф те готьн, ль wьр
әw хач кьрьн. У әwед нәһәq жи йәк ль мьле р'асте хач
кьрьн у йәк жи ль мьле ч'әпе. 34 Һьнге Иса гот: «Баво,
бьбахшинә ван, чьмки ньзаньн чь дькьн». Сәр к'ьнщед
wи п'әшк авитьн wәки нава хwәда бәла кьн 35 У щьмә'т
сәкьнибу дььһер'и. Сәрwер жи qәрфе хwә ль wи дькьрьн
у дьготьн: «Хәлq хьлаз кьрьн, дә бьра хwә жи хьлаз кә,
һәгәр әw ә Мәсиһ, бьжартийе[ф] Хwәде». 36 Әскәр жи ль wи
дьк'әнийан, пешда дьһатьн, сьркә[ф] дьдане 37 у дьготьн:
«Һәгәр тö йи п'адшайе щьһуйа, дә хwәха хwә хьлаз кә».
38 У феза сәре wи бь йунани, латини у ибрани[ф] ньвисар
бу, кö: «ӘВА П'АДШАЙЕ ЩЬҺУЙА ЙӘ».

39 Жь wан нәһәqед дардакьри, йәки Иса беһöрмәт дькьр
у дьготе: «Тö нә Мәсиһ и? Дә мә хьлаз кә, хwә жи пер'а».
40 Ле һәвале wи ле һьлат у гот: «Тö жь Хwәде натьрси?
Нә тö жи хут wи щәзайида йи? 41 Әв һәqе мә йә, кö әз
у тö анәгори ә'мәлед хwә дьк'ьшиньн, ле әви т'ö хьраби
нәкьрийә». 42 У Исар'а гот: «Иса, мьн бир бини, гава бь
П'адшатийа хwәва бейи». 43 Иса wир'а гот: «Әз р'аст тәр'а
дьбежьм, иро те т'әви мьн бöһьштеда[ф] би».

Мьрьна Иса

(Мәтта 27:45-56; Марqос 15:33-41; Йуһ'әнна 19:28-30)

44 Гава нивро сьһ'әт незики донздәһа бу, т'әмамийа
ә'рде һ'әта сьһ'әта сьсийа бу тә'ри 45 у р'уйе р'ойе һатә
гьртьне. П'әр'да п'арьстгәһе нивида бу дö тиша[ф]. 46 У Иса
бь дәнге бьльнд кьрә гази у гот: «Баво, р'öһ'е хwә дьдьмә
дәсте тә». У гава әв йәк гот, р'öһ'е хwә да. 47 Сәрсәд
әв тьште буйи кö дит, шькьри да Хwәде у гот: «Р'асти
әва мәрьвәки р'аст бу». 48 У т'әмамийа ә'лаләте, кö ль

wьр бона т'əмаше щьвийайи бу, əв йəка дит, сингед хwə
дьхьстьн, пашда вəдьгəр'ийанə малед хwə. 49 һ'əму насед
wи жи у əw к'ӧлфəтед кӧ жь Щəлиле һатьбун, дур сəкьни
бун у əв тьшт дьдитьн.

Дəфьнкьрьна[Ф] Иса

(Мəтта 27:57-61; Марqос 15:42-47; Йуһ'əнна 19:38-42)

50 Мəрьвəки qəнщи ширһ'əлал у əндəме щьвина
гьрəгьра щьһуйа һəбу, наве wи Усьв[Ф]. 51 Əва жь бажаре
Аримəтйа Щьһустане бу у хwəха жи һивийа П'адшатийа
Хwəде бу. Əw т'əви шеwьр у кьрьна щьвина wан нəбьбу.
52 Əw р'абу чу щəм Пилато у щьнйазе Иса жь wи хwəст.
53 Щьнйаз жь хаче ани хwаре, qəдəке к'ьтанида к'əфəн[Ф]
кьр у дани нав т'ьрба qəйеда к'олайи, кӧ т'ӧ щар wеда
кəсəк нəһатьбу данине. 54 У əw р'ожа[Ф] т'ьвдарəккьрьнеда
бу, кӧ евара шəмийе дəстпедькьр. 55 У əw к'ӧлфəтед кӧ
жь Щəлиле т'əви Иса һатьбун, əw жи пəй wи чун у əw
т'ьрба кӧ чаwа щьнйазе wи теда һатə данине, дитьн.
56 У пашда вəгəр'ийан, бьһарəт[Ф] у р'уне[Ф] бинхwəш һазьр
кьрьн у анəгори т'əмийа Qануне р'ожа шəмийе р'ьһ'əт
бун.

Иса жь мьрьне р'адьбə

(Мəтта 28:1-10; Марqос 16:1-8; Йуһ'əнна 20:1-10)

24 1 Р'ожа йəкшəме сьбəһе зу, wан к'ӧлфəта бьһарəтед
һазьркьри һьлдан чунə сəр т'ьрбе. 2 Ле wана
кəвьр жь бəр т'ьрбе һолкьри дит. 3 Гава к'əтьнə һьндӧр',
щьнйазе Хӧдан Иса нəдитьн. 4 Гава əwана һе бона ве йəке
мəт'əлмайи мабун, ньшкева дӧ мəри бь к'ьнще нурани ль
бəр wан сəкьнин. 5 У гава к'ӧлфəт жь тьрса к'əтьнə сəр
р'уйе хwə, wан мəрьва wанр'а гот: «Һун чьма ль йе сах

нава мьрийада дьгәр'ьн? [6] Әw нә ль вьр ә, әw жь мьрьне
р'абуйә. Биньнә бира хwә, кӧ чахе һе Щәлиледа бу, чь
wәр'а гот: [7] ‹Гәрәке Кӧр'е Инсан бьк'әвә дәсте мәрьвед
нәр'аст, бе хачкьрьне у р'ожа сьсийа жь мьрьне р'або›».
[8] У wана готьна Иса бир анин [9] у жь т'ьрбе вәгәр'ийан,
әва йәка һәр йанздәһа у һ'әмуйед майинр'а готьн. [10] Йед
кӧ шандийар'а готьн, әвана бун: Мәрйәма Мәждәлани,
Йоһана у Мәрйәма дийа Аqуб, бь т'әви һьнәкед майин.
[11] Шандийава чаwа готьнәкә п'уч' хӧйа бу у баwәрийа
хwә wан к'ӧлфәта нәанин. [12] Ле Пәтрус р'абу бәрбь
т'ьрбе бәзи, qуз бу ньһер'и, т'әне к'әфәне wи wьр бу у
мәт'әлмайи чу, дьфькьри гәло чаwа бу.

Ль сәр Р'ийа Әмwace

(Марqос 16:12-13)

[13] We р'оже дӧ шагьрт дьчунә гӧндәки, кӧ жь Оршәлиме
донздәһ километьри дур бу, наве wи Әмwас бу. [14] Wана
бь һәвр'а бона һәр тьште qәwьми хәбәр дьдан. [15] У гава
әwана нав һәвда хәбәр дьдан у дьшеwьрин, Иса хwәха
жи незики wан бу, т'әви wан чу. [16] Ле ч'ә'вед wан гьрти
бун, кӧ wи нас нәкьн. [17] Иса wанр'а гот: «Һун чьма ӧса
мә'дәкьри нә у ве р'еда чь һәвр'а хәбәр дьдьн?» [18] Йәки
жь wан, кӧ наве wи Клепас бу, ле вәгәр'анд у гот: «Әw
чаwа жь Оршәлиме т'әне тә нәбьһистийә кӧ ван р'ожед
пашьнда wьр чь qәwьмийә?» [19] Әwи жь wан пьрси у гот:
«Чь буйә?» Wана ле вәгәр'анд готе: «Бона Исайе Ньсрәте,
кӧ әw бь ә'мәл у хәбәред хwә ль бәр Хwәде у т'әмамийа
мьләт п'ехәмбәрәки зор бу [20] у чаwа сәрәкед к'аһина у
сәрweред мә нәмамийа кӧштьна wи кьрьн, хач кьрьн.
[21] Мә т'ьре әwе Исраеле аза кә, wәки дьн жи әва р'ожа
сьсийа йә, кӧ әв тьшт бунә. [22] Ле чәнд к'ӧлфәтед нав

мәда жи әм ә'щебмайи кьрьн. Әwана сьбәһе зу чубунә
сәр т'ьрбе 23 у щьнйазе wи ль wьр нәдитьбун, вәгәр'ийан
һатьн мәр'а готьн, кö: ‹Мә мьлйак'әт дитьн, мәр'а готьн,
кö әw сах ә›. 24 У жь мә һьнәк жи чунә сәр т'ьрбе, чаwа
кö wан к'öлфәта готьбу, öса бу, ле әw нәдитьн». 25 Һьнге
әwи wанр'а гот: «Һәй инсанед бе фькьр, һун чьqаси гьран
баwәрийа хwә һ'әму готьнед п'ехәмбәра тиньн? 26 Нә
гәрәке Мәсиһ щәфа бьк'ьшанда у бьк'әта р'умәта хwә?»
27 У wи дәстпекьр жь Муса у һ'әму п'ехәмбәра, чь кö wан
к'ьтебада бона wи ньвисар бун, wанар'а шьровәкьрьн.

28 Гава незики wи гöнде кö дьчуне бун, әwи öса да
к'ьфше, йанчийә әw дьчә щики дур. 29 Ле wана зор ль wи
кьр у гот: «Ишәв ль щәм мә бьминә, чьмки евар ә, р'о чуйә
ава». У әw чу һьндöр', кö ль щәм wан бьминә. 30 Ле гава
әw т'әви wан сәр сьфре р'уньшт, нан һьлда, шькьрийа хwә
жь Хwәде ани, кәркьр да wан. 31 Һьнге ч'ә'вед wан вәбун,
әw нас кьрьн у әw бәр ч'ә'ве wан бәтавәбу. 32 Wана һәвр'а
гот: «Ләма, гава әwи р'еда мәр'а хәбәр дьда у ньвисар
мәр'а шьровәдькьрьн, агьр дьле мә дьк'әт». 33 Әw wе гаве
р'абун вәгәр'ийанә Оршәлиме у һәр йанздәһ т'әви йед
майин щьвийайи дитьн, 34 готьн: «Р'асти Хöдан сах буйә
у Шьмһ'унва хöйа буйә!» 35 Паше wан һәр дöйа гьли кьр,
кö чаwа р'еда р'асти wи һатьн у чахе wи нан кәркьр, әw
нас кьрьн.

Иса хwә нишани шагьртед хwә дькә

(Мәтта 28:16-20; Марqос 16:14-18; Йуһ'әнна 20:19-23; К'аред Шандийа 1:6-8)

36 Wана һе бона ве йәке хәбәр дьда, Иса нава wанда
сәкьни у wанр'а гот: «Ә'дьлайи wәр'а». 37 Әwана жь тьрса
бьздийан у wан т'ьре хәйаләки[ф] дьбиньн. 38 Ле әwи

wанр'а гот: «Һун чьма шашмайи манә у дӧдьли нә? [39] Аwа
ль дәст у п'ийед мьн бьньһер'ьн, кӧ әз хwәха мә. У дәсте
хwә бьдьнә мьн у бьбиньн, чьмки гошт у һәстуйед р'ӧһ'
т'ӧнәнә, чаwа кӧ һун дьбиньн йед мьн һәнә». [40] Гава әв
йәк гот, дәст у п'ийед хwә нишани wан кьрьн. [41] У һе
жь шабуна баwәр нәдькьрьн, һ'әйр-һ'ӧжмәк'ар мабун, әwи
wанр'а гот: «Qәт тьштәки хwарьне ль щәм wә һәйә?»
[42] Wана чити мә'сийе пьжанди да wи*. [43] Әwи һьлда ль
бәр ч'ә'ве wан хwар [44] у wанар'а гот: «Әв бун әw готьнед
кӧ гава әз т'әви wә бум, мьн wәр'а дьготьн: ‹Гәрәке һәр
тьштед кӧ бона мьн Qануна Муса, ньвисаред п'ехәмбәра
у Зәбурадаᶲ ньвисар бун бьһатана сери›». [45] Һьнге фә'ме
wан вәкьр, кӧ ньвисара фә'м бькьн. [46] У wанр'а гот: «Аwа
ньвисар ә, кӧ Мәсиһ гәрәке щәфа бьк'ьшинә у р'ожа
сьсийа жь мьрьне р'абә [47] у жь Оршәлиме гьрти бь наве
wи т'обәйи у бахшандьна гӧна нав һ'әму мьләтада wе
бе даннасинкьрьне. [48] У һун ьн шә'дед ван һ'әму тьшта.
[49] Аwа әзе созе Баве хwә wәр'а бшиньм. Оршәлимеда
бьминьн, һ'әта һун qәwате жь жор бьстиньн».

Жорһьлатьна Иса

(Марqос 16:19-20; К'аред Шандийа 1:9-11)

[50] У әw һ'әта Бәйтанйайе бьрьн, дәсте хwә бьльнд кьр,
дӧа wан кьр. [51] У һе дӧа дькьр, жь wан qәтийа, бәрбь
ә'змен һатә һьлатьне. [52] Шагьрта жи сәре хwә бәр wи
дани, бь әшq у ша вәгәр'ийанә Оршәлиме. [53] У һәр гав
п'арьстгәһеда бун, пәсьне Хwәде дьдан.

* **24:42** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «У мьрт'оха һьнгьв».